ISSN 0-1301-0220-2

90

AYLIK KÜLTÜR - FİZİK DERGİSİ Kasım 2001 - 112210 Sayı: 2001/11 Fiyatı: 1.250.000 TL. (KDV Dahil)

ÖKÜZ

azar azar kader bize ne yazaaar

ŞİMDİLİK BİZDEN BU KADAR

HADİ EYVALLAH!

Akşamsefası

NEDEN ÖKÜZ?

"öküzün damını alçacık yapın,
yaş koman altında, kuruluk sepin,
koşumdan koşuma gözlerin öpün,
ireçberler hoşça görün öküzü."

pir sultan abdal

NEDEN OLMASIN!

İLKÖKÜZMAYIS 1996

ÖKÜZ NEDEN KAPANIYOR?

"bir yere geldik ki
hiçbir sokağın adı yok
. . .
kimse dokunamaz
bizim suçsuzluğumuza"

cemal süreya

NEDEN OLMASIN!

SONÖKÜZKASIM 2001

Bazı Kapaklarımızın Aramızdaki Özel Adları

Kızımız Olacaktı Kapağı

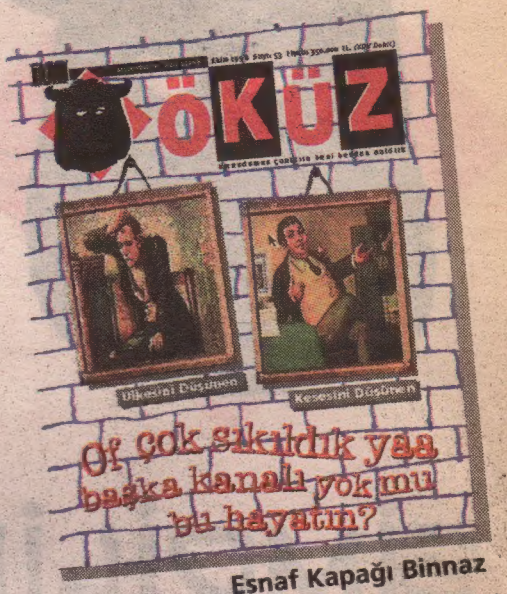

Esnaf Kapağı Binnaz

Çırılçığlık Kapağı

Eflatun Harikalar Diyarında Kapağı

Kısa Türkiye Tarihi Kapağı

One More Cup of Coffee Kapağı

Okeye Dördüncü İtaatsiz Aranıyor Kapağı

Lan Lan Gelin Lan Ront Var Kapağı

Akşamsefası

DENİZE BİR KERE TUTULAN GERÇEKTEN DE BİR DAHA İFLAH OLMAZ. ÇÜNKÜ HİÇ ULAŞAMAZSIN, NUMARALARI HİÇ BİTMEZ. KAÇ KERE YEMİN EDERSİN GİTMEYECEĞİM DİYE, KOŞA KOŞA YİNE GİDERSİN. NEDENSE HEP GÜVENDİM ONA, GARİP BİR ŞEY. BU İYİCE TESLİM OLMANLA İLGİLİ. AYNI EĞİLEBİLEN ESNEK DALLARA RÜZGARIN HİÇBİR ŞEY YAPMAMASI GİBİ. O YÜZDEN GEMİLERİ HİÇ SEVMEM AMA 5 METRELİK BİR TEKNEYLE OKYANUSA AÇILABİLİRİM.

Meral Onat - **ÖKÜZMART 2001**

Enerjinin; çağın iktidarlarından biri olduğuna inanıyorum. Elektriğe sahip olan, yönetimin ve zulmün de sahibi olur. Ya da tersi, iktidar ve zulüm için elektrik gerekir.

Timur Danış - **ÖKÜZMAYIS 2000**

Uzun zamandır Öküz okurlarıyla birlikteyim. Hayvanların sistemli bir şekilde yok edilişi devam ediyor. Amerika açık, aleni savaşa başladı. Ülkemin gençleri ölüm oruçlarında kırılıyor. Egemen güçlerin imha yöntemlerinin sonu bir türlü gelmiyor. Bir gün yeniden birlikte olmak ümidiyle.

Panter Emel - **ÖKÜZKASIM 2001**

Her elveda yeni bir merhabadır!

Mevlüt Gülveren
ÖKÜZEKİM 2001

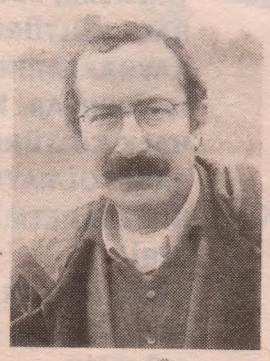

Bir dakka arkadaşlar, tarih tekerrür ediyor, bir şey eklemek isteyen var mı?..

Cebrail Okçu
ÖKÜZEKİM 2000

Hayatta olup olmadığını anlamak için kanarsın...

Togan
ÖKÜZMAYIS 2001

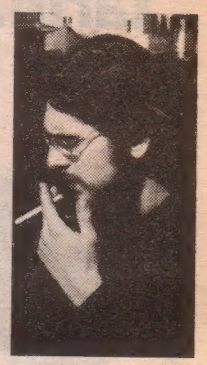

Tıpla şiir birbirleriyle çok ilgisiz iki alan gibi görülebilir. Bu, tıbba da şiire de hangi açıdan baktığınıza bağlı. Şiirin anavatanı sokak aralarıdır. Tıp da insanla, insanın en doğal, en maskesiz yanıyla ilgilenir. Yani her ikisi de hayatın tam ortasındadır. Tıbbın benim şiirime çok katkısı oldu. Ama bu bana göre katkı, başkasına iğrençlik gibi gelebilir.
Tıp sayesinde insana yakın oldum, insanın her şeyine... Avcuma kusan da oldu, üstüme dışkı da sıçradı. İltihap, kan hayatımın bir parçası. İnsanın yalnızca tenine dokunmakla insana dokundum diyemezsiniz. Barsağına dokundun mu, dalağını elledin mi diye sorarım. Tabii, şiir bir duygu selidir, kuşları, böcekleri anlatır, sevgilinin kaşı keman, gözü saman, aman aman diyenlere bir şey ifade etmez bu söylediklerim.

Altay Öktem - **ÖKÜZŞUBAT 2000**

Yozlaşma ve çürüme sürecinin en hızlı ve en etkili olduğu alan medya. Türkiye'de üç tane kurumu alalım; medya, devlet, toplum. Bunların arasında hiyerarşik olarak şu andaki gözlemlerimize göre, en çürümüşü en yozlaşmışı medya.

Ragıp Duran - **ÖKÜZTEMMUZ 1998**

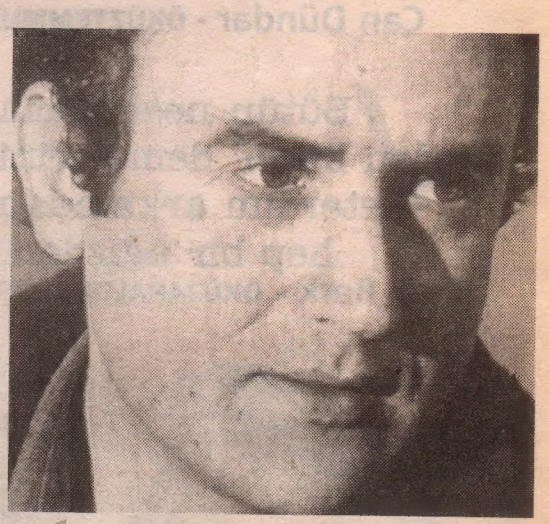

İnsan denilen canlı zaten çocuktur, sonrası kirlenme.

Sunay Akın - **ÖKÜZTEMMUZ 2001**

Akşamsefası

BENDEN, BİZDEN ÜLKEMİZİ SAKLADILAR. BİR GÜN, BANA ANLATILAN ÜLKENİN, YALAN OLDUĞUNU GÖRDÜM. YANİ EDEBİYATÇILAR, POLİTİKACILAR, ŞEF GARSON GİBİ MÖNÜYÜ ÖNÜMÜZE KOYDULAR VE "İŞTE KARDEŞİM BUNLAR VAR." AMA BEN, ŞERİATÇILIK, KEMALİZM GİBİ MEDYANIN KONULARINI, BUNLARI YİYEREK YAŞAYAMAM. BEN KAVAK AĞAÇLARINI ANLATMAK İSTİYORUM, FARELERİ, BİTLERİ, PİRELERİ. YAZDIKÇA, BAŞKA BİR ÜLKENİN VARLIĞINA OKUYUCUM DA İNANMAYA BAŞLADI. OTUZ, OTUZ BEŞ YAŞINA GELMİŞ OKUYUCULARIM HAYRETLE ÜLKELERİNİ İLK DEFA GÖRMÜŞ GİBİ HEYECANLA OKUYORLAR METİNLERİMDE

Nihat Genç - **ÖKÜZMART 2000**

Babam, Sivas olaylarından sonra çok çökmüştü. Sivas olaylarından 2 yıl sonra ölmesi bu çöküşün sonucudur. Sivas'ta ölenlere üzüldüğü kadar, kamuoyunun ve aydınların kendisini "tahrikçi" olarak nitelendirmesine de çok üzülmüştü.

Ali Nesin - **ÖKÜZTEMMUZ 1997**

En sonunda balta gerekiyor. Belki gaddarca ama, bir şey yapmak istiyorsan bu böyle. Çok ölüm olursa tarih biraz ilerler. Kötülükle ilerliyor tarih. İyi, fazladan bir şey.

Ece Ayhan - **ÖKÜZHAZİRAN 1999**

Hani Yılmaz Güney'in "Umutsuzlar" diye bir filmi vardır. Hani Filiz Akın balerindir. Fırat, ya aşkı ya silahı seçmek zorundadır. Aşkı seçer, ama vurulur. İşte ben şiirimde Fırat'ın vurulduğu sahneyi yazıyorum. Pek çok işte çalıştım. Sekreterlik, anketörlük, pazarlamacılık, tezgahtarlık... Hepsinden de istifa ettim. İstifa etmeyi çok sevmişimdir hep. Tam benim tarzım. İstifa etmek kendimi çok asil hissetmemi sağlardı. Bence herkes en azından bir kere şöyle anlı-şanlı bir istifa etmelidir. Tavsiye ederim.

Didem Madak - **ÖKÜZARALIK 2000**

ŞİİRDE BENCE İKİ GRUP VAR: YERLİLER VE KOZMOPOLİTLER. YERLİLER, EDEBİYATIN BESİNİNİ HALK KÜLTÜRÜ İMGESİNDEN VE KAYNAKLARINDAN ALMAK İSTİYORLAR. KOZMOPOLİTLER, HALK KÜLTÜRÜ KAYNAĞINA BAĞLI OLMAYI BİR ESARETMİŞ GİBİ GÖRÜYORLAR, FOLKLORİK, MÜZELİK BİR ŞEY GİBİ BAKIYORLAR.

Adnan Özer
ÖKÜZMAYIS 1999

BU ÜLKE DÜNYANIN EN BÜYÜK BAYRAĞINI DİKİP GUİNESS REKORLAR KİTABINA GEÇMEDİ BOŞUNA. BUNCA PİSLİĞİ ÖRTMEYE DAHA KÜÇÜĞÜ YETMİYOR Kİ!..

Can Dündar - **ÖKÜZTEMMUZ 1998**

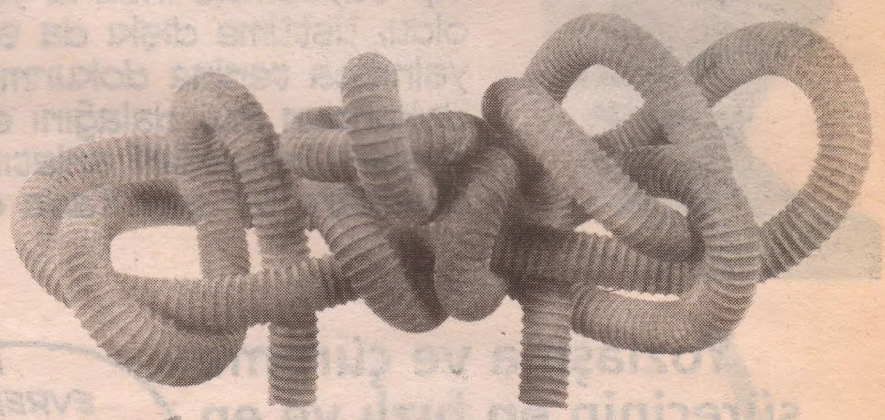

Bütün nesnelerin 'bizden birisi' demelerini isterdim arkamdan hep bir ağızdan.

İlhan Berk - **ÖKÜZARALIK 1998**

Dünya halkları arasında en eski öğrenci: Türkler. Bu kadar büyük bir öğrencilik ve bir türlü diploma alamayan bir halk olamaz. Devamlı sınıfta kalıyor, bir yerde bir hata olsa gerek.

Ömer Uluç - **ÖKÜZTEMMUZ 2000**

Akşamsefası

'Hiç' daha gözü pektir 'hep'ten...

Mine Söğüt
ÖKÜZMAYIS 2001

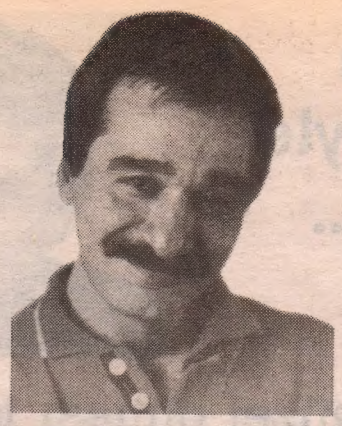

BU DEVLETİN VE TABİATIN ORTASINDA ÜLKE BİLİNCİ OLMADAN EDEBİYAT YAPMAYA KALKIŞMAK, BİR ALÇAKLIĞA ORTAK OLMAKTIR! NE YANİ, O BANDI GÖZLERİMİZİ KAPAMAK İÇİN Mİ KULLANACAĞIZ? AL İŞTE, GİTSİNLER ÖĞRETMENLERİNE ŞİKAYET ETSİNLER, "HOCAM, BU ADAM BİZE KÖTÜ EL HAREKETİ ÇEKTİ!" DİYE. BİZİM KOLUMUZ HEP HAVADA VE BAŞPARMAĞIMIZ DA KONUMUNU ÇOKTAN BELİRLEMİŞ.

Ahmet Erhan - **ÖKÜZMAYIS 2000**

Sonbahar...
Balıklarda bir telaş
Her yan köpük
Denizin çamaşır günü

Güngör Tekçe
ÖKÜZEKİM 2001

BÜTÜN SORULARIN BİR CEVABI VARDIR. BAZI SORULAR, YUMUŞAK KARNIMIZA ÖLDÜRÜCÜ BİR DARBE OLARAK İNDİĞİ İÇİN CEVAPSIZ KALIR. ALIN DA, CEVAP VERİN ŞU SORUYA:

Sizce, Öteki Türkiye'nin çocukları şu anda ne yapıyorlar?

Ferzende Kaya - **ÖKÜZEKİM 2001**

sonKasım 2001 **EXTRAMÜCADELE**

ZEHİR ZIKKIM BİR VEDA VE BİR "SON" ÜZERİNE...

Bu tatsız haberi, Antalya'da filmleri izlerken almıştım; "Öküz" dergisi kapanıyordu. Ve bu bir "son sayı" idi. En ünlüsünden en ünsüzüne dek herkesin bir noktada buluştuğu ve özgürce kalem oynattığı serbest vezin ilginç bir dergiydi Öküz... Şu yaşadığımız dünyada her şeyin bir sonu vardı kuşkusuz. Ama "Öküz"ün sonu biraz aceleye gelmişti. Kimbilir, belki de "aceleye" getirilmişti. Nedenleri ne olursa olsun, 89 aydan sonra bir "ölüm"e tanık olmak elbette ki üzücüydü. Kaldı ki yitirilen 7 yaşlarında bir çocuk gibiydi... Aslında ölümün, ölümlerin yaşı olur mu? Bu bir zamanlama sorunudur. Daha açık bir deyişle "Öküz", bu 7 yıllık süreçte eskiyip bir dönemi kapatmak zorunda mı kaldı? Her ölümün, her kapanmanın ardından bir "veda yazısı" yazmak üzücüdür. Bu nedenle fazla uzatmaya gerek yok... Her şey bahane. 89 sayıdır günahlarımızı ve sevaplarımızı bizimle paylaşan tüm Öküzcülere, Öküz okurlarına selamlar. Birbirimizden ne kadar ayrı düşsek de bir gün bir yerlerde yine buluşacağız...

Agâh Özgüç - **ÖKÜZEKİM 2001**

Serüvenim özelmiş gibi gelir bana, herkes kendi serüvenini öyle görür. Yirmi beş yıl aynı şehirde oturmuşluk, aynı atmosfer, böyle bir yerleşiklik yok. Memleket değiştirmeler, göçler, seçimler, kayıplar var, fakat ben bunlara hakikaten girmem. Böyle şeyler romandan geçebiliyorsa geçsin. İnsan, bir salona girince bütün yaralarını herkesle paylaşmak ister mi? Ne münasebet! Arkadaşlıkta bile bir merasim vardır. Okuyucu yazdığım kitapla ilgilenecek; ki zaten ilgilense her şeyi bulabilir. Hem bunu yapmayacak, hem de ben olta atacağım, hayatımı süsleyeceğim, acılarla da olsa, dünya hakkındaki yutulur suret-i haktan birkaç fikir söyleyerek ve beğenirse o zaman oltaya gelecek... Reddediyorum böyle bir şeyi. İstemiyorum, gelmesin böyle bir okur!

Vivet Kanetti - **ÖKÜZOCAK 2001**

Çok sık karşılaştığımız bir soru; 'Nasıl iki kişi yazıyorsunuz?' Buna verdiğimiz şakalı cevap; 'Birimiz klavyeyi, diğerimiz ise mouse'u kullanıyoruz" şeklinde oluyor. Gerçekte bunun gibi bir şey. Yani önce konuşuyorsun, o konuşmalar doğrultusunda kendi düşünceni oluşturuyorsun. Yazı mutlaka diyalog içinde ortaya çıkan bir oluşum.

Süreyyya Evren - Rahmi G.Öğdül - **ÖKÜZEYLÜL 2000**

HERKES KENDİNİN KAHRAMANIDIR BİR BAŞKASINI GÖRMEDEN.

Aslan Özdemir
ÖKÜZEKİM 2001

Akşamsefası

Eli kalem tutan herkesin bir şeyler yazması lazım...

Şaban Altay
ÖKÜZŞUBAT 2001

O'na de ki; ben, yalnız başıma, yetmiyormuşum meğerse bana.

Cüneyt Özdemir - **ÖKÜZEKİM 1997**

Nasıl bazen, bir kadının güzel olması için örneğin yalnızca gözlerinin güzel olması ya da yalnızca bacaklarının ve dudaklarının güzel olması yetebiliyorsa, bir divan şiirinin güzel olması için de bir ya da iki beyitinin güzel olması yetebilmektedir.

Reşat Çalışlar - **ÖKÜZHAZİRAN 2001**

Adam olmak benim için "şiir yazmak"tı, "şair olmak"tı.

Nihat Ziyalan
ÖKÜZEYLÜL 2000

soyundum girdim yağmurda atmacayla iki avcı arasına

Ayhan Bozkurt - **ÖKÜZEKİM 1998**

Suya mı yazıyoruz? Her satırımız buzdan harflerle mi yazılıyor kağıtlara?.. Yıllar sonra güneş çıktığında; ya da bir dalga savurduğunda bizi kumların üzerine isim şehir hayvan bitki köşesi yapan genç bir yazar G harfine geldiğinde hatırlayacak mı bizi?

Gani Müjde - **ÖKÜZMAYIS 1996**

Yazı doğuda bir büyücülüktür.

Muhsin Kızılkaya
ÖKÜZTEMMUZ 2001

Geçen seneye kadar otobüslerde bana öğrenci bileti veriyorlardı. Senin sayende bir buçuk senede yaşlandım, çöktüm be Güven.

Deniz Durukan
ÖKÜZTEMMUZ 2001

Fena mı oluyor işte kızım, olgunlaşıyorsun sayemde heh heh heh...

Güven Erkin Erkal
ÖKÜZTEMMUZ 2001

İtaatsiz istese dünyayı ekseninden çıkartabilir.

Halil Turhanlı
ÖKÜZNİSAN 2000

Akşamsefası

Evet, hayat bir can sıkıntısıysa, bu sıkıntıyı en asgariye indirmeliyiz. Aslında her şey söylendi; söylenileni yeni bir dille söylemekten başka yapacak bir şey yok. Bu neye benzer? Mağaradaki adam taş üstüne oturdu. Sonra kesti biçti kütüğü, şimdiyse klasik, neoklasik, barok, modern, postmodern derken taksitle, peşin fiyatına taksitle koltuklara yerleştiriyor kıçını. Sahne hep aynı. Değişen dekor ve kostümler.

Ahmet Yılmaz - **ÖKÜZTEMMUZ 1999**

baraka

BEDENİM, UNUTTUĞUM BARAKA YAĞMURLARI BİRİKTİRİYOR, AY KADAR ÇOCUK SAKLANIP SAKLANIP DURUYOR ODALARA: SÖYLESEM YİTİRDİKLERİMİ, GERİ VERİR MİSİN...

Erdal Doğan - **ÖKÜZEKİM 2001**

YA BEN?. BİR HİÇ OLUP OLMADIĞIMI BİLE BİLMİYORUM! BİLDİĞİM TEK ŞEY HAYATIN BAKİRE OLMADIĞI!

Kutlu Esendemir
ÖKÜZTEMMUZ 1996

Vakti geldi gitmenin
Daim beyaza,
Mavi şerbete.

Hülya Taşoğlu
ÖKÜZEKİM 1999

Eşcinselliğin anal ilişkiyle özdeş tutulmasından çok rahatsızım. Çünkü anal ilişkiden haz almayan eşcinsellerin sayısı hiç de az değil. Eşcinsellik sadece anal ilişki demek değil. Yani bunun bir dokunuşu var, duygusu var, paylaşımı var, üretimi var... Bu nedenle Batıda gelinen noktayı da çok onaylayamıyorum. Çünkü Batı da bugün eşcinsel hareket çok ırkçı bir noktaya geldi. Kilitlendiler birbirlerine. Sanki toplumdan ayrı bir şey oluşturdular. Ben toplumda, diğer insanlarla beraber yaşamak istiyorum, ayrı yaşamak istemiyorum. Ama birlikte, sevgi ve saygı çerçevesinde. Birbirine dokunmadan. Çünkü bu toplumda eşcinsellerin olduğu kadar heteroseksüellerin de sorunları olduğunu biliyorum. Bakire olmadığı için öldürülen kızlar, evden atılan kızlar, bu yüzden fahişe olan insanlar...

Ali Kemal Yılmaz
ÖKÜZNİSAN 2000

Kadın şair olma mücadelesini veren insan benim Türkiye'de. İlk çıktığım senelerde *"kadın şair olmaz"* diye üzerime gelirlerdi. Şimdi bana hiç teşekkür etmiyor gençkız şairler.

Beni hâlâ ecnebi şair diye suçlayanlara *"Benim Divan-ı Lugat-İt-Türk'üm var."* diyorum. Onlar da haksız falan demek istemiyorum ama bu kitaptan sonra ben artık yabancı sözcük kullanmıyorum. Aslında bıktım bundan, BEN suçluyorum milleti, "yaşayan Türkçe" kullanmadıkları için, elitist seçkincilikle suçluyorum onları.

Lale Müldür
ÖKÜZTEMMUZ 2000

Akşamsefası

Yaşamın içine giremiyorum bir türlü. Yanımda bir başkası varsa kendimi incelemeye başlıyorum; "eski ben" ve "şu halim". Kaşlarımın arasında depderin bir çizgi oluşmuş, bakışlarım donuklaşmış... Hatırladıklarım sadece bir film şeridi sanki. Yeşim yazıyor; "Sekiz yıl sonra dışarıda olmanın doğal sonuçlarını da yaşıyorsun bunca şeyin üstüne, artık inceleyip durma kendini. Rahat ol, her şey yerli yerine oturacak sonuçta"...

Nil Pınar Arın - **ÖKÜZEYLÜL 2001**

Biz yeni bir hayatın acemileriyiz

Cemal Süreya - **ÖKÜZTEMMUZ 1997**

BEN HAKLIYIM VE BURADAYIM, SİZİN AYIBINIZI TEŞHİR EDİYORUM DEMENİZ İÇİN HAPSE GİRMEK GEREKİR. BİLİYORSUNUZ, "AYIBI AÇIĞA VURMAK DAHA BÜYÜK AYIPTIR" DENMİŞTİR. REJİMİN AYIBINI BÜYÜTMEK İÇİN ORTALIKTAN KAYBOLMAMANIZ GEREKİR. İKİNCİSİ, HER ŞEYİN BİR BEDELİ OLDUĞUNU HATIRLATMAK İÇİN KAÇMAK YERİNE HAPSE GİRMEYİ YEĞLEMENİZ GEREKİR. BU ETİK BİR TAVIR VEYA DURUŞTUR. HAKLAR VE ÖZGÜRLÜKLER ANCAK MÜCADELEYLE KAZANILABİLİR. HAKLAR VE ÖZGÜRLÜKLER "VERİLEN ŞEYLER" DEĞİLDİR. YA MÜCADELEYLE KAZANILIR YA DA YOKTUR.

Fikret Başkaya - **ÖKÜZEYLÜL 2001**

Hiçbir zaman Yılmaz Güney'in kızı olmaktan pişman olmadım. Tek kaygım ona layık bir kız olmaktı. Babamın benimle gurur duymasını isterdim.

Elif Güney Pütün
ÖKÜZEKİM 1998

Burayı İş Bilmişiz İşte... İlk defa gelenler belli oluyor, hiçbir şey bilmiyor, bir öküz gibi uzanıyor, yatağa gelmiyor. Cahil, günah ben acıyorum. Psikolojik bir etki yapar diye uğraşıyorum ben. Günde üç kişi sorar mesela. "Nişanlıyım, iki ay sonra evlenicem, ben karıyı yapabilir miyim" diye. Ben onların psikolojik durumlarını da düşünüyorum. Ben de diyorum ki beni yaptığına göre onu da yaparsın.

Mehtap Kandemir - **ÖKÜZNİSAN 1997**

Kağıt ne, kalem niçin ona acımasız davranıyor ve bizim elimizde ne arıyor, bilmiyoruz. Herkes bir şeylere kaptırmış gidiyor ya işte, bizi de onlardan say ve sakın anlamaya çalışma.

Haydar Ergülen - **ÖKÜZHAZİRAN 1996**

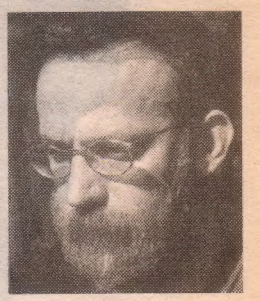

ŞAHANE BİR ÇOCUK YAPTIM, BEDENİME SAĞLIK. ADI BULUT... YATIP KALKIP KENDİMİ TEBRİK EDİYORUM. BUGÜNE KADAR KENDİM İÇİN YAPTIĞIM EN İYİ ŞEY. ARTIK DÜNYAYA KALIN BİR ZİNCİRLE BAĞLIYIM.

Gülay Batur - **ÖKÜZKASIM 1998**

Cezmi Ersöz kaybetmeye mahkûmdur. Kaybettikçe garip bir haz alıyorum. Mazoizm değil bu. Benim ruhum öyle oluşmuş.

Cezmi Ersöz - **ÖKÜZŞUBAT 1998**

Hep övünürüz "ülkemiz milletler ve dinler mozaiği" diye. Bu öyle bir mozaik ki Türk ve Müslüman olmayan renklerinin hemen hemen hiç şansı yok.

Hacer Yıldırım - **ÖKÜZEKİM 1996**

Memleketin kızlık zarını yırtmak istiyorum...

Fenasi Kerim - **ÖKÜZMART 1998**

Akşamsefası

"Hayat yalama oldu"
Rıfat Ilgaz

"Ölmek bir şey değil de yalnız kalacak dünya"
Aziz Nesin

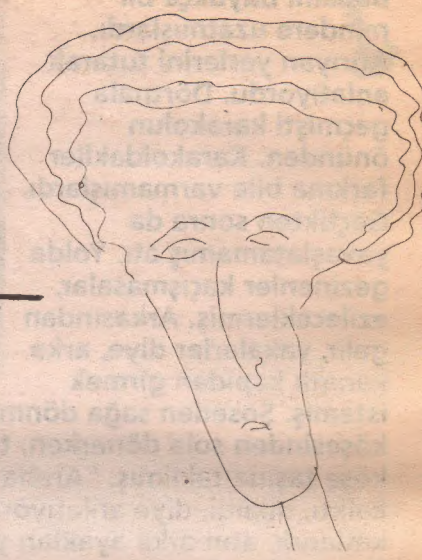

ÖKÜZTEMMUZ 2000

Rewhat - **ÖKÜZAĞUSTOS 2001**

Eskiden İstanbul'da çantasında "ŞİİR YAZARI ŞAİR" yazan sessiz bir amca dolaşırdı. Hakkında hiçkimse bir şey bilmezdi. İsmi dahil. İspirto kokulu teksir kağıdına yazdığı tek bir aşk şiirini kimbilir kaç kere çoğaltıp çoğaltıp kaç aşığa ve kaç şiirsevere sattı? Görüldüğü yerler, daha çok Köprüaltı, Çınaraltı, Ortaköy ve şehiriçi hatları vapurlarıydı. Bu tuhaf amca uzun zamandır görünmez oldu caddelerde. Köprüaltı'nda, Çınaraltı'nda ve vapurlarda... Rivayet muhtelif... En son Adana'da görüldüğü söyleniyor.

Cengiz Uğur
ÖKÜZHAZİRAN 2001

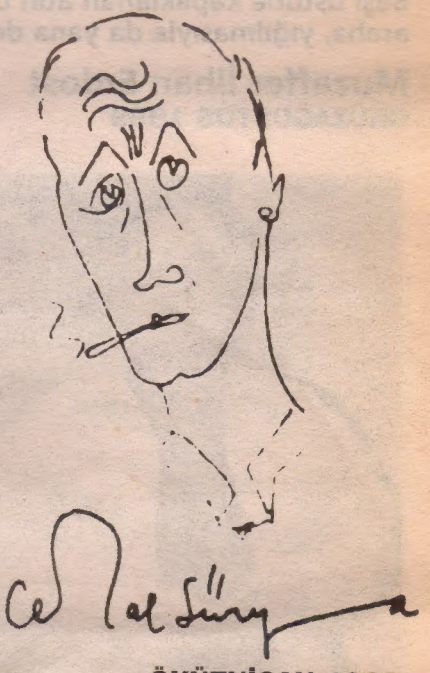

ÖKÜZNİSAN 1999

Siz dünyayı kurtarın, ben de nasıl kurtardığınızı yazayım.
Charles Bukowski
ÖKÜZMAYIS 2000

Eleştirmenlere ateş etmeyin. Hiçbir zaman belirgin bir yerde durmadıkları için, ıskalarsınız.

Bir eleştirmen sizi övdüğünde, hemen karamsarlığa kapılmayın. Eleştirmenlerin doğru tesbitler yaptığına da tanık olunmuştur.

Yıl sonu değerlendirmeleri... Kaç eleştirmenin sizden nefret ettiğini anlamanız için mükemmel bir deneyim.

Eleştirmenden, hoşsohbet bir masa adamı yahut genç ve güzel bir kadın olmasını beklediğim için, neden bana tuhaf bir söz söylemişim gibi bakıyorsunuz?

Doğru dürüst eleştirmenlere, başka bir sıfat bulmalı.

Orhan Alkaya
ÖKÜZŞUBAT 1999

ASLINDA KÖTÜ KIZ BENİM DE KAFAMI KARIŞTIRIYOR ZAMAN ZAMAN. BENİ ZORLUYOR, ONA YETİŞMEKTE ZORLANIYORUM. AYNI ZAMANDA MİZAHÇI OLARAK ÖZGÜRLEŞTİRİYOR BENİ. ÇEVREMDE KÖTÜ KIZ GİBİ YAŞAYAN KIZLAR VAR, O KADAR ABARTILI OLMASA DA. BU TİP BİR ANLAMDA ONLARIN YANSIMASI. KURGUYLA KARIŞIK GERÇEK BİR TİP. BÜTÜN KADINLAR SUÇLULUK DUYGULARIYLA YAŞIYOR.

Ramize Erer
ÖKÜZMAYIS 1999

Toplumun en tabu görünen yeri benim en güzel cephem. Çünkü en kalın duvar orada. Yıkabilirsem ne âlâ! İnce duvarlarla başkaları uğraşsın, ben en kalın duvarı cephe olarak tercih ediyorum. Kalınca bir duvar bulduğumda, "Aman ne güzel!" diyorum, "Ömrünü geçir burada". "Vur, vur, vur, kır, kır, kır, çiz, çiz, çiz..." Bitmek bilmez. Çok keyifli.

Mehmet Çağçağ
ÖKÜZMAYIS 1999

Akşamsefası

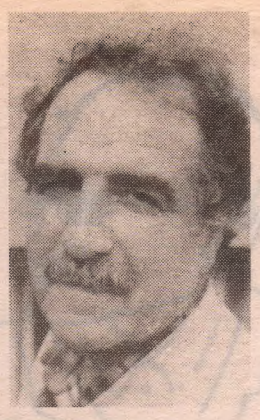

Babamı büyükçe bir mindere uzatmışlardı. Ağrıyan yerlerini tutarak anlatıyordu. Dörtnala geçmişti karakolun önünden. Karakoldakiler farkına bile varmamışlardı. Geçtikten sonra da yavaşlatamamış atı. Yolda gezinenler kaçışmasalar, ezileceklermiş. Arkasından gelir, yakalarlar diye, arka kanatlı kapıdan girmek istemiş. Şoseden sağa dönmüş, samanlığın köşesinden sola dönerken, tekerin dingili köşe taşına takılmış. "Araba sanki ayağa kalktı, dikildi, diye anlatıyordu babam, oklar katlandı, atın arka ayakları yerden kesildi. Başı üstüne kapaklanan atın üstüne yığıldı araba, yığılmasıyla da yana devrildi.

Muzaffer İlhan Erdost
ÖKÜZAĞUSTOS 1999

Ortamdan şikayet etmenin anlamı yok, farklı bir ortam istiyorsan kendin kuracaksın.

Hüseyin Katırcıoğlu
ÖKÜZARALIK 1999

KÜLTÜREL BESLENMESİ SAĞLANMIŞ BİR BEYİN FOTOĞRAF MAKİNESİNE İSTEDİĞİ HER ŞEYİ YAPTIRABİLİR, İSTEDİĞİ DİLİ KONUŞTURABİLİR.

Şahin Kaygun
ÖKÜZARALIK 1999

Her şeyin sonunu getiren kitaplar da yayınlandı; tarihin, düşüncenin, felsefenin. Belki bu kitapların hepsi de yanılıyordu, hiçbir şeyin sonu gelmiyordu ama doğanın sonunun gelmesinin ihtimali kuvvetli. Son rakamların ortaya koyduğu tablo, doğrusu çok düşündürmesi gerekiyor ama vakit yok ve o yüzden de televizyon seyrediyoruz, düşünmüyoruz.

Ömer Madra
ÖKÜZMART 2000

Türk'ün Türk'ten başka düşmanı yok. Dünyanın her yerinde edebiyatçılar birbirlerini göstermeye çalışırlar, benden başka şu da var denilir. Çünkü bilirler ki bir başka ülkeye gittiklerinde ancak bir arada var olabilirler. Bizimkiler ne yapıyor, beni bilsin başkasını bilmesin. E seni bilsin başkasını bilmezse seni de var olamazsın ki. Çünkü ya bir edebiyat olarak varsın ya da bir edebiyat olarak yoksun. Sanıyorlar ki çok küçük bir pasta var, o pastayı tek başına almaya çalışıyorlar. Halbuki pasta küçük değil pasta kocaman, tabii bir ülke edebiyatı için.

Tuğrul Tanyol - ÖKÜZARALIK 2000

GÜNÜMÜZDE TOPLUM TARAFINDAN KISA YOLDAN SERSERİ (SERİ BAŞI, ÖNDE GİDEN, BAŞI HOŞ) OLARAK TANIMLANAN BU İNSANLARI APAŞ' (ASLA BİR FELSEFESİ OLMAYAN VE ÜRETTİĞİ HER TÜRLÜ YIKICILIK İÇİNDE HER NE OLURSA OLSUN AYAKTA KALMAYA ÇALIŞAN)LARDAN VE TOPLUMUN ZORLA ÜRETTİĞİ, KENDİ İÇ DİNAMİĞİYLE ÜREYEMEYEN SAHTE SAHNE OYUNCULARIYLA KARIŞTIRMAMAK GEREKİR.

Vecdi Çıracıoğlu - ÖKÜZHAZİRAN 1999

Türkiye'de İlk Panel Yıl: 1956. İlhan Selçuk *"Dolmuş"* Mizah Dergisi'ni çıkarıyordu. Bir gün İlhan Selçuk, "Eflatun, yarın Robert *Kolej de toplanacağız, hepimiz davetliyiz, sakın kaytarıyım deme,"* dedi. Ertesi gün saat ondan sonra birer, ikişer koleje düşmeye başladık. Saat onikiyi geçiyordu, kim gelmişse, gelenleri yemekhaneye indirdiler. Çorbadan başladık; tatlılara, meyvelere gelene kadar bizim ekip ancak tamamlandı. Garsonlar, tabii her yeni gelene surat asmaya başladılar. Adamlar haklıydı. Tatlı servisinden, tekrar çorbaya, soğuklara, sıcaklara, ızgaralara dönmek onlara çok koyuyordu. Tabii bazı *(benim gibi)* arkadaşlar için, ne kadar ezilsek büzülsek, hava cıva. Çoğu arkadaşlarda zaman mefhumu gelişmemiş. Öğle yemeği neredeyse akşam yemeğine uzadı. Uzun, yemek faslından sonra da hepimize ağırlık çöktü. Bizler isteksiz isteksiz konuşurken salondakiler de uyukluyordu. Yukardaki resmin tok karnına çekildiği nasıl da belli değil mi?

Eflatun Nuri - ÖKÜZAĞUSTOS 1999

En Arka Sıra: *Halim Büyükbulut, Yurdaer Göker, Tonguç Yaşar* **İkinci Sıra:** *Bülent Oran, Oğuz Aral, Öktemer Köksal, Turhan selçuk, Nehar Tüblek, Orhan Enez, Zeki Beyner, Rıfat Ilgaz, Suat Yalaz..* **Üçüncü sıra:** *İlhan Selçuk, Suavi Süalp, Yalçın Çetin, Eflâtun Nuri, Semiramis Aydınlık, Aziz Nesin, Ferit Öngören*

Şimdi biraz acı duyarak olsa da bakıyorum, bu nesli tükenmiş dinozorlardan ayakta kalanlar, 2000 yılına girmenin mutluluğunu yaşayacaklar gibi geliyor bana, ne dersiniz?

Akşamsefası

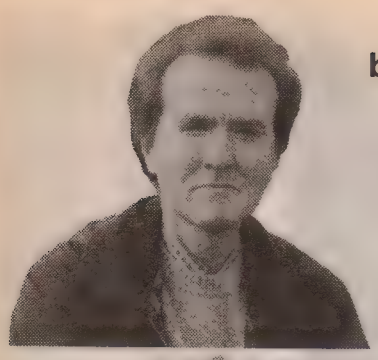

Kültür, Hayatın Çirkinliğini Saklamak İçin Onun Yüzüne Sürülen Bir Boyadır

Şavkar Altınel
ÖKÜZŞUBAT 2001

Şiir fiyakadır. Her şair kendini anlatır, başka bir şey anlatıyormuş gibi görünse de. Şair çılgının tekidir... Neruda, Lorca bile kendini anlatır. Ne kadar bir boğa güreşçisini anlatsa da kendisi vardır orada.

Ülkü Tamer - ÖKÜZŞUBAT 1999

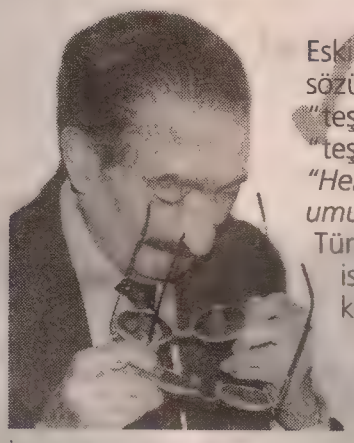

Eski Ecevit'ten kala kala "teşekkür"ler kaldı. Her sözün sonuna,ortasına, nokta yerine, virgül yerine "teşekkür". Kullanıla kullanıla anlamsızlaşmış "teşekkürler". **Tagor**, **Bülent Ecevit** çevirisiyle: *"Her doğan çocuk, Tanrının insanlardan hâlâ umudunu kesmediğine bir işarettir."* diyordu. Türkiye de, Ecevit'ten hâlâ umudunu kesmemek istiyor. Ama bunun için de bir "işaret" gerek, kuvvetli bir "işaret"!

Feyza Hepçilingirler
ÖKÜZKASIM 1999

Turgut Yüksel
ÖKÜZŞUBAT 1999

"Fatih-1! İleri!" emrini verdim. Nişancı, topu hedefe kilitleyen stabilizasyonu açınca kule sarsıldı. Artık tehlikeli araziye çıkmıştık. Çamura saplanmamak ve bir RPG-11 roketi yememek için hızla ilerliyorduk. Ölmeye ve öldürmeye hazırdık. Eğer o anda dinlediğim Requiem olmasaydı insanlıktan çıkabilirdim.

İhsan Oktay Anar
ÖKÜZOCAK 1999

Ve ölümün başka bir adının daha olduğunu öğrenirsiniz: Korsakoff... Öğrenirsiniz yaşamla ölüm arasında bir de Araf'ın olduğunu.

Yeşim Koç
ÖKÜZTEMMUZ 2001

Hayat, yalnızca kendi doğasından taşan müziği tanır.

Yılmaz Güney
ÖKÜZEYLÜL 2000

HER GÜN TECAVÜZE UĞRADIĞIMIZI HİSSEDE HİSSEDE NASIL SARILACAĞIZ SEVGİLİMİZE?
NASIL ÇOCUK DOĞURACAĞIZ?
NASIL DANS EDECEĞİZ?
NASIL TAT ALACAĞIZ YEMEKLERDEN?
NASIL DOSTLARIMIZLA MUTLU OLACAĞIZ?
NASIL EĞLENECEĞİZ?
NASIL YAŞAYACAĞIZ?

Pınar Selek
ÖKÜZMART 2001

Kemal Siyahhan - ÖKÜZŞUBAT 2001

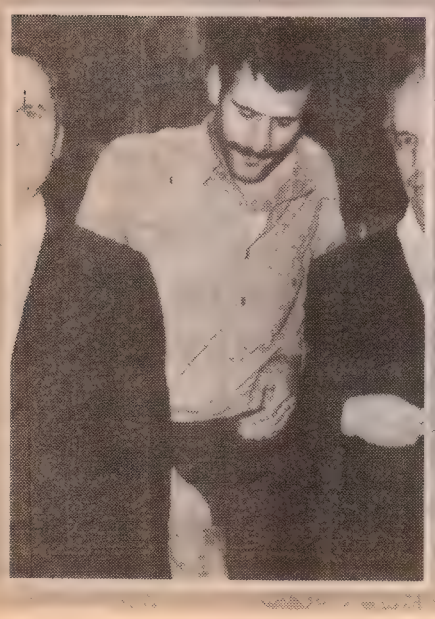

Deniz'den Bir Anı

Bir gece, oldukça ileri bir saatte, sanırım gece yarısını geçmişti, yatağımda sarsılarak uyandırıldım. **Deniz**'in önemli bir konuyu benimle görüşmek istediğini söylediler. Akşam sayımı çoktan yapılmıştı ve koğuşların kapıları kapatılmıştı. Kaldığımız yerler arasında, cezaevi ölçüleri içinde uzak sayılacak bir mesafe bulunuyordu. Gece vakti bunca kapıyı aşıp oraya nasıl gideceğim diye düşünmeye başladım. Uyandıran arkadaşın yüzüne umutsuzca ve biraz da tembellikle baktım. Deniz'in gardiyanlarla konuştuğunu, sorun çıkmayacağını söyledi. Alelacele giyinip kapıyı açtırdım. Bunca hazırlık yapıldığına göre önemli bir konu olmalıydı. Meraka düştüm, ara kapılardan hızla geçerek onların bulunduğu bölüme ulaştım. Koridordan Deniz'e seslendim. Hücrenin birinden kafasını uzattı ve **"Burdayım"** dedi. Girdiğim hücrede o yıllarda ODTÜ öğrencisi olan ve Deniz'le aynı davadan yargılanan **Semih Orcan**'ı gördüm. Kollarını karnına kavuşturmuş, sırtını duvara dayamış acıyla kıvranıyordu. Ben, hâlâ gecenin bu saatinde Deniz'in neden çağırdığını merak ediyordum. Önce Semih'i sordum. Neden kıvranıyordu? Böbrek sancıları tutmuş... Deniz yanıma gelip, **"Otur hele, biraz konuşuruz"** dedi. Sonra söze başladı, gayet ciddi şekilde şunları söyledi: **"Oral'cığım, Semih'in ağrısını durduramıyoruz. Sen Maocu'sun ya, belki akapunkturla acıyı kesebilirsin."** Başkası olsa kalkıp boğazını sıkabilirdim. Ama bu Deniz, öylesine sevimli ve masum bakıyor ki, gülmekten kendimi alamadım. Hep birlikte makaraları koyverdik. Acılar içindeki Semih bile gülüyordu.

Oral Çalışlar - ÖKÜZMAYIS 2001

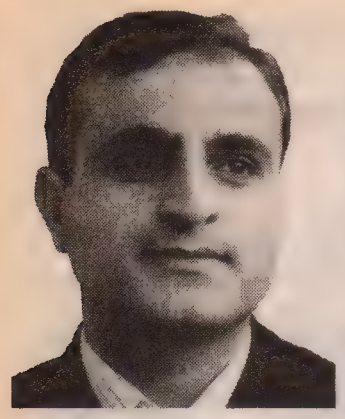

- Çocuklar, bugün köyümüzde hava nasıl? diye sorarak derse başlıyorum. En ön sırada oturan Ömer, "bir sorunun tek ve doğru karşılığını" veriyor:
- Örtmenim, soğuktur böyle dünya!

Kemal Varol
ÖKÜZARALIK 2000

BEN; MESLEĞİM, HAYATIM, KARİYERİM DİYE ORTALARDA DOLAŞAN KADINLARI ANLAMIYORUM. BİR KADIN KENDİSİNİ ANALIKTAN NASIL MAHRUM BIRAKABİLİR.

Şebnem İşigüzel
ÖKÜZAĞUSTOS 1998

Önce Kendi Hizamı Bozmak İstiyorum

Akif Kurtuluş - **ÖKÜZMAYIS 2000**

Yazdığı bir yazı, çizdiği bir çizi, kurduğu bir dizeyle yeryüzünün bir yerinde kendi halinde durup duran bir taşı pıt diye yerinden oynatabileceğine inanan, bu heves ve coşkuyla kalemi eline alanlarla aynı dergide çalışmayı Tanrı herkese nasip etsin.

Hatice Meryem - **ÖKÜZKASIM 2001**

Bülent Üstün - **ÖKÜZAĞUSTOS 1999**

döktüm döküldüm, demek eteğimde var imiş.

Sina Akyol
ÖKÜZTEMMUZ 2000

İçimde kırk sekiz sayfalık bir boşluk olacak

Metin Üstündağ
ÖKÜZEKİM 2001

neler yapmaya çalıştık ve neler yapamadık...

bir: mizah dergisi pratiğiyle, kültür-sanat ve haber dergisi içeriğini bir potada harmanlamaya çalıştık

iki: dergimizin ismi tavrımızın özeti olsun istedik... mamafih öküz gibi çalıştık ve yine zaman zaman öküz gibi de hor görüldük

üç: bu coğrafyaya, bu hayata dair bir dergi yapmaya çalıştık... bu nedenle öküz'e eleştiri olarak gelen 'aşure' ve 'yamalı bohça' gibi karalamaları zaten dergimize alternatif isimler olarak düşündüğümüz için hiç şaşırmadık

dört: hayatın ve sanatın hiçbir alanını diğerinden üstün, kutsal, bayağı ya da elit diye görmedik, ayırmadık

beş: gelenek ve gelecek arasında bir köprü kurmaya çalıştık

altı: öteki'lerin sesi soluğu olduk... sokağı, taşrayı, varoşları, hayvanları, tüm azınlıkları bağrımıza bastık... sokakta, taşrada ve varoşlarda en çok okunan dergi olduk

yedi: hayatın ve sanatın tüm alanlarındaki muhalif oluşumlara sözcülük yaptık

sekiz: yalnızca yıldızlardan oluşan bir dergicilik anlayışı yerine yıldızları da olan ancak takım oyunu'nu benimseyen bir dergicilik anlayışını yerleştirmeye çalıştık

dokuz: tirajımızla, duyarlılığımızla, kadro çeşitliliğimiz ve etki gücümüzle muazzam sükse yaptık... ancak bu vasfımızı ne popülerliğe ne de iktidar olmaya tahvil ettik

on: editöryal bir çalışmadan da öte küratöryal bir çalışmayı denedik... sanatçıların varolan yanlarından çok, varolabilecek yanlarını da ortaya çıkarmaya çalıştık

on bir: anlayış ve üslubumuzla diğer dergilerin de kendilerine çekiduzen vermelerine önayak olduk

on iki: okuyucularımız içinden birçok şair-yazar-muhabir-çizer çıkardık

on üç: bu alanda, zamanla sıfırlanan emeğe saygıyı gündeme getirdik ve çalışanlarımıza öküz yüküyle telifler ödedik

on dört: kültür sanat dünyasındaki alt-üst ilişkilerini ve kudret simsarlığı'nı sarstık

on beş: reklamsız, pohpohsuz akıl almayacak bir okuyucu kitlesine ulaştık

on altı: kendi kendimizle sahte röportajlar yapmadık, dergimizi egomuza vitrin etmedik

on yedi: çıkış sayımızdan kısa bir sure sonra 'içindekiler' sayfasını çıkardık her sayfasına en azından goz atılacak mukemmel dergiler yapmaya çalıştık

on sekiz: bahane ve mazeret üretmedik, konuşmadık, ahkâm kesmedik, yaptık

on dokuz: ilkelerimizden taviz vermedik

yirmi: okur sayımızı düşürmek pahasına kimsenin el atmadığı konu ve konuklara sayfalarımızı sonuna kadar açtık

yirmi bir: kişisel çatışmaları, kan davalarını ve soz duellolarını dergiye yansıtmadık, özel hayatımızda kavga ettiğimiz, tartıştığımız birçok arkadaşımıza dergının kadrosunda en başta yer verdik

yirmi iki: bazı müdahelelerimiz kişisel olarak algılandı, derdimizi anlatamamamız yuzunden durduk yerde bir çok duşman kazandık

yirmi üç: sen-ben kavgaları ve kısır tartışmalar yerine neşe, pozitif enerji ve coşku uretmeye çalıştık

yirmi dört: binlerce insanın katıldığı geceler ve kampanyalar duzenledik

yirmi beş: çalışanlarımızın yalnızca urünleriyle değil insanı halleriyle de ilgilendik

yirmi altı: son dönemın marjinal yazar, çizer ve şairlerini dergimizden çıkardık

yirmi yedi: okuyucularımızı arkadaşlarımız olarak gorduk, muşteri olarak değil

yirmi sekiz: yepyeni röportaj, yazı, sayfa, köşe formatları urettik

yirmi dokuz: diyarbakır'dan sydney'e, harvard üniversitesi'nden karaköy genelevi'ne kadar geniş bır okur ve sanatçı yelpazesi oluşturduk

otuz: hayatı, sanatın önünde tuttuk, sanat için her şeyi mübah saymadık

otuz bir: sayfalarımızda fazla mastürbasyon yapılmasına izin vermedik

otuz iki: hıçbir haksız saldırı, ıtham ve çamur atmaya sayfalarımızda cevap vermedik

otuz üç: kişilerle, koşelerle değil, kişelerle ve zihniyetlerle uğraştık

otuz dört: ustalara saygı ve vefa duygusunu gundeme getirdik

otuz beş: eli kalem tutan, bır dizesi, bir cümlesi olan herkese sayfalarımızı sonuna kadar açtık

otuz altı: vaktiyle hakkı yenmış, unutulmuş kişi ve kurumları gun yuzune çıkardık

otuz yedi: bu ulkeye ozgu muhteşem bir gorulmezlik orneği yaşadık... ilk sayımızdan itibaren birçok antoloji ve ansiklopediye kaynaklık etmemize rağmen hıçbir antoloji ve ansıklopedi de yer verilmedik

otuz sekiz: tamamen öküz çalışanlarının kitaplarının yeraldığı bir oküz kutuphanesi hazırlamak istedik, hazırlayamadık

otuz dokuz: "bu ülkede bu işler olmaz", "kımse bizi anlamıyor" diye ağlamadık, sızlamadık hep 'olmuyorsa, bizde bir kusur vardır' diye düşunduk

kırk: çalışanlarımıza ve okuyucularımıza karamsarlık değil umut aşılamaya çalıştık

kırk bir: bazen istemeden, beceriksizlikten, bazen yoğun çalışma temposundan dolayı insanları kırdık, uzduk, ama hemen telafi etmenin yollarını aradık, bazen bulduk, bazen bulamadık

kırk iki: fanzın'den, yüksek edebiyat anlayışına kadar yazma çizme üretkenliğinin her tonuna yer verdik

kırk üç: düşünceleri ve urettikleri yuzünden hapislere duşen gazeteci, yazar, çizer ve şairlerle zor şartlarda söyleşiler yaptık, her şeyi goze alarak ürünlerini yayınladık

kırk dört: legal ve illegal hıçbır baskıya pabuç bırakmadık, her türlü tehditi kımseye reklam etmeden savuşturduk

kırk beş: sevgili kanat güner gibi tuvalette hayatına son veren yazarlarımız oldu, bir kısım medya onlara saldırırken, hep yanlarında olduk

kırk altı: dergicilik yapmayı bir kariyer edinme veya iktidar olma olarak değil, olabilecek güzel bir hayata arka çıkma ve bir tat verme şekli olarak algıladık

kırk yedi: hür doğduk, hur yaşadık

kırk sekiz: sokakta bile birbirlerine selam vermeyen, kus ve kavgalı birçok yazar, çizer, şair ve siyaset, düşun insanını yanyana sayfalarda bıraraya getirmeye çalıştık

kırk dokuz: çıkardığımız dergilerle diğer hayat ve sanat alanlarına ilham kaynağı, vizyon olduk

elli: kabızlık ve kasvetı, ciddiyet olarak algılamadık

elli bir: gündelik hayatta da dergi sayfalarında olduğumuz gibi davranmaya çalıştık

elli iki: bu tür dergilerde pek gorulmeyecek bır şekilde okur profilini ortaokul ve lise dengi gençlere ve ev kadınlarına kadar çeşitlendirdik

elli üç: zamanla birçok insan ve sanatçıyı hayata bağlayan neredeyse tek bağ olduk

elli dört: öküz zaman içerisinde 'çolde vaha' benzeri bir hal aldı... dışımızda gelişen bu ağır misyon bizi zor durumlarda bıraktı

elli beş: bu coğrafyaya ait hayatın ve sanatın çeşitli alanlarındaki eski pratiklerini hatırlatmaya ve guncelleştirmeye çalıştık

elli altı: bir öküz otobüsüyle bütün memleketi dolaşıp her sayıyı başka bir şehirde hazırlama düşümüzü gerçekleştiremedik

elli yedi: herkesi ve her şeyi evvela anlamaya, herkese ve her şey'e tarafsız, aracısız bir ayna tutmaya çalıştık

elli sekiz: okunduktan sonra, yere serilip uzerinde domates peynir yenilen, açık hava konserlerinde kıça minder, yağmurlu günlerde başa şapka yapılan, biten sayıları fotokopiyle çoğaltılan, kirli lekeli halleriyle ille de biriktirilen bir dergi yaptık

elli dokuz: okuyucuya karşı sorumluluğu her zaman, iyi bir dergi üretmek olarak algıladık... sayısına değil, etki tepki gücüne kıymet verdik

altmış: sahneye girişimiz gibi çıkışımızı da kendimiz ayarladık... güle oynaya çıktık, güle oynaya kapanıyoruz, hadı eyvallah

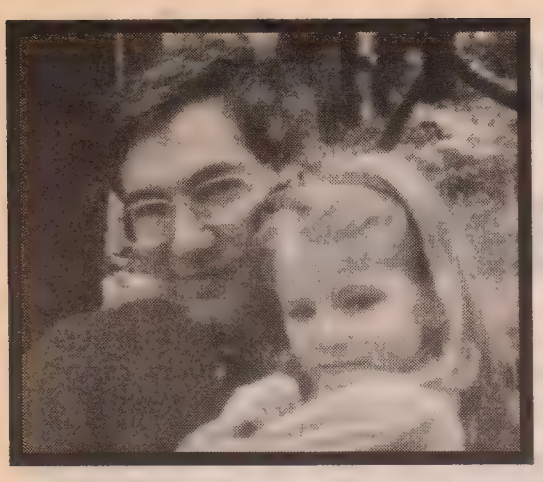

Orhan Pamuk'un Öküz Desenleri

Tüm yazar - çizerlerimiz gibi Orhan Pamuk da en özel yazılarını Öküz'e yazdı.. Üstelik o yazılarına çok güzel desenler de çizdi.. İşte Orhan Pamuk'un Öküz yazılarına çizdiği bazı desenler...

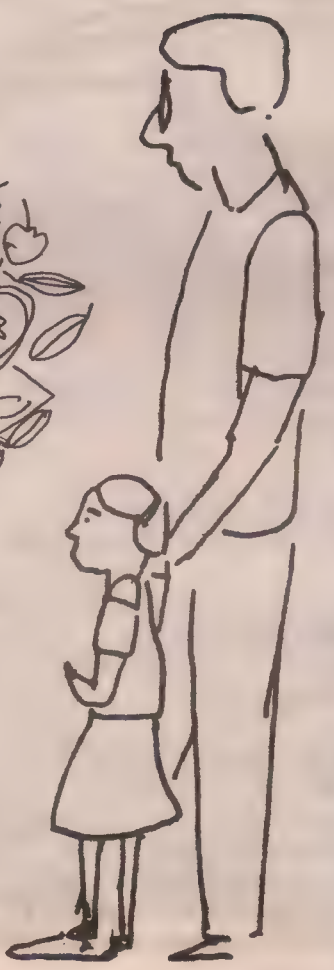

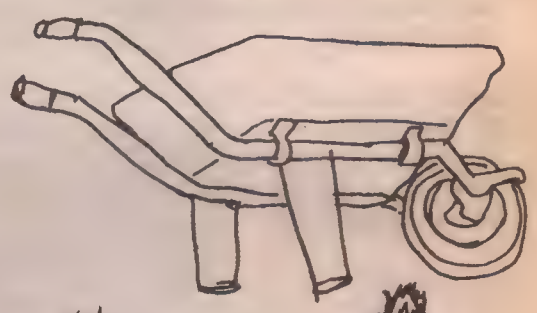

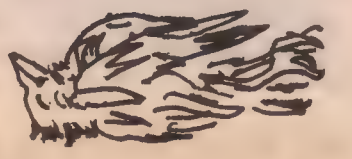

ÖKÜZMAYIS 1996
ÖKÜZNİSAN 1997

Bütün Yıkadıklarıma Hakkımı Helal Ediyorum

HATİCE MERYEM

Yurdagül Kan. Gassal. Gassal: Ölü Yıkayıcısı. 1997 yılında yapılan bu röportajdan arada sırada, şurada burada karşılaştığımız pek çok insan bahsetti. Ölüm üzerine kafa yoran belki de tüm dünya şairlerinden çok daha şiirli sözleri arka arkaya sıralayan ve acıyı iyi tanıdığını söyleyen Yurdagül hanımla Zincirlikuyu Mezarlığı'nın şık bahçesinde söyleşmiştik...

➤ Bu işe ne zaman başladınız?

- 29 yaşında başladım. Annem de yıkıyordu, ama ben onu görmüyordum. Sadece yıkadığını biliyordum. Aslında bu işe ilk önce babam başladı. Babamdan hiç ürkmemiştim. Sonra da annem başladığında yaptığı yemeği bir süre yiyemedim. 1982 yılının 12. ayında annemin şefi **"İstersen kızları da alalım buraya.."** deyince ben de başladım. Yani sonunda Cenab-ı Allah bize de nasip etti. Şimdi ben çocuklarıma yemek yapıyorum. Bu işi hem ihtiyaç dolayısıyla, hem de dinî bir vazife olarak seçtim. On beş senedir de cânı gönülden severek yapıyorum.

➤ İlk yıkadığınızda neler hissettiniz, korktunuz mu?

- Korkmadım da.. Yapabilir miyim, yapamaz mıyım diye endişelendim. Hem sen korkacaksın, ben korkacağım kim yapacak. İlk göreve bir arkadaşla beraber gittik. Bir şey anlamadım. Bir, iki, üç.. deyince öğrendik tabii. İşe başladıktan bir hafta sonra, en acemi zamanlarımda, bir evde on beş gün kalmış, kimsesiz bir ölü için beni Şişli Camii'nde görevlendirdiler. Derisi kalmamıştı üzerinde, çürümüş tabii. İkiye bölünmüş çok insan yıkadım.

➤ İnsanlar bunlara televizyonda bile dayanamıyorlar, yani siz, nasıl...

- Geçen sene Çağlayan'da bir göreve gittim. Karı koca trafik kazası geçirmişler. Kadın parçalanmış. İnanır mısınız, dışarıya bir tek damla kan sızdırmadan o kefeni sardım. Kopmuş parçaları kefenin içine, yanına koyuyoruz. Hatırnâz bir komşum vardı, tren ezmiş. Tabii ben yıkamak istedim. Gittiğimde baktım kafa yok, sol taraf yok, göğüs kafesi açık, bütün organları, kalbi açıkta. Ben onları tek tek yerine koydum. Yıkadım. Kanı durdurmak için pamuk tıkadım. Cenazenin başına gittiğimde **"Nereden başlayayım"** diyorsun. Hiçkimse de yaklaşamıyor. Ama ben yapmak zorundayım. Onu ben tek başıma görev edinmişim.

➤ Ölüyü nasıl yıkıyorsunuz?

- Resmi işlemler yapıldıktan sonra biz görevleniyoruz. Camideyse camide, hastanedeyse hastanede. İlk önce teneşir denen temiz mermer taşın üzerine yatırırız. Kıyafetlerini çıkarırız. Göğüsten aşağısı dizlere kadar peştemalle örtülü vaziyette yıkarız. Görmemek lazım çünkü. Ama zaman zaman görmek zorunda kalıyoruz. İlk önce, üç dört kez saçını yıkıyorum. Cenazenin durumuna göre titizlenirim. Tertemiz duruluyorum. Beyaz sabun kullanıyoruz. Her cenazeyi ayrı bir süngerle köpük köpük yıkıyoruz. Üç kere elimi kaburgalarının üzerine bastırırım. Gazı varsa çıksın diye. Ondan sonra tahâret yapıyoruz. Öldükten sonra bağırsaklar boşalır. Yıkıyorum güzel, arkayı çevirdiğim zaman...

➤ Yardımcınız var mı?

- Şart değil. Tek başıma da yıkarım.

➤ Tek başınıza ölüyü çevirebiliyor musunuz?

- Usulünü biliyorum. Kolay değil tabii. Arkayı çevirdiğim zaman bakıyorum, abdesti bozulmuşsa yıkamak isterim. İçim rahat etmez yoksa. En son tertemiz duruladıktan sonra kuruluyoruz. Üstüne havluyu koyuyoruz. En son kefenliyoruz. Kadınların başına ve mahrem yerlerine erkeklerden farklı olarak iki kat kefen daha konulur.

➤ Özel bir duası var mı?

- Gasilhanede dua okunmuyor. İsteyen kişi **"Gufraneke ya rahman ya rahim"** diyor. **'Bu meftanın günahını affet'** demek. Mahalle aralarında Kuran açıyorlar. Yanlış. Çünkü gasilhane temizlik yeridir. Dışarıda okunması lazım.

➤ On beş senede yaklaşık kaç ölü yıkamışsınızdır?

- Bilemiyorum. Günde bir iki tane yıkıyorum, ama zaman oldu günde yedi sekiz cenaze yıkamış oldum.

➤ Yıkadığınız ünlü kimseler var mı?

- Turgut Özal'ın annesini iki arkadaşla beraber yıkadık. Çiller'in annesini de. Evvelallah güvenirim kendime. Çünkü görevimi severek yapıyorum. Hiçkimse yoksa bile Allah'tan korkarım.

➤ Cenaze sahiplerinin özel istekleri oluyor mu?

- Oluyor tabii. Yedi sekiz kat kefen sarmak istiyorlar. Sarıyoruz. Aslında biz topraktan yaratılmışız, insan zaten bir an önce toprağa karışmak istiyor. Fazla sarıp sarmalamak buna engel oluyor. Olduğu gibi kabullenmek lazım. Bir de kefen beyaz olur ama **"Yeşil gömlek koyalım"** diyorlar. Koyuyoruz. Kimisi kırmızı, kimisi sarı saten getiriyor. Aleviler cenazelerine çok düşkün insanlar. Bir poşet dolusu sabun getirirler, **"Hepsinden birer kere sürün"** derler. Vücudun üst kısmını yıkadığımız süngeri alt kısmına sürdürmezler. İki ayrı sünger getirirler. Bir geline hediye nasıl giderse cenazeye de öyle getiriyorlar. **"Hoca hanım bunu benden sür"** derler. Saygım vardır. Dediklerini yapıyoruz.

Bazıları da kına istiyor. Ben araştırdım. Cenaze bir kere yıkanırsa farzdır, ikinciye sünnettir, üçüncüye vaciptir. Kına şart değil. Kafûrun ile gülsuyu, kefenlenmeden üzerine serpilir. Kafûrun ile gülsuyu kitapta geçiyor, ama kına yok.

➤ Bulaşıcı hastalıklara karşı ne gibi tedbirler alıyorsunuz?

- Bazen çok zayıf, cildi bozulmuş cenazeler de yıkıyoruz. Ama o da bir insandır, kim yıkayacak? Allah bizi korusun. Eldivenle yıkadığımızı bile ters görenler var. **"Benim annem kalpten ölmüş, niye eldivenle yıkıyorsun?"** diyenler oluyor. Ama biz her türlü cenazeyi yıkıyoruz. Eldiven taktığımızda daha da rahat yıkıyorum. Tedirgin olmuyorum. Bizim aşı olmamız lazım aslında. Teneffüs ediyoruz çünkü. Çoluk çocuğumuz var evde. Siz gençler bunları ele alıyorsunuz. Sağolun. Ben memnun oldum. Bizim de sesimizi duysunlar. Bir de, dinimizin temeli temizliktir. Son görevimiz, yıkandığımız yer olan gasilhanelerin son derece temiz olması gerekirken bazı gasilhaneler pislik içerisinde. Halk bunu bilmiyor. Hastanede vefat eden birisi hastanede de yıkanabilir. Ancak cenaze sahibi **"İlla camide yıkanacak"**diyor. Öyle bir kaide yok. Camiler bizim dışımızda kalıyor. Bazı camilerimize iyi bakılmıyor. Su yetersiz oluyor mesela, ben de istiyorum bol suyla güzel yıkayayım.

➤ Günlük hayatınızda çevrenizdekiler işinizle ilgili sorular soruyorlar mı?

- Çok soruyorlar. "Nasıl yapıyorsun, nasıl dayanıyorsun.." diyorlar. Ben işimi dinî bir vazife olarak kabul ediyor ve çok seviyorum. Bu işi yapan bütün imamlara karşı saygım vardır. Benim her tür görüşe de saygım vardır.

➤ Çok genç görünüyorsunuz...

- Görevimin bir karşılığı olabilir. Çok üzüldüğüm zamanlar oluyor. Mesela genç bir kız yıkıyorsam o anda sanki kendi kızımı yıkıyorum sanıyorum. Birisi **"Anneciğim!"** diye feryat ettiğinde annemi yıkıyorum sanki. Bazıları cenaze sırasında sanki biz öldürmüşüz gibi tavır alırlar. Tabii olgun davranmamız gerek. Çünkü acıyı iyi tanıyoruz.

➤ Sizce ölüm nedir?

- **Gelin girmedik ev olur da ölüm girmedik ev olmaz**, denilir. Toprak kutsaldır. Bütün insanlar ölünce toprakta kalıyorlar. Dünyada tatlı dil, güler yüz, birbirine sevgi ve saygı olsun yeter. Ben bütün yıkadıklarıma hakkımı helâl ediyorum.

Her cenazeyi ayrı bir süngerle köpük köpük yıkıyoruz. Üç kere elimi kaburgalarının üzerine bastırırım. Gazı varsa çıksın diye. Ondan sonra tahâret yapıyoruz. Öldükten sonra bağırsaklar boşalır. Yıkıyorum güzel, arkayı çevirdiğim zaman...

Kötü Şair Şerafettin

OYNAYAN: ŞERAFETTİN KAYA
KAMERA: YONCA AKPINAR

Ben yürürüm yollar sallanır
Gören de beni sarhoş sanır

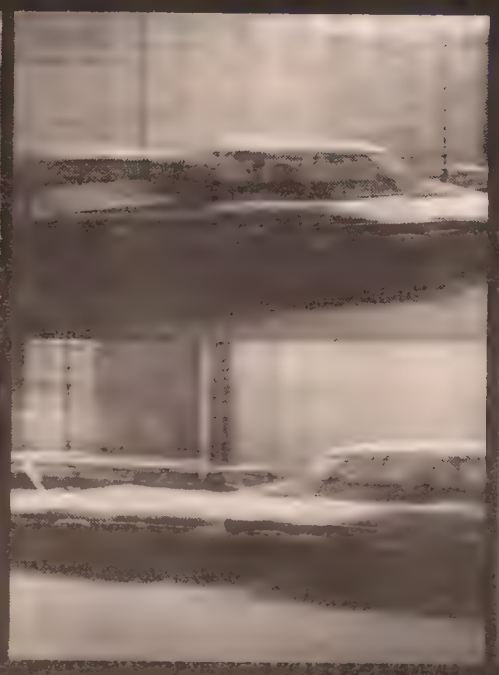

Arabalar sağa sola çarpar durur
Ağaçlar bir o yanda bir bu yanda

Kılıksız bir herife rastlarım
O da beni sarhoş sanır

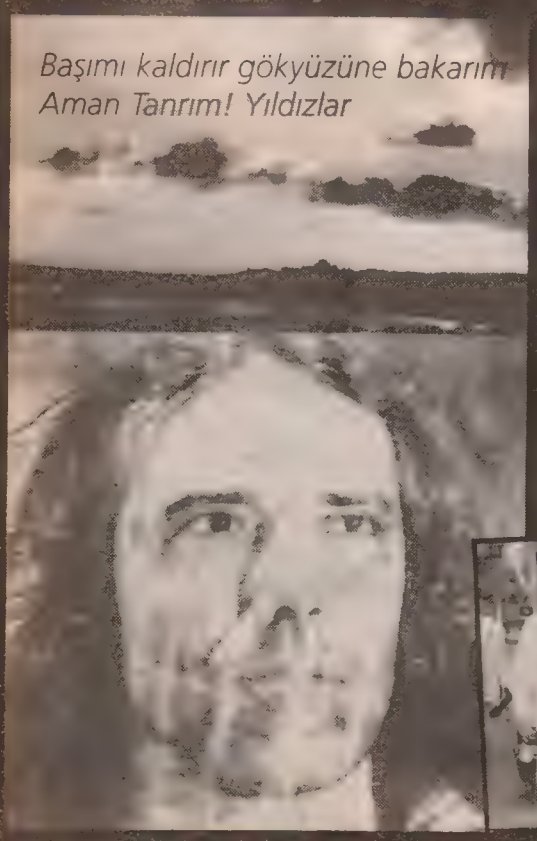

Başımı kaldırır gökyüzüne bakarım
Aman Tanrım! Yıldızlar

Hem dönüyorlar hem koşuyorlar
Sanki sarhoşlar

Evimin merdivenleri yer değiştirmişler sanki
Hepsi birbiri üstüne binmişler gibi

Kapımın anahtar dergi
anahtarımla kaygada

Ne delik anahtarımı ne de anahtar
Kapımın deliğini kabulleniyor

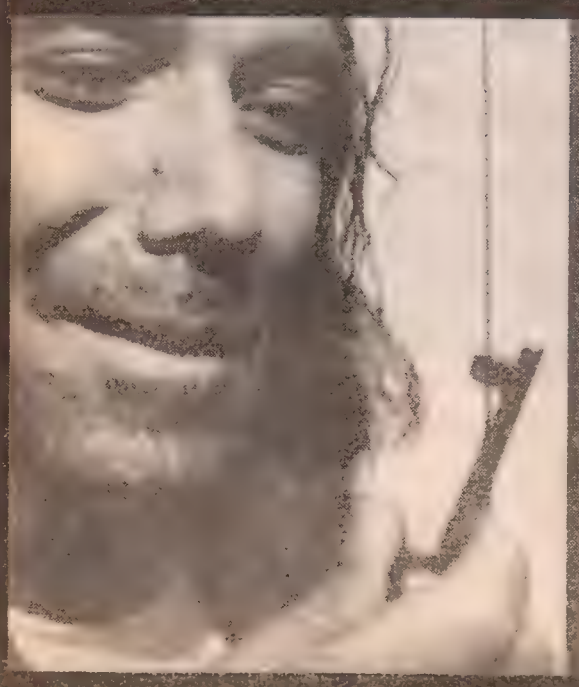

Sonra ikisini de bandırıp barıştırdım
Onlara ne söyledim biliyor musunuz

Ben sarhoşum dedim

Artık çok iyi anladım k

Ben içince her şey sarhoş oluyor

okurlarının denizini dalgalandıran bir roman

8. baskı

"Yalnızlık Gittiğin Yoldan Gelir" sürükleyici bir roman. Hemen belirteyim ki bu sürükleyicilik, anlatılan olayların, durumların çarpıcılığından ya da gizemliliğinden değil, bunların kurgulanışından geliyor büyük ölçüde. İpuçları gizlenmiş soruların manyetik alanı içinde okuru dolaştıran bir kurgusal düzenek oluşturmuş Selçuk Altun.

EMİN ÖZDEMİR, *Kitap-lık*

Okuduğumuz eser bence tam ve olumlu anlamıyla bir roman..

METİN CELAL, *Radikal*

Dil temiz, özenli. Yaratıcı bir dikkatten süzülmüş gibi. Bazen "Kitap-lık" okuyormuşum duygusuna kapılsam da mesele yok.

BUKET ÖKTÜLMÜŞ, *Milliyet Sanat*

Türkiye"nin bugün yaşadığı krizi daha iyi açıklayan, insanı içine alan romanın satırları arasında kayboluyorsunuz..

İSMAİL BAYER, *Cumhuriyet*

"Yalnızlık Gittiğin Yoldan Gelir", kitap tutkusunun ayırım yapmadığının ve bir bankacının da nitelikli kitap yazabileceğinin en güzel kanıtı.

BERİL YALÇIN, *Digitürk Dergi*

İkinci romanınızı sabırsızlıkla bekliyorum. Kutlarım, beni tekrar TÜRK ROMANI okumaya başlattığınız için.

REFİKA TUNÇ, *Sahaf Pegasus*

Sen burada yokken bir sürü şey oldu, ikisi hariç hepsi unutulacak: Birincisi Galatasaray'ın UEFA Şampiyonluğu ikincisi de bu kitabın yazılması ve yayımlanması.

Dr. Uğur Genç'ten Dr. Fatih Adıbelli'ye Not

"Yalnızlık Gittiğin Yoldan Gelir"
Selçuk Altun
256 s., 4.000.000 TL

YKY
YAPI KREDİ YAYINLARI KİTABEVLERİ: • İSTANBUL: 212-293 08 24 / 502 • İZMİR: 232-463 82 90 • ANKARA: 312-435 85 94
E-posta: ykkultur@ykykultur.com.tr • Web Sitesi:www.yapikrediyayinlari.com • **İnternet satış: www.estore.com.tr/bulvar/yky**
YAPI KREDİ KÜLTÜR SANAT YAYINCILIK TİC. VE SAN. A.Ş. 212-293 08 24, 252 47 00

Mandırake

POPÜLER OLAN İLE POPÜLER OLMAYANI AYIRMAYAN BİR MACERA

ŞİİR'DE GRİ İMGESİ TİNSEL BİR ACIYI İMLİYOR. HATTA DAHA ÇOK ESRİK BİR İÇ ÇEKİŞ VE TOPLUM-SALDAN BİREYE İNEN METAFORİK RAFİNE BİR ÖFKEYİ HABERLİYOR. DEĞİL Mİ HAFIZ?

ESRİMEK İYİDİR ÜSTAD. ANCAK BİREYİN O KAOTİK İÇSEL YOLCULUĞUNDAKİ FLU TÖZ YAPI, ŞAİRİN RUHUNDAKİ SANAL GERÇEKLİĞİN ÖZE AMORF VE EMPROVİZE YAKLAŞIMIDIR. ÖYLE Kİ TENDEKİ TUZU HİÇBİR DENİZ ÜRETEMEZ YA...

SALT ALEGORİK OLARAK MI DİYORSUN DOST MANDOŞ!

Features Syndicate, Inc., 1970. World rights reserved.

HEM ÖYLE, HEM BÖYLE ABDOŞ. MODERNİTENİN BİREYE SAĞLADIĞI SONSUZ ÖTESİ OLANAKLARDAN BAHSEDİYORUM VE NE DÜŞÜNÜYORUM BİLİYOR MUSUN? BU GROTESK EVREN HERMETİK BİR BİLİNÇLE BİREYİN DİMAĞINDA PRİMİTİF ÖNGÖRÜLERLE YALNIZLIĞIN ÜÇÜNCÜ BOYUTUNA İDE OLARAK YANSIR... SANA DA ÖYLE GELMİYOR MU ŞOPAR İNSAN?

ENİNE Mİ, BOYUNA MI!

FARKEDER Mİ BAGANAK! BİR BUHRAN DENİZİNDE ESRİYEREK YÜZERKEN, ŞNORKEL DE YOKKEN

ESRİMEK VE YÜZMEK İYİDİR MANDOŞKA.

HEY BEYLER, BİZİMLE DANS ETMEK İSTER MİSİNİZ ACABA?

ÖZ OLARAK MI?

TÖZ OLARAK MI?

BU SİLİNDİR ŞAPKAYLA ŞAANE İMAJ YAPTIN AMA KÖFTECİ BİZİ SORMUŞ, BEŞ MİLYON BORCUMUZ VARMIŞ. ÖDEMEZSEK EMECEKMİŞ LÜLEDEN

ZATEN BU GİDİŞLE BİZİ YA ÖZDEN YA TÖZDEN YARACAKLAR ABDOŞOVSKİ... NEYSE GİDİP BİRER KOKOREÇ ATALIM.

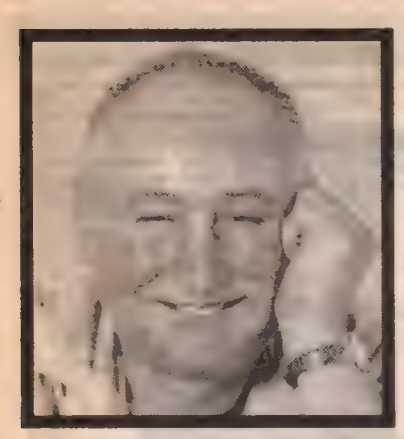

Oktay Güzeloğlu ve Sokak Mobilyaları

Oktay Güzeloğlu, Öküz'de sokağın ve en dipte yaşayan insanların sesi soluğu oldu. Yaptığı röpörtajlarda, onlara bir gazeteci, yazar sıfatından çok bir dost, bir arkadaş, bir ağbi, bir kardeş sıcaklığıyla yaklaştı. Onlar da Güzeloğlu'na aynı sıcaklıkta cevaplar verdiler... İşte bu içten buluşmalardan bazı enstantaneler...

Adı: Cengiz **Doğum:** 1937 - İstanbul
Meslek: Sinyalci **Lakabı:** Efendi Cengiz

Adı: Metin Akban **Doğum:** 1944 - İstanbul
Meslek: Gece Adamı **Lakabı:** Konsolos

Adı: Mustafa Yağcı **Doğumu:** 1950 - Erbaa-Tokat
Mesleği: 100 Üstün Türk Düşünürü'nden Biri (T.C.A) Yani Türkiye Cumhuriyeti Adına

Adı: Okan Saldak **Ana Yaşı:** 1976
Nüfus Yaşı: 1980 (Kimlik Yok)
Mesleği: Sokaklardan Bir Gece Adamı

Adı: Ahmet **Doğumu:** 1960 - Elazığ
Mesleği: Eski Kafti (Hırsız), Gece Adamı

Adı: Türkan Bahadır **Doğumu:** 1935 - İstanbul
Mesleği: Eski Pavyon Konsomatrisi ve Dansözü

Adı: Necmi **Doğumu:** 1936 - İstanbul
Mesleği: Her şeyi yapmış **Lakabı:** Aktör

Adı: Fatma **Doğumu:** 1949 - Kastamonu
Mesleği: 8. Sınıf Meyhane Konsomatrisi

Adı: Cemil Başo **Doğumu:** 1930 - Prizren Yugoslavya **Mesleği:** Sokak Ressamı

Fotoğraf: İsa Çelik

Arif Damar, Ece Ayhan'la

Türkali'nin -biz aramızda Kadir deriz- bu romanına kuşkuyla, tedirginlikle yaklaştım. Çünkü daha önceki birtakım söyleşi ve yazılarında özellikle benim çok saygı duyduğum Dr. Şefik Hüsnü ve Reşat Fuat için olumsuz, saygınlıklarına gölge düşürecek laflar etmişti.

Öküz ile Yarenlik

ARİF DAMAR

Öküz'ü çok seviyorum, para vererek aldığım tek dergi zaten Öküz. Günlerdir Öküz için ne yazayım diye düşünüp duruyorum. Birkaç yıldır şiirden uzağım. Kötü, sıradan, vasat şeyler yazmaktan korkuyor, çekiniyorum. Şiir yazmak benim için çok yıpratıcı bir çalışma oluyor. En kısa bir şiir bile benim en az bir ay gecemi gündüzüme katmamı gerektiriyor. Biten bir şiirden sonra birkaç gün kendime gelemiyorum. Kimi şairlerin şiirlerine bakarken gününü, giderek saatini bile belirten tarihleri okuyorum. En azından bunların bir şiir çalışmasına başlama günü, saatini belirtiyor diye yorumlamak istiyorum. Ama hiç de öyle olmadığını öğrenince şaşkınlığa düşüyorum. Kısacası şiir için kendimi güçsüz buluyorum. Kendimi yinelemekten hep çekindim, bu çekingenliğimi çok şükür korumaya çalışıyorum.

Evet, inanın bu satırları yazmaya başladığım zaman bile ne yazacağımı, hangi konuya değineceğimi bilmiyordum. **Vedat Türkali'**nin yeni romanı **GÜVEN**'i -2 cildini de- okuyup bitirdim. Bu romanla ilgili birkaç söz söylemeyi düşünmedim değil. Kapsamlı, uzun bir çalışmanın ürünü. Kendisi 10 yıl diyor; doğru olabilir. **Türkali**'nin -biz aramızda Kadir deriz- bu romanına kuşkuyla, tedirginlikle yaklaştım. Çünkü daha önceki birtakım söyleşi ve yazılarında özellikle benim çok saygı duyduğum **Dr. Şefik Hüsnü** ve **Reşat Fuat** için olumsuz, saygınlıklarına gölge düşürecek laflar etmişti. Bu 1600 sayfalık romanında tam karşıtı her iki devrimci lidere de, **Mihri Belli**'ye de nesnel, değerbilir bir tutum sergiliyor. Saygıda kusur etmiyor. Bu tavrı benim romanı elimden bırakmadan bitirmeme neden oldu. Severek okudum. Hemen eklemek isterim, roman kahramanları, 1940'ların devrimci gençleri gerek kendi aralarında gerekse iç konuşmalarında ağıza alınmayacak küfürler savuruyor. Kız, erkek tümünün ağzı bozuk. Ayrıca bu gençlerin hepsi üniversite öğrencisi ve devrimci düşünceye **Nazım Hikmet**'in şiirlerinin etkisiyle katılıyorlar. Yani, **Deniz Gezmiş'**in de söylediği gibi -benim, bizim 40 kuşağımız da genelde böyledir- edebiyattan geliyorlar. Olaylar İstanbul'da geçiyor. Taşralı, kasabalı da olsa -başka İstanbul yok- hele kızlı erkekli arkadaşlık ilişkileri içinde böyle bir dille konuşmak olanaksızdır. Ve ayrıca benim tanıklığım da tam karşıtı bir anlam içerir. Gerek benden önceki ve gerekse benim kuşağım dilimize çok özen gösterirdik. **Şevki Akşit** ölmeden kısa bir süre önce aramızda şöyle bir konuşma geçti. Ben; *"Biliyor musun Şevki"* dedim *"Otuz yıldır arkadaşız, birbirimize bir kez bile 'Ulan' demedik"*. Akşit şöyle yanıtladı beni; *"Belki de en doğrusu budur."* **Türkali**'nin büyük emek ve çalışmasını küçümsemek istemem. Ama bunları da söylemekten kendimi alıkoyamadım.

Önümde bir dergiden koparılmış bir yaprak duruyor: **Ernosta Cardenal** adının altında *"Sosyalist realizm, gericiliktir"* demiş **CHE**... Ve sonra Not Defterinden: 'Küba'da pop-art, abstrak sanat, sürrealizm, abstrakt ekspresyonizm sanat akımları mevcuttur.' **Fidel** şöyle demişti: *"Bizim düşmanımız abstrak sanat değil, emperyalizmdir."* **Benedetti, Raue Dalton** ve diğerleriyle sohbetimiz oldu. Onlar; **"sosyalist realizmin"** Küba'da ayıplandığını anlattılar. Bu tanımlamanın tamamen itibardan düştüğünü söylediler. Önceleri sekter takım **"Stalinciler"** bu tanımlamayı dilimize yerleştirmek istedi. Günümüzde bu tanımlamayı onlar bile ağızlarına almamaya özen gösteriyorlar. *"Sosyalist realizm gericiliktir"* demişti **Che:** *"Çünkü o geriye gidiştir. 19. yüzyılın realizmine geri dönmektir. Küba'da, Rusya'da yapılanın tam karşıtının yapılması denenmektedir. İnsanların anlayabileceği bir sanat değil, tam tersine halkın sanatı daha iyi anlaması doğrultusunda eğitim verilmektedir. Bana, bunun resmi politikanın bir bölümü olduğu anlatıldı."* Bu yazıyı okuyunca nasıl sevindim, gönendim anlatamam. Çünkü 1959'da *"Kendimi O'nun yerine koydum da düşündüm / Gökyüzünün yerine koydum da düşündüm"* dizeleriyle sunduğum adı **"Kedi Aklı"** olan kitabım çevremdeki Marksist eylemciler, yazarlar arasında kıyamet koparmıştı. Bana demediklerini bırakmadılar. İyi günler...

Kim Bu Çocuklar?

• Hatırlarsanız, Mart 1999'da, 58. sayımızda **Kim Bu Çocuklar?** isimli bir yarışma düzenlemiştik. Yarışmaya çok yoğun katılım olmuştu ama kimse kazanamamıştı, çünkü biz cevapların yazılı olduğu kağıdı kaybettiğimiz için sonucu yıllarca açıklayamadık. Geçen günlerde Öküz arşivini karıştırırken cevap listesini bulduk ve tüm panellerde hatta karşılaştığımız her yerde **Kim Bu Çocuklar?** diye yüzümüze yüzümüze sorduğunuz sorunun cevabı işte aşağıda... Böylece bir Öküz gizem efsanesi daha son bulmuş oluyor ama olsun, geç olsun temiz olsun..

İşte Numaralara Göre İsimler: 34- Türkan Şoray, **2-** *Hilmi Yavuz,* **3-** Nilgün Marmara, **24-** *Yılmaz Erdoğan,* **13-** Savaş Ay, **39-** *Ayşegül Aldinç,* **1-** Cem Karaca, **28-** *Müjdat Gezen,* **27-** Zuhal Olcay, **30-** *Ahmet Altan,* **36-** Selma Güneri, **29-** *Beyaz,* **43-** Mine Söğüt, **33-** *Altan Erbulak,* **32-** Turgut Uyar, **25-** *Mina Urgan,* **41-** Parla Şenol, **35-** *Oktay Rifat,* **31-** Nilüfer, **23-** *Metin Göktepe,* **38-** Oğuz Atay, **37-** *Müjde Ar,* **11-** Cemil Kavukçu, **15-** *Erol Atar,* **42-** Can Dündar, **12-** *Tezer Özlü,* **8-** Bülent Ortaçgil, **19-** *Orhan Pamuk,* **5-** Nazım Hikmet, **6-** *Kanat Güner,* **10-** Murathan Mungan, **16-** *Cüneyt Özdemir,* **20-** Adnan Özer, **14-** *Doğan Taşkent,* **7-** Ferhan Şensoy, **17-** *Ahmet Yılmaz,* **18-** Behçet Necatigil, **4-** *Erkin Koray,* **9-** Bahadır Baruter, **26-** *Cezmi Ersöz,* **40-** Vedat Özdemiroğlu, **22-** *Ayça Şen,* **44-** Mehmet Çağçağ, **21-** *küçük İskender*

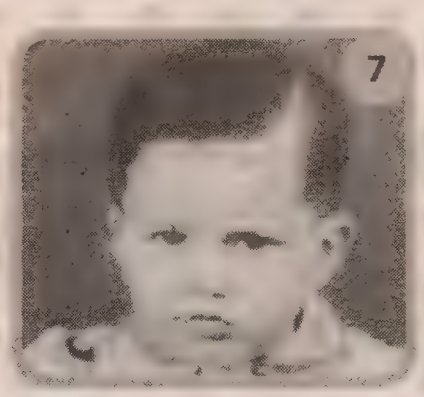

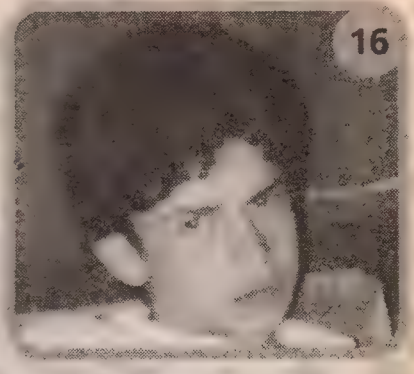

21

22

23

24

25

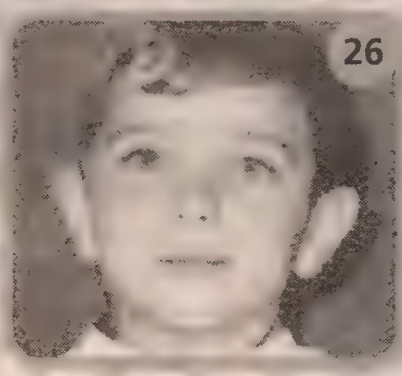
26

27

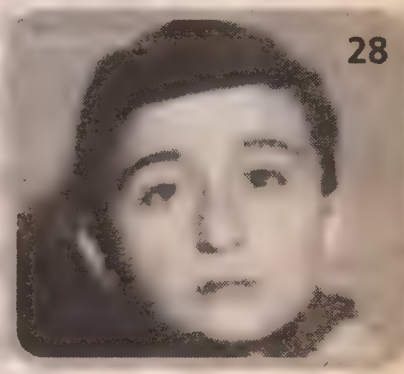
28

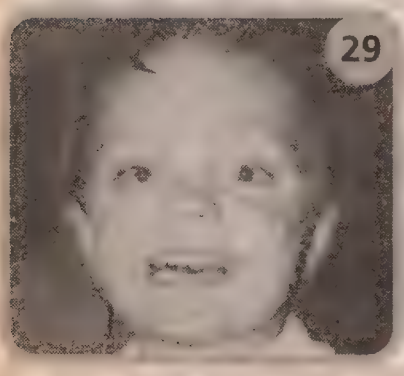
29

30

31

32

33

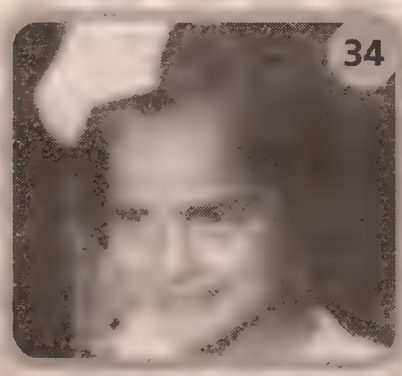
34

35

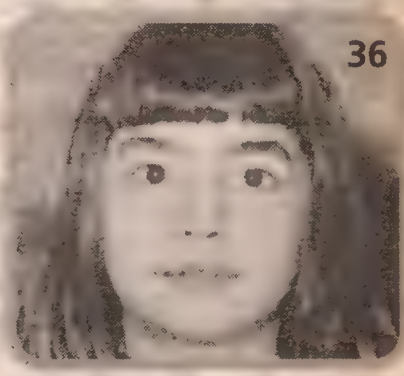
36

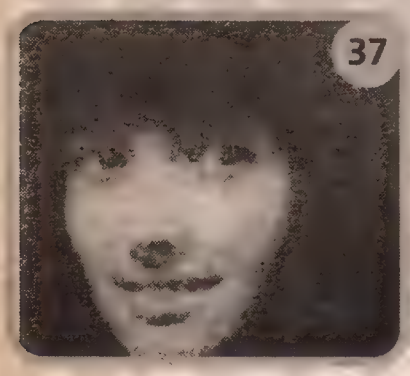
37

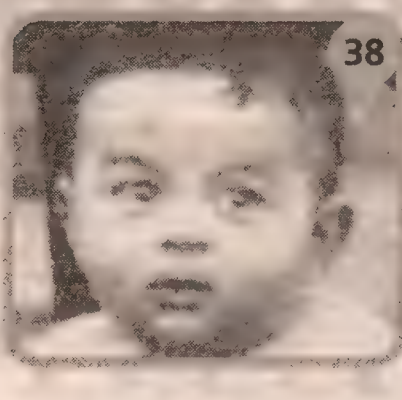
38

39

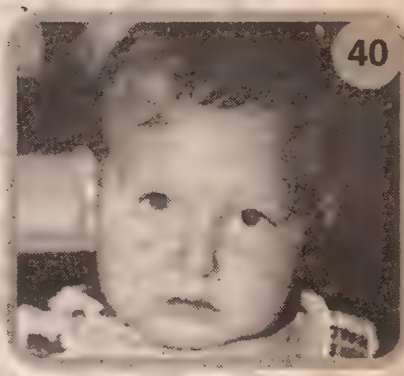
40

41

42

43

44

Ben henüz lise öğrencisiyken yayın hayatına başlayan Öküz'ün sıkı bir okuyucusuydum... Zaman içinde Öküz'le beraber ben de büyüdüm, gazeteci oldum... Bir gün Öküz'ün kapısını çaldım; "Yarın gel başla" dediler... Ben de niyeyse, koşa koşa İstanbul'daki mezbele sinemaları bulup bu yazıyı yazmıştım...

İstanbul'un Ortayeri Mezbele Sinemalar

OYLUM GÖLBAŞI

"Bu akşam hangi filme gidiyoruz" diye sorulurdu; hanımlar ve beyler en güzel kıyafetlerini giyip saç tuvaletlerini tamamladıktan sonra.

Anne-babalar çocuklarının ellerinden tutup son vizyona giren filmi görmeye giderlerdi. Sihirli Kutunun hayatımıza girmesinden önceydi. O zamanlar sinema, içkili dansözlü eğlencelerin en nezih alternatifiydi.

70'li yıllarda televizyon ve daha sonraları videonun Türkiye'de yaygınlaşmaya başlamasıyla sinemalar giderek tenhalaşmaya başladı. Ucuz, kalitesiz ve porno filmlerin gösterilmesi de bu salonları çöküşten kurtaramadı. Bugün bir zamanların meşhur sinemaları ya harabe binalar ya da modern alışveriş merkezleri olarak karşımıza çıkıyorlar.

Saray: Beyoğlu, İstiklal Caddesi'nin orta yerinde gri kepenklerin arkasına hapsolmuş bir harabe şu anda Saray sineması. Oysa tarihi 1910'lara kadar uzanan salon, geçmişte İstanbul'un en önemli kültür merkezlerinden biri oldu. 1875'te inşa edilen Lüksemburg apartmanında 1913'te bir sinema faaliyete geçti. Bir yıl sonra Lüksemburg adını alan bu salon, 1930'lara gelindiğinde Glorya sineması olarak tanındı. Salonun bu ismi de çok uzun ömürlü olmadı ve 1933'te Saray adını aldı. Beyoğlu'nun en görkemli zamanına tanıklık eden bu sinema 1980'lerde televizyon ve videonun evlerimizi istila etmesine paralel olarak yavaş yavaş tenhalaşan salonların arasına katıldı. Bu yıllarda birkaç kez kapatılıp açılan Saray, Erdoğan Demirören tarafından satın alındıktan sonra bir daha açılmamacasına kapatıldı. Kimileri Saray'la beraber bütün binaya sahip olan Demirören'in burayı yıkıp otel yapacağını, kimileri ise sinemadan başka bir amaçla kullanacağını söylüyor. Bazıları ise binayı ipoteğe vererek aldığı paraları işlettiğini iddia ediyor. Ne oluyor bitiyor bilinmez ama gerçek olan bir şey var ki "Beyoğlu'nun orta yeri Saray'sız kaldı"*.

Lüks: Saray gibi Lüks'ün de tarihi 1910'lara kadar uzanıyor. 1914 yılında Eclair adıyla faaliyete geçen sinema, 1933'te Şark adını aldı. 1951'den sonra daha çok porno filmler gösteren Lüks sineması olarak tanındı. 80'li yılların sonunda Erdoğan Demirören tarafından komşusu Saray'la birlikte satın alınarak çürümeye terk edildi. Yaklaşık 15 yıldır harabe halinde duran sinemanın gelecekte ne olacağına dair hiçbir bilgi yok.

Yeni Melek: İstiklal Caddesi'nin arka sokaklarından birinde tıpkı Saray ve Lüks gibi terk edilmiş bir sinema: Yeni Melek. 1954 yılında ünlü sinemacı aile İpekçiler tarafından yaptırılan Yeni Melek, 1976 yılında bağlı olduğu Sintaş şirketinin krize girmesiyle Has ailesine satıldı. 80'lerin sonuna kadar sinema olarak işlevini sürdüren Yeni Melek bu tarihten sonra "bir inat uğruna" çürümeye bırakıldı. Bunun hikayesi oldukça ilginç: Bilge Has ile sinema işletmecisi arasında çıkan bir tartışma sırasında işletmeci Has'a küfretmiş. Buna çok sinirlenen Bilge Has bir daha binayı kimseye (özellikle de sinemacılara) kiralamamış. Bu hikaye ne kadar gerçek ne kadar yalandır bilinmez. Zaten önemli olan da ne olduğu değil, olanların sonucunda Beyoğlu'nun sinemalarından birini daha kaybetmiş olması.

Şan: Beyoğlu'na komşu, Beyoğlu'ndakiler kadar görkemli bir kültür merkezi: Şan. 50'li yıllarda kurulan sinema sahnesini açtığı tiyatro, müzikal ve konserlerle de adını duyurdu. O dönemin İstanbul'unda Şan sinemanın adı olmuştu; insanlar sinemaya gidiyorum değil Şan'a gidiyorum derlerdi. Birçok ünlü konuğu ağırlayan salon 80'lerin sonunda çıkan bir yangınla kullanılamaz hale geldi. Binanın sahibi olan Ermeni Vakfı Surp Agop, Şan'ı bir ticaret merkezi haline getirmek istedi ancak bürokratik nedenlerle vazgeçmek zorunda kaldı. Şu andaki planları ise burayı eski günlerine döndürmek.

İpek (Opera): Emek sinemasının kapı komşusu daha da öte kardeşi Opera sineması. Emek'le beraber 1924 yılında açılan sinemanın ilk adı Opera'ydı. Daha sonra ismi İpek olarak değiştirilse de herkes onu Opera olarak tanıdı. Birkaç kez el değiştiren sinema 1960 yılından sonra İstanbul Belediyesi tarafından işletildi. 70'li yıllara kadar Şehir Tiyatroları'na da hizmet veren salon bu tarihten sonra yerini bir konfeksiyon mağazasına bıraktı. Tarihinde Türkiye'deki ilk sesli filmlerden birini oynatmak, Atatürk'ü ağırlamak gibi özellikleri olan Opera 1980'lerde çıkan bir yangında enkaz haline geldi. O günden bu yana sinemanın durumunda hiçbir değişiklik yok.

Suadiye: 1975 öncesinde porno filmler oynatan Bahar sineması olarak tanınan Suadiye, bu tarihten sonra sahibinin değişmesiyle hem farklı bir isme hem de farklı bir çizgiye kavuştu. Açıldıktan sonra gerek bulunduğu yer gerekse tarzı nedeniyle İstanbul'un en gözde sinemaları arasına girdi. 1980'lerin ortalarına kadar altın çağını yaşayan Suadiye sineması bu tarihten sonra televizyon ve videonun yaygınlaşmasıyla müşterilerini kaybetmeye başladı. Ancak Suadiye'nin kapatılmasının asıl nedeni içine düştüğü ekonomik kriz değil mal sahiplerinin sinemanın içinde bulunduğu hanı boşaltmasıydı. Han tahliye edildikten sonra içerisi yıkıldı ve beş yıl bu durumda kaldı. 90'ların başında bina Çarşı mağazası tarafından satın alındı ve içinde küçük bir sinema açılarak alışveriş merkezi haline getirildi.

Konak: Hikayesi diğerlerinden çok farklı olmayan bir sinema Konak. 1960'larda kurulduğunda İstanbul'un en görkemli sinemalarından biri oldu. Bu yükselişi 1980'lerde videonun Türk sosyal yaşantısını istila etmesine kadar sürdü. Banker Kastelli tarafından satın alınıp pasaja çevrilen sinema pasaj olarak hiç kullanılmadı. Kastelli'den sonra Konak'ı satın alan Yurtbank'ın sahibi Ali Balkaner binayı alışveriş merkezi haline getirmek için çalışmaya başladı.

Kamburun Bahçesi: Bir zamanlar Beşiktaş'ın Orta Bahçe caddesinde yer alan bir yazlık sinema Kamburun Bahçesi. İlk zamanlar iyi giden işler videonun yaygınlaşmasıyla azalmaya başlamış. Öndört yıl kadar önce sahibi trafik kazasında ölünce varisleri tarafından Kadir Şeker isimli bir işadamına satılmış. Yeni sahibi Kamburun Bahçesi'nin yazlık sinema olarak İstanbul'un kültür hayatına yeterince faydalı olamadığını düşünmüş olacak ki sinemayı kapatıp yerine düğün salonu, çay bahçesi, otopark ve restorandan oluşan bir "kültür merkezi!" açmış.

**Burçak Evren, Eski İstanbul Sinemaları: Düş Şatoları*

*** Katkılarından dolayı Burçak Evren ve Agah Özgüç'e teşekkürler.*

karşılaşmalar

Murathan Mungan Ve Kedileri

Murathan Mungan, Öküz'ün ilk sayılarında Koleksiyon adını verdiği minik köşesinde biriktirdiği çeşit çeşit kedi kartpostallarıyla ilgili kısa yazılar da yazmıştı. İşte Murathan Mungan'ın kediler koleksiyonundan bir demet miyav miyav...

ÜÇ KIZ KARDEŞ (Eddy van der Veen/Black Hollow Farm, Vermont- 1965)

KOLEKSİYON

Kedili kartlar koleksiyonumun değerli bir parçası...

Üç Kız Kardeş adını ben koydum onlara. Onların bundan haberi bile yok. Çünkü, bu fotoğrafta, neredeyse kendiliğinden yapılmış, Çehov'un ünlü ÜÇ KIZ KARDEŞ oyunundaki rol dağılımını buluyorum. Ortadaki, en büyükleri ve kardeşlerine kol kanat geren, sevgi ve şefkat dolu Olga elbet, soğdaki hem başına buyruk, hem korunmaya muhtaç ortanca kız kardeş Maşa olmalı, hayat dolu görünüşüne, canlılığına ve fotoğrafa girme gayretindeki şirinliğe bakılırsa soldaki de en küçükleri İrina olsa gerek.

Cepteki kediler ve kelimeler...
Yollar, yazılar, yeniden kavuşmalar için...
Fotoğraf: Frederic Lewis

KOLEKSİYON

Yalnızlığını seven ve onu iyi kullanan bir hayvandır kedi. Yalnızlık bilgisine sahiptir çünkü. Dikkat ettiyseniz, bir bahçede, bir avluda, herhangi bir mekânda, bir arada bile olsalar, sanki bir yönetmen, onları özel olarak yerleştirmişçesine, dağınık bir biçimde ayrı ayrı dururlar. Her birinin kendine ait bir köşesi vardır.

Bir kedinin uykusunu teslim etmesiyse çok güçlür.

Şu fotoğraftaki mışıldayan kedilerin, nice denenmiş uykunun ortak rüyasını gördüklerini düşünüyorum. Mutlu, sevgi dolu bir öğle uykusu...

Uykumuzu, çok küçükken teslim ederiz büyüklerimize. Sonra büyürüz. Büyüdükçe korkularımız da büyür. Tedirgin uykularımız çoğalır. Günün birinde âşık olmuşsak, yeniden bir çocuk kadar kayıtsız bırakırız kendimizi bir başkasıyla aynı uykuya...

Oysa uykumuzu teslim ettiğimiz omuzlar, bir gün çekilir başımızın altından; esmer ya da sarışın kokusuna gömülüp uyuduğumuz boyunlar, öksüz bırakır bizi; bir kolumuz kopmuş gibi yatarız terk edildiğimiz yatakların içinde. Sonra bir süre, sızlayan gövdemizi başkalarıyla dindiririz. Yanımızdaki yabancı gövdeler, hafif tutar uykumuzu. Tedirgin bakışlarla yaşanan sabahlardan sonra, kimselerle uyumak istemez oluruz artık.

Uykumuzu, bedenimizden daha zor teslim ederiz bir başkasına.

Uyku, güvendir, şefkattir, aşktır; rüyada seğiren gövdemizi bir zamanlar şefkatle yatıştıran sevgilinin eli, bir gün, en güzel rüyadan uyandırır bizi.

Bırakın, kediciklerimin şu keyifli öğle uykuları sürsün biraz daha.

Uyku

Fotoğraf: Michel Melffren, Paris

Haiku Maiku Kuiku

matsuo başo usta'ya..

1
güz akşamı katır dalgın şose boyunda
su mercimeğini ezmemek için bastı manda bokuna
zotarta diye çatırdadı tabiatın dübürü

2
kırlangıçlar ve tarlakuşları şahane âlem yaparken
mayıs yağmurunda kurbağaları şişirip şişirip
fitbol oynadık yoşino yaylasında

3
sabaha kadar öttü durdu koduumun gugukkuşu
şu haiku yazma konsepti de olmasaydı
balyozla ezerdim kafasını

4
cırcır böceği çığlığı eşliğinde
emdim lüleden cıvırı incitmeden çimenleri
indim sonra nio gölü'ne gûsül abdesti almaya

5
kış fırtınası uçururken erik çiçeklerini
uyuyan tarlakuşu ve güz kelebeği amaan
dikkat etseler de çizdirmeseler kestaneyi

6
bahar sisi içinde uyuyan söğüte dokunmadan
karganın terk edilmiş yuvasına gittim
kaptım yumurtaları şahane omlet yaptım

7
çiy damlası bahar çayırına düşünce
geldi bambu ormanından acayip sesler topağı
dedim ki haiku uğruna oğlum yardırmayalım kabağı

8
karlı kış sabahı güz kelebeği uçarken
yedik tas tas yaş su mercimeğini
anında bozduk tabii motoru

9
hasat güneşi altında fuji dağı'nda düşündüm
şu kargaları yakalasam tüylerini yolsam piliç yapsam
tavuk diye okutabilir miyim ki mudurnu tavukçuluğu'na

10
dediler ki haiku işinde şahane para var
sattık daireyi dükkanı yok pahasına
çıktık şu koduumun fuji dağına

11
manda yuva yapmış söğüt dalına
yavrusunu **matsuo başo** *kapmış*
gördün mü

türkiye'nin fifa kokartlı ilk şayiri

imgehan lirikboy

ÖKÜZTEMMUZ 1999

1 binbir insan masalları

Çem Mumcu Üçüncü Sayfa Güzeli

"Diyeceğim o ki, Üçüncü Sayfa Güzeli, insanı fena halde yakalıyor. (...) Okuyun o kitabı, pişman olmazsınız."

AYŞE ARMAN

"Bu haritada siz de kendinizden 'bir ölü ya da bir deli' bulabilirsiniz."

MARİO LEVİ

"'Üçüncü Sayfa Güzeli'nde gazetelerin üçüncü sayfalarını çevirmeden, yazıyla, edebiyat imkânı yaratarak hareket eden öyküler bulacaksınız."

RADİKAL KİTAP

okuyan us

Okuyan Us Yayın 0 212 232 53 73
www.okuyanus.com.tr/binbirinsan

***SEL YAYINCILIK'tan**

Fanari'den Fener'e

BİR HALİÇ HİKAYESİ ORHAN TÜRKER

Tatavla, Mega Revma'dan Arnavutköy'e ve *Galata'dan Karaköy'e* adlı kitaplarından sonra günümüzde ancak Rum Patrikhanesi ile akla gelen unutulmuş bu eski İstanbul semtini geçmişin olayları ile yeni kuşaklara aktarıyor Orhan Türker, **Tarihe Tanıklık** dizimizden.

Yerli Bir Feminizme Doğru
Yayına Hazırlayanlar: AYNUR İLYASOĞLU, NECLA AKGÖKÇE

Bitmeyen Savaşım *Kadın Hareketleri Tarihi: I* SÜHEYLA KADIOĞLU

Çeviri Kuramlarını Düşünürken IŞIN BENGİ-ÖNER

Çeviribilim Terimleri Sözlüğü IŞIN BENGİ-ÖNER

Aforizmalar JOHANN HEINRICH FUSSLI *Türkçesi: Cem İleri*

Yüzleşmeler HENRI MICHAUX *Türkçesi: Ömer Aygün*

Kızılbaş Günlerim ABİDİN DİNO

Yaralı Kalmak İBRAHİM YILDIRIM, Roman

Sarı Zarf MÜNİR GÖLE, Roman

Romantik Hareket ALAIN DE BOTTON, Roman, 4. baskı

Yılmaz MUHSİN KIZILKAYA, Portre, 6. baskı

Çokkültürlü İstanbul Mutfağı İLHAN EKSEN, 2. baskı

***SEL YAYINCILIK** Tel.212-5111005 http://www.selyayincilik.com Email:posta@selyayincilik.com

MERAL ONAT

sen gülümse...

Nihat Ziyalan
KISA PANTOLONLU SEVDA

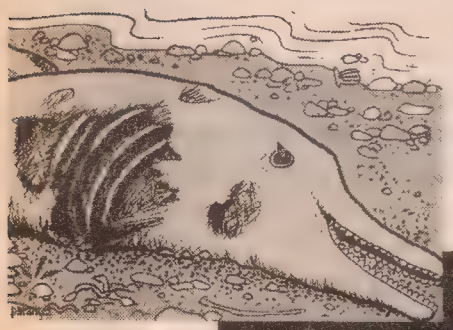

CAN BARSLAN

TERELELLİ PICTURES

ÇIKTI!

TÜYAP'TA
8 Kasım 2001 Perşembe
Metin Üstündağ
Alt Kat Büyük Salon Söyleşi
Saat:15.30

9 Kasım 2001 Cuma
Meral Onat,
Gülay Batur
İmza Günü

10 Kasım 2001 Cumartesi
Gani Müjde
Alt Kat Büyük Salon Söyleşi
Saat: 14.00

11 Kasım 2001 Pazar
Can Barslan
Metin Üstündağ
Gani Müjde
İmza günü
Yer: Parantez Standı (Alt Kat)

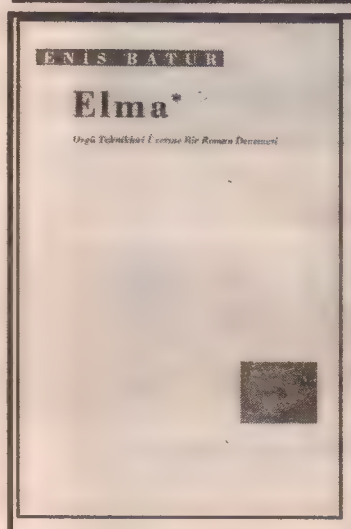

Elma ENİS BATUR

Örgü Teknikleri Üzerine Bir Roman Denemesi

Ressam Courbet'nin 1886 yılında Halil Şerif Paşa'nın ısmarlaması üzerine yaptığı *Dünyanın Başladığı Yer* adlı tablosu Batı sanatının tabu kırıcı yapıtlarından birisidir. Tablo ilk kez 1995 yılında Orsay Müzesi'nde sergilendiğinde yoğun bir ilgiyle beraber sanat tarihçileri, eleştirmenler arasında bir tartışma da başlattı ve hakkında peşpeşe beş roman yayımlandı.
Paris'te yaşanan bú hareketlilik İstanbul'a da yansıdı, Türkiye'den de Enis Batur Halil Paşa ekseninde hem Courbet'nin yapıtına ve yorumuna hem de "yabancılık" statüsüne değişik bir perspektifle yaklaşıp olayı eşeliyor. **Enis Batur'dan bir melûn metin daha.**

SEL YAYINCILIK'TA ENİS BATUR ÖZEL ANSİKLOPEDİSİ

• YAZBOZ
• KIRKPARE (2. baskı) • GÖNDEREN ENİS BATUR (2. baskı)
• SU TÜYÜN ÜZERİNDE BEKLER
• KURŞUNKALEM PORTRELER (2. baskı)

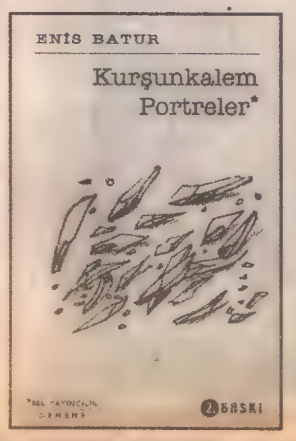

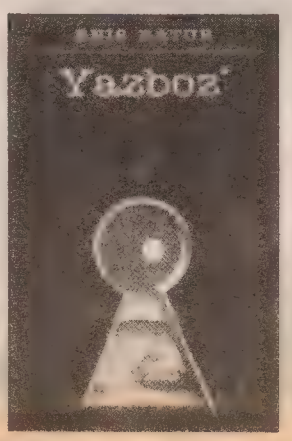

***SEL YAYINCILIK** Tel.212-5111005 http://www.selyayincilik.com Email:posta@selyayincilik.com

Camiamızın ilk serüvencisiydi, çünkü Avrupa'yı otostopla dolaşan ilk İslamcı olmuştu... Türkiye'de çok az kimsenin otostopla gezi yöntemini denediği bir dönemde, sırtında trendy bir çanta ve uzamış tıraşıyla az gitti, uz gitti.. Büyük serüvenler yaşadı. Aşık oldu, her kavruk Anadolu genci gibi sarışınları sevdi. Edebiyat üzerine konuşmaktan, ideolojik nutuklardan sıkılır ve bu konuşmaların yapıldığı yerden hemen tüyerdi.

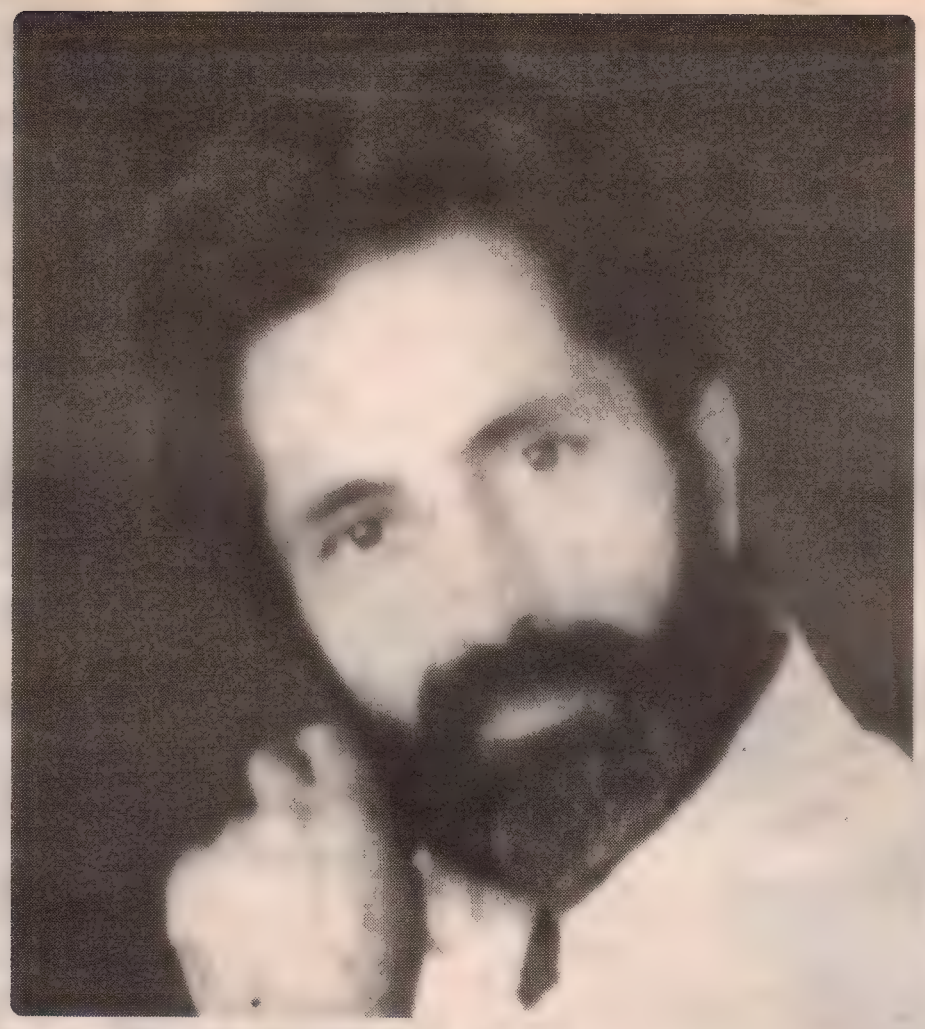

Avrupa'yı Otostopla Dolaşan İlk İslamcı: A.Cahit Zarifoğlu

AHMET HAKAN COŞKUN

Cahit Zarifoğlu, Maraş Lisesi'nde, yani taşranın o buğulu ve sıkıcı ortamında, atak bir gençken, bilmeden, tanımadan, yani farkında olmadan Rilke'ye uydu ve sordu: "Yazmak zorunda mıyım?". Cevap, çok kesin bir 'evet'ti...

Doğuştan artistti. Tevarüs edilmemiş bir asaleti vardı.

Evlerinde Dostoyevski, Balzac, Cervantes kitaplarıyla dolu bir kütüphane yoktu... 25 yaşına kadar kitabı yayınlanmış tek bir şair bile görmedi.. Ama buna rağmen, Rilke gibi dizeler yazdı... İkinci Yeni'yi çağrıştıran, gizli ve karanlık dizeler... İşin garibi daha çok gençti ve o, ne Rilke'yi okumuştu, ne Pazar Postası'nı biliyordu, ne de İkinci Yeni'yi..

Maraş Lisesi'nde bir edebiyat dergisi çıkardı. Maraşlı genç şairleri örgütledi. Ne Türk Edebiyatı tarihinin tozlu sayfalarına daldı, ne de edebiyat aleminin dedikodularına...

Hep atak, hep örgütçüydü...

Hem çok dağınık, hem iradesine müthiş sahip ve hem de serüvenciydi. Dağınıktı, çünkü ilk gençliğinde bir filmi üst üste 13 kez izlemişti. İradesine müthiş sahipti, çünkü askere giderken kendisini şöyle ikna etmişti: "Nasıl olsa bunu yapmak zorundayım, o halde isteyerek ve severek yapayım."

Camiamızın ilk serüvencisiydi, çünkü Avrupa'yı otostopla dolaşan ilk İslamcı olmuştu... Türkiye'de çok az kimsenin otostopla gezi yöntemini denediği bir dönemde, sırtında trendy bir çanta ve uzamış tıraşıyla az gitti, uz gitti... Büyük serüvenler yaşadı.

Aşık oldu, her kavruk Anadolu genci gibi sarışınları sevdi.

Edebiyat üzerine konuşmaktan, ideolojik nutuklardan sıkılır ve bu konuşmaların yapıldığı yerden hemen tüyerdi.

Çocuksu bir adamdı...

Önce güreşe, sonra pilotluğa merak sardı. Güreş İhtisas Kulübü'nün yayın organında güreş güzellemesi, Türkkuşu dergisinde de pilotluk üzerine yazılar yazdı. Kayıklara duyduğu tutku yüzünden de bir kayık kiralayıcının yanında çalıştı, tam bir yaz...

Yazılarında Abdurrahman Cem, Ahmet Sağlam, Vedat Can gibi müstear adları kullandı. Abdurrahman Cem'de bıçkın bir İstanbul delikanlısını, Ahmet Sağlam'da yeraltındaki Güneydoğu medreselerinde "emsile-bina" okuyarak işe başlamış, ağırbaşlı bir hocaefendiyi, Vedat Can'da ise genç şairlere yol gösteren, heyecanlı ve atak bir ağabeyi canlandırdı.

İlk şiirlerini Türk Dili, Soyut, Papirüs, Yeni Dergi'de yayınladı. Sezai Karakoç'un Diriliş dergisini çıkarmasıyla birlikte kendini orada buldu... Çok okumazdı, çok düşünmezdi. Fişek gibiydi ve yaşamın şiirini yazardı. Edip Cansever ve Cemal Süreya'nın şiirlerini sevdi, bir de Suç ve Ceza'yı...

Bir şiirinde şu dize yer aldı: "Raskolnikov müthiş bir Allah ağrısı çekmektedir." İşte bu, onun en entelektüel dizesi.

Serazat ve bohemdi.

Yaşamında ve şiirlerinde yapaylığa hiç yer vermedi.

En azılı fundemantalizmden, en kıvrak sekülerizme kayar; hiçkimse tedirgin olmazdı.

Edebiyat ortamındaki kamplaşmalara karşın o, kabul edilmiş bir şairdi.

Tuzaklarla dolu şiirler yazdı. Şiiriyle karşılaşanlar, "bu ne anlaşılmaz bir şiir" dediler. O da şöyle yanıt verdi: "Herkes her zaman her şiiri anlamak zorunda değildir." Kimse bilmez, Kirkeegard'ı hatmetmişti.

Afganistan işgaline karşı çıktı. Meral Maruf adlı genç bir Afganlı kızla mektuplaştı ve bu mektupları toplayarak "Dullar Kampı" adlı bir roman çıkardı. Afgan şiirleri yazdı ama hamaset yapmadı.

Faulkner'ı orjinalinden okudu ve Faulkner'den şu cümleyi hiç unutmadı: My mother is a fish.

Okuyucu mektuplarına cevap vermek gibi alelade bir işi, bir kutlu edebiyat öğretmenliğine dönüştürdü. Onun "Hadi, devam, iyi gidiyorsun, imgelere dikkat" gibi uyarıları, nice şairleri, öykücüleri ortaya çıkardığı gibi, nice heveskâr ve sabırsız mübtedileri de pes ettirdi.

Her zaman paraya ihtiyacı oldu. Paraya hakaretle bakan ve hakaretle harcayan bir adamdı.

"İşaret Çocukları" ve "Yedi Güzel Adam" yaşamının bohem döneminin iki şiir kitabı... "Menziller" dinginlik döneminin, "Korku ve Yakarış" ise ölüm öncesinin şiir kitapları...

Felsefe bilmeden felsefe yapan, insanlığın varoluş sorunlarına doğulu bir hikmet adamı edasıyla yaklaşan bir şair, hikaye kitabı yazarsa adını ne koyar? "İns" adlı kitapta, hikayelerini topladı..

Yalın ve sadeydi. Bu yüzden çocuklarla ve yaşlılarla iyi anlaşırdı. Çocuklara olan ilgisi o kadar büyüktü ki, çocuk edebiyatının en güzel hikayelerini ortaya koydu. Serçekuş, Yürekdede ile Padişah, Motorlu Kuş gibi...

Kara sakalı, geriye doğru taradığı saçlarıyla bir şair yakışıklılığı içindeydi. 47 yaşında hastalandı. Uzun hastalık döneminde kendisini ziyarete gelen en yakın arkadaşına şöyle dedi: Bana bir fıkra anlatsana...

1987'de öldü...

Trajik bir not: Bu satırların yazarı, onunla hiç karşılaşmadı...

Şiirlerinde geniş boyutlarla, özellikle madde ve ruh çatışmasını, batı diktasına karşı Doğu protestosu gibi temaları işlediği görülüyor.

Behçet Necatigil

Cahit Zarifoğlu bir gün keşfedilecek özel bir adadır.

Enis Batur

Cahit Zarifoğlu'nun şiirinde insanın kendi bedeni üzerinde düşünmesi var. Daha doğrusu kendi bedenini şiirinde hissetmesi var.

Nabi Avcı

Zaman zaman İbsen'in kaygılı ferdiyetini, zaman zaman Rilke'nin haykırışını anımsatan, yaşamı ve ölümü bir sorgu gibi karşımıza çıkaran Cahit Zarifoğlu şiiri, bir gün, çok daha aydınlık bir ortamda, acısını asıl okuruna iletebilecektir.

Selim İleri

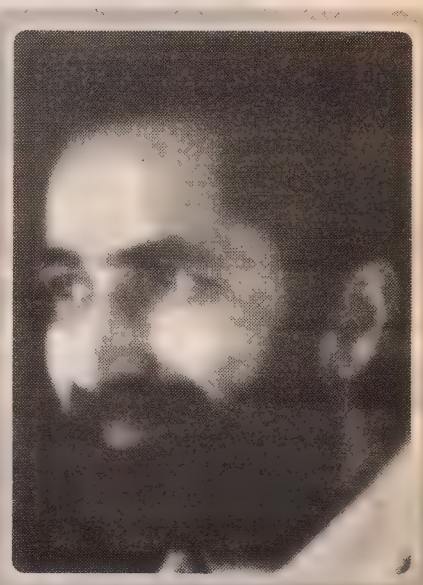

Artist milletizdir
Bizde defaten ölünür
ve kalkılır ki sofralardan
hamdüsenalarla, palalarla
el yıkanmadan
ağız misvaklanmadan
zinhar vurulmaz ha
ne dosta, ne düşmana

Busat'tan

.....

Sahip olun taşa demire
aleve
küle bile

Ağaçlar'dan

Seçkin
Bir kimse değilim
İsmimin baş harfleri
acz tutuyor
Bağışlanmamı dilerim

Sana zorsa bırak yanayım
Kolaysa esirgeme

.....

Sultan'dan

ben az konuşan çok yorulan biriyim
şarabı helvayla içmeyi severim
hiç namaz kılmadım şimdiye kadar
annemi ve allahı da çok severim
annem de allahı çok sever
biz bütün aile zaten biraz
allahı da kedileri de çok severiz

hayat trajik bir homoseksüeldir
bence bütün homoseksüeller adonistir biraz
çünki bütün sarhoşluklar biraz
freud'un alkolsüz sayıklamalarıdır

siz inanmayın bir gün değişir elbet
güneşe ve penise tapan rüzgarın yönü
Çünki ben okumuştum muydu neydi
bir yerlerde tanrılara kadın satıldığını

ah canım aristophones
barışı ve eşek arılarını hiç unutmuyorum
ölümü de bir giz gibi tutuyorum içimde
ölümü tanrıya saklıyorum

ve bir gün hiç anlamayacaksınız
güneşe ve erkekliğe büyüyen vücudum
düşüvericek ellerinizden ellerinizden ve
bir gün elbette
zeki müreni seviceksiniz

(zeki müreni seviniz)

Merhaba Canım

Arkadaş Z. Özger

ÖKÜZOCAK 1999

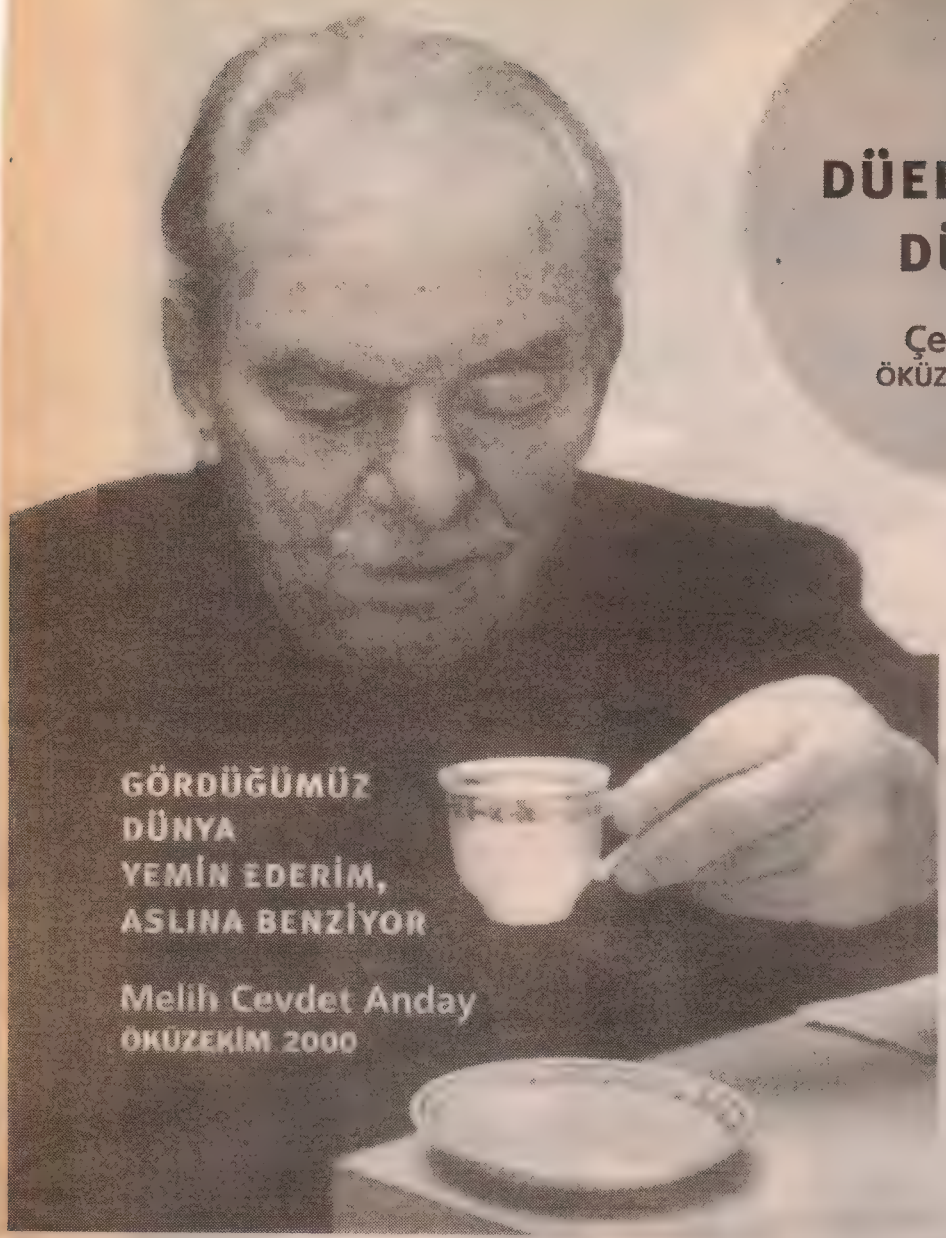

AŞK DÜELLO DEĞİL DÜETTİR

Çetin Altan
ÖKÜZTEMMUZ 2000

GÖRDÜĞÜMÜZ
DÜNYA
YEMİN EDERİM,
ASLINA BENZİYOR

Melih Cevdet Anday
ÖKÜZEKİM 2000

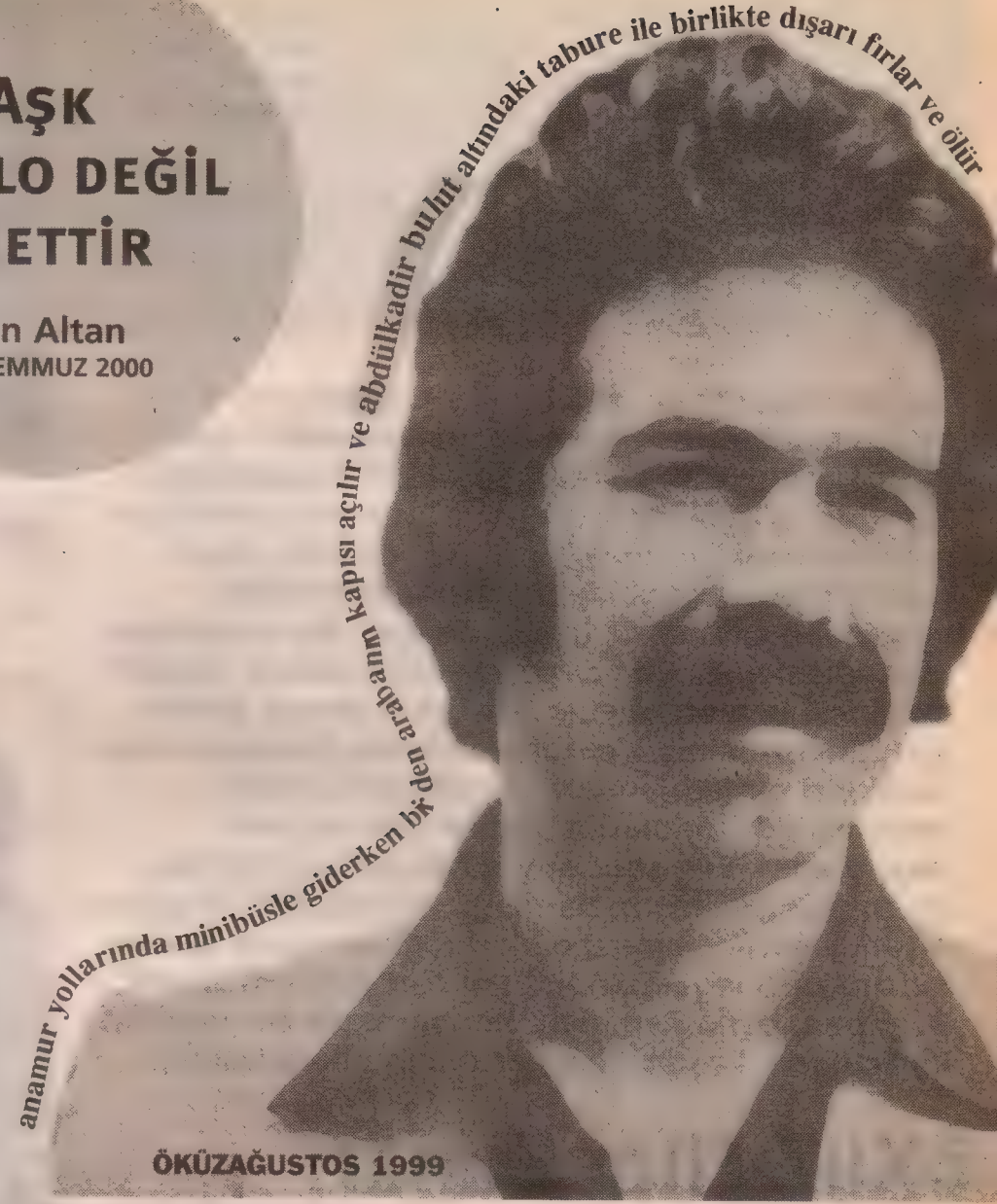

anamur yollarında minibüsle giderken bi' den arabanın kapısı açılır ve abdülkadir bulut altındaki tabure ile birlikte dışarı fırlar ve ölür

ÖKÜZAĞUSTOS 1999

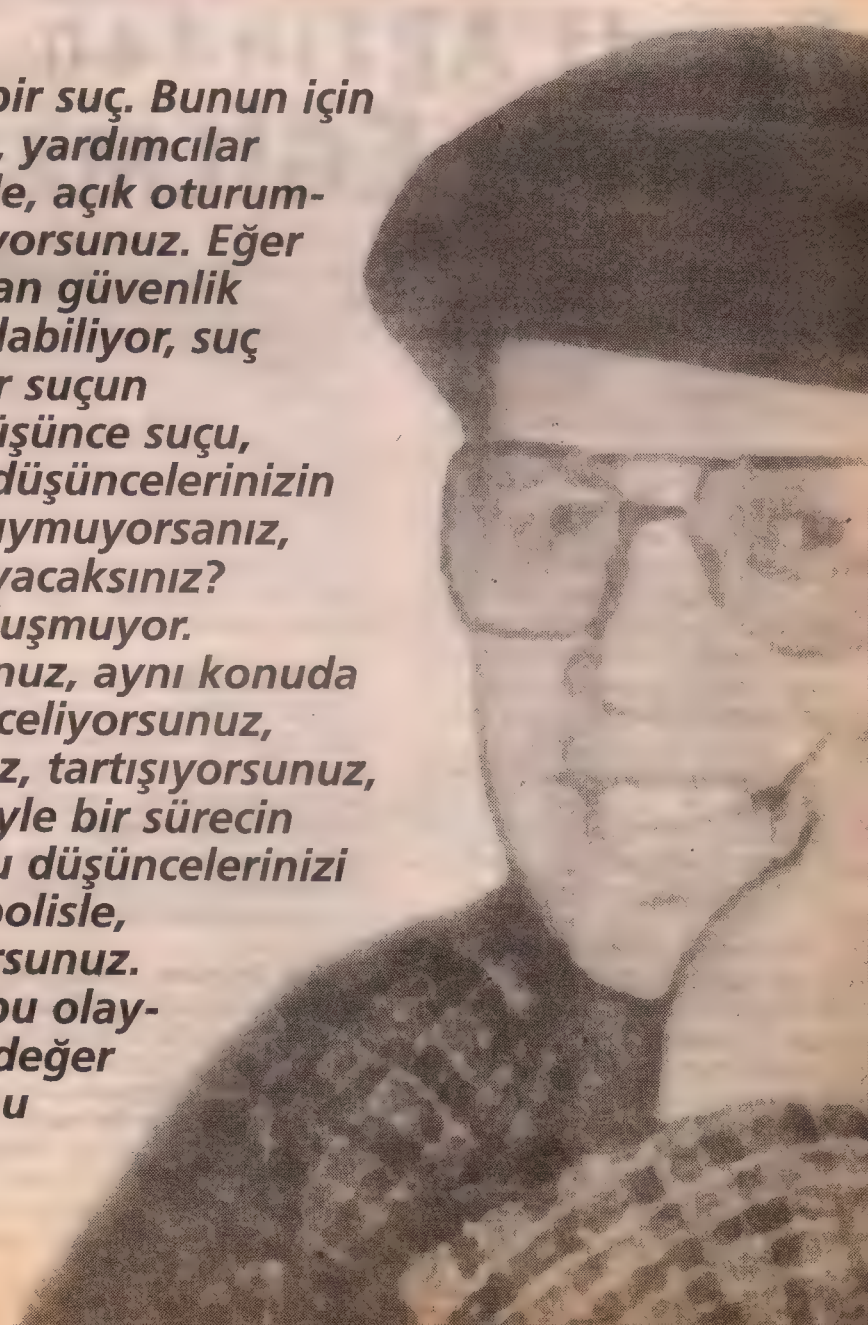

Düşünce suçu son derece kolay gerçekleşen bir suç. Bunun için hazırlık yapmanız, yerinde keşifler yapmanız, yardımcılar bulmanız gerekli değildir. Örneğin bir panelde, açık oturumda konuşuyorsunuz. Veya bir konferans veriyorsunuz. Eğer konuşmalarınız bazı kişi veya kişiler tarafından güvenlik birimlerine ulaştırılıyorsa, soruşturma başlatılabiliyor, suç oluşmuş sayılabiliyor... Doğal olarak böyle bir suçun oluşabilmesinin çok önemli bir koşulu var. Düşünce suçu, düşünce açıklama suçu deniyor. Açıklayacak düşüncelerinizin olması gerekiyor. Herhangi bir konuya ilgi duymuyorsanız, o konuyla ilgili düşünceniz yoksa neyi açıklayacaksınız? Düşünce de durup dururken kendiliğinden oluşmuyor. Okuyorsunuz, araştırma, inceleme yapıyorsunuz, aynı konuda başkaları tarafından yapılmış araştırmaları inceliyorsunuz, ansiklopedi karıştırıyorsunuz, eleştiriyorsunuz, tartışıyorsunuz, düşünceleriniz böyle bir süreçte oluşuyor. Böyle bir sürecin sonunda "suçlu" haline geliyorsunuz; eğer bu düşüncelerinizi kitapla, yazıyla açıklarsanız, soruşturmayla, polisle, savcıyla, mahkemeyle, cezaeviyle karşılaşıyorsunuz. Çevrenizde olup biteni merak etmiyorsanız, bu olaylara ilişkin düşünceleriniz yoksa, açıklamaya değer düşünceleriniz yoksa neyi açıklayacaksınız? Bu insanlar da "suçlu" olmuyorlar.

İsmail Beşikçi - ÖKÜZMART 1999

O, Ertem Eğilmez.. Yeşilçam'ın film adamlarından biri.. Bu coğrafyaya ait insanları anlamanın kodlarından biri o hâlâ. Öküz dergisi tasarı halindeyken onun sinema dünyasından ve film - insan üretme pratiğinden de bir hayli yararlandık. Öldükten onca yıl sonra filmleri televizyon ekranlarında hâlâ seyirci rekorları kırmasına karşın, üzerine bir araştırma bile yapılmaması üzüntü verici.. Biz ustamız bellediğimiz bu 'deli dahi'yi bir nebze olsun tanıtmak için hayattayken yaptığı bazı gazete söyleşilerinden yaptığımız bir derlemeyi sunuyoruz..

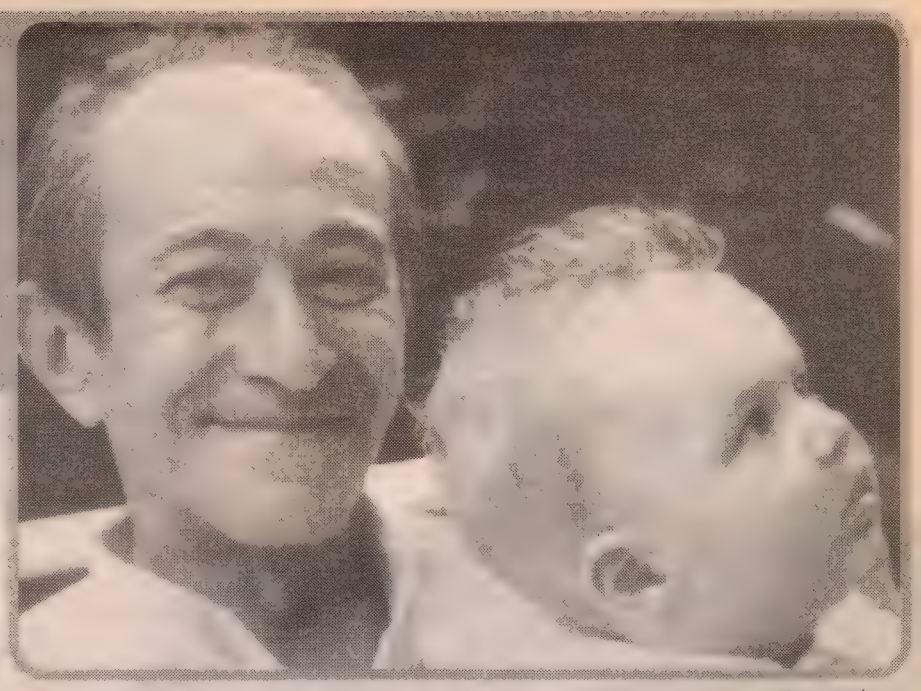

Torunuyla

Ailesiyle

Ben aslında rejisör değil, rejisör taklidiyim. Eğer bu işe soyunmuşsam, çevremdeki insanlardan daha başarılı olmalıyım diye düşündüğümdendir. Eksiklerimi hırsımla kapattım. Ama ben anladığım mânâda sanatçı yapılı bir rejisör değilim. Ana rahminden sanatçılık almamışım. Ertemcilik almışım, başarıya susuzluk almışım. Ne iş yapsam bu değişmemiş. Çağlayan Yayınları olmuş, langırt makinesi ticareti olmuş, rejisörlük olmuş. Benim için fark etmemiş. Çevremdekilerde, bendeki hırsın onda biri olmadığından emsallerimi geride bırakmış görünebilirim. Bunlar çok samimi duygularım. Ben sadece yaptığı işi en iyi yapıp, en çok alkışı isteyen adamım. İşin niteliği ne olursa olsun. Korkunç bir aşağılık duygusu, ya da tersine müthiş bir megalomani. Yani ben yenik düşmem. Ben, ben, ben.. Ben, öyle benmerkezli bir adamım ki, Ertem'in başarısı için, Ertem'in bile anasını...

öKüZ Film Sunar: Kendi Ağzından Ertem Eğilmez

Yeşilçam'la benim aramda her zaman her konuda uzlaşmazlık vardır. 60'ta da, 70'te de... Bir defa insanların, kitlenin anlamadığı o festivallik filmlerine karşıyım. Bunun güzelini kötüsünü izleyici batıda sahiden ayırt edebilir; bizde 'festivallik' dedin mi, bir avuç yarı aydın, en kötü filmi bile göklere çıkarır. Ben Şarlo'nun tırnağı bile değilim, ama onun yolunda yürüdüm. Bir de "sinema, ticarettir" diye yola çıkanlar var, sömürdükçe, sömürdüler. Onlara büsbütün karşıyım. Yapımcılar, yönetmenler bizde o kadar cahil ki, o kadar kötü niyetli ki, sonunda uçurumun dibine doğru gidildi. Hep birlikte gittik.

Herkes ne derse desin, bizim sinemanın bir tek sorunu var: Yetenekli, kültürlü, art niyetsiz ve sinemaya kendini adamış beyin yokluğu... Galiba, bu bütün Türkiye'nin de sorunu.

Bu mesleğe giren kişilere diyorum ki, sinema her şeydir, sinema sizin her şeyiniz olursa, o da size bağlanır. Mesleğin özelliklerine tam anlamıyla bağlanmadınız mı, geçici, sahte başarılar sağlayabilirsiniz. Ama gerçekten sinemacı olamazsınız.

Sinema, içerik artı dil demektir. Dil, teknik imkanlarımızın kısıtlılığı dolayısıyla sekteye mi uğruyor, o zaman senaryoya ağırlık vereceğiz. Senaryo bizim sinemacılarımızın umurunda değildir. 1960'tan beri 400 film çekilmiştir, 40 öykü yoktur ortada, gerçek anlamıyla 40 senaryo yazılmamıştır. Senaryo, dramatik yapı diye feryat ettim mi, matematikten bahsettiğim zannediliyor. Hayır efendim!. Boş yere kuram öğrenmeye çalışmıyorum. Duygumu bir temele oturtmak ve içinde yaşadığım toplumun insanlarına hitap edebilmek, onları oyalamamak, kandırmamak istiyorum.

Ben önce Türk sinemasına sıcaklık getirdim, olmayan insanı getirdim. Türk sineması fotoroman çekiyordu. Kendimi en başarılı gördüğüm yer, ben yaşamı sinemaya getirdim. İnsan sinemaya gelince gözyaşı da geldi, dram da geldi ve insanın büyük hasreti olan gülmece de geldi. Gülmece benim tek özelliğim değil.

Ekip Sineması, oraya hesapla mı gelindi bilemiyorum. Matematiksel yaklaşımlar var ama tesadüflerin de yardımı oldu. O kadronun ilk nüvesi 1960'da **Münir Özkul**'la atıldı. 70'li yılların başında bir **Adile Naşit**'le tanışıldı. O dönemde ben aşk filmlerinin unutulmaz ünlü yönetmeniyim. Bu oyuncular da aşk filmlerinin komik süsleri o zaman. Adile Naşit geldi, o da kaldı. Etti iki. **Tarık Akan** geldi, o da kaldı. **Hülya Koçyiğit** de kadroda. Kalabalık kadrolu bir komedi çektik. **"Sev Kardeşim"** diye. Bir takım yan oyuncular gerekli. **Halit Akçatepe**'de, ilk bir "işportacı çocuk" diye geldi, o da kaldı. **Zeki Alasya** geldi, iki üç günlük bir rol oynadı, kaldı. Bir sonraki filmde Zeki, **Metin Akpınar** ile **Kemal Sunal**'ı getirdi, kaldılar. Mesela **Şener Şen**, bu kadroya 75-76 yıllarında Hababam'da jimnastik hocası rolüyle girdi. Daha sonra **İlyas Salman** çıktı, sen gel dedik; Metin-Zeki gitti, Kemal gitti. Gelen kalıyor. Kimseye de git demedim ben. Hâlâ kendini o kadronun adamı sayanlar vardır.

Aile filmi, aile Türkiye'de hala bir birey, bir oluşum. Dünyada 'aile' diye bir şey yok, Türkiye'de var. Bundan 50-60 yıl önce 13-14 kişi olan aile, büyük aile, bugün bile sıfıra inmemiş hala 6-7 kişinin bir arada yaşadığı, bir eve 2-3 kişinin ekmek getirdiği, aile sofrası, bu sofraya hep beraber oturup kalkma gibi bir takım töreleri hâlâ yoğun bir biçimde içeren bir kurum. Binanaleyh buna aile dersek ve ana, baba çocuklar dersek, bunun tek eğlencesi 70'lere kadar sinemaydı. Ailenin fertleri sinemaya ayrı ayrı gitse de, ailenin tüm fertlerinin gittiği film, en çok iş yapan filmdi. Hüner, ailenin dört ferdinden birden para almaktı. Hâlâ usul öyledir. Çocuk starlı filmler en çok iş yapan filmlerdir. Türkiye'de Ayşecik, dünyada Shirley Temple. "E.T"nin başarısı da "Aile filmi" oluşundandır. "Aile filmi" bir aşkı da içerebilir. Ancak ailenin tüm fertlerinin seyredip anlayacağı bir aşk. Gülmece filmi de yapacaksan gene ailenin tüm üyelerinin kavrayabileceği bir film yapmak zorundasın. Bu da senaryo çalışmasında birtakım çapaklar, zorluklar doğuruyor.

Sinema insanların beyninin içinde olan bir şey, ben beynimin içini sıyırıp sizlere seyrettiriyorum. Ben insan yetiştirmeye çalışıyorum, yeni işler yapabilecek insan. Önce kendimi yetiştirmeye çalışıyorum. Arkadaşlarımla çalışıyorum.

Ben bazı yönetmenleri sevmem. Bazı yönetmenleri de hiç sevmem. Bakın size bir şey anlatayım. Ertem Eğilmez ikiye bölündü. Çok ilginç. Yeni Ertem Eğilmez eski Ertem Eğilmez'i öldürdü. Şunun için öldürdüm, eski Ertem Eğilmez'de bir sürü kusurlar vardı. Ben kusursuz yaşamın kurallarını biliyorum. Tatbik etmiyorum.

Ben sanatı, bir üçgen sayardım. Üçgenin en tepesi sanattır. Tabanı da hayvanî duygulardır. Tabanda hepimiz

Senaryo yazım ekibiyle

Bir film setinde

Konuşurken

Atletiyle

Son filmi Arabesk'in setinde

Filmlerinden Bazıları

1964: Fatoş'un Fendi Tayfur'u Yendi
1965: Helal Adanalı Celal, Kart Horoz, Senede Bir Gün, Sürtük
1966: Ben Bir Sokak Kadınıyım, Bir Millet Uyanıyor, Seni Seviyorum, Seni Bekleyeceğim
1967: Ölünceye Kadar, Ömre Bedel Kız, Sürtüğün Kızı, Yaşlı Gözler
1968: İngiliz Kemal, Nilgün, Sevemez Kimse Seni
1969: Boş Çerçeve
1970: Küçük Hanımefendi, Kalbimin Efendisi, Sürtük
1971: Beyoğlu Güzeli, Senede Bir Gün, Son Hıçkırık
1972: Sev Kardeşim, Tatlı Dillim
1973: Canım Kardeşim, Oh Olsun, Yalancı Yarim
1974: Köyden İndim Şehire, Mavi Boncuk, Salak Milyoner
1975: Hababam Sınıfı, Hababam Sınıfı Sınıfta Kaldı, Hababam Sınıfı Uyanıyor
1977: Gülen Gözler, Hababam Sınıfı Tatilde, Şaban Oğlu Şaban
1979: Erkek Güzeli Sefil Bilo
1980: Banker Bilo
1981: Hababam Sınıfı Güle Güle
1984: Namuslu
1985: Aşık Oldum
1988: Arabesk

beraberiz. Tanrı bazı şanslı kullarına bu üçgenin üzerine tırmanma şansı vermiştir. En tepeye tırmananlar da sanatçılar. Sanatçının hayatında kadınları ve cinselliği dengede tutan adam olması lazım. Ben Münir Özkul'la şöyle bir espri yapardım, **"Bende büyük bir cinsel dürtü var Münir. Sinemayı da çok seviyorum. Bir mucize olsa da meni kanallarımı kestirip damarlarıma bağlasam ve damarlarımda kanla beraber meni aksa hem cinsellikten kurtulsam hem de o meniyle de sanatsal bir şeyler yapsam"** derdim. Ben hep bunu diye diye Tanrı mı duydu, yardım mı etti? Bundan evvelki aptal cinsel yaşamımdan mı kaynaklandı? Size bir sır açıklıyorum. Bir olayı hallet-mem lazımdı. İşin içinden çıkamayınca libidoyu öldürmüşüm. Allahım ne şanslı günmüş. 8 senedir bu olaylara gülüyorum. Şimdi cinsel dürtü olmadığı için, erkek desen erkek değilim, kadın desen kadın değilim, papaz değilim. Bir acayip herifim. 8 senedir kısır, pipisi kalkmadığı için saçmalıyor deyin, Ertem cinselliğini yitirdiği fıttırdı deyin, gayet aklım başımda.

Ben dünyanın en kalabalık adamıyım. Aynı zamanda aşağılık duyguları içinde bir adamım. İstediğim zaman yukarı çıkan, istediğim zaman da onların altına yatan, aşağılık duygusu içinde bir adamım. Ben insanların hem üstündeyim, hem altındayım.

Ben gülmeyi çok severim. İki, ben güldürmeyi de çok severim. Üç, zaten insanlar gülmelidir. Sinema salonlarından genellikle ağlamayı seven, aşkı seven, bizim ortadirek dediğimiz ailelerin kadınları çekilince yerlerini yeni bir kuşak aldı. Bu kuşak gülmece ağırlıklı filmleri beğeniyordu. Bütün bu nedenler gülmeceye ağırlık vermeme neden oldu. Bir de baktım başarılıyım. Benim için o film, bu film fark etmiyor. Çünkü ben zaten istediğim filmi yapmıyordum. Kendime gülmece filmleri ismarladım, gülmece filmleri yaptım. O zaman adım "Komedi filmleri ustası" oldu. Halbuki ben 1965'ten 1970'e kadar aşk filmlerinin unutulmaz yönetmeni Ertem Eğilmez'dim. Ben 70'ten sonra komedi filmlerinin unutulmaz yönetmeni oldum.

Gözyaşıyla hüzün ortak şeylerdir. İnsanlar bunları saklarlar, ben saklamam. Allah insana gerçek gözyaşı döktürmesin. Onun dışındaki gözyaşı duygusallığın simgesidir. Gülmek de zekanın simgesidir. Yani hem dünyanın en duygusal, hem dünyanın en zeki iki-üç insanından biriyim. Bilmiyorum bendekinden daha marazi duygular var mıdır? Ben hastalık hududuna gelip, geçmeyen biriyim. Duygusallık iyidir. Kimisi duygu filmi, kimisi gülmece filmi yaptığını zanneder. İkisi de film değildir. Onun için dünyanın en güzel sinema türü, klasifiye edilirse, duygusal komedilerdir.

Arkadaşın tanımı şudur: arkadaş, insanın kendi gibi bir kişidir. Babam da öyleydi, biz yanlış adamlarızdır. Deliyizdir. Şizoid tipler deniyor böylelerine. Çok şizoidizdir. Birtakım şizofrenlerde rastlanan, kavram karmaşası hariç... Çekingenlik, şüphecilik, kişiden utanmak... Dünyanın en utangaç adamıydım. Ben hayatım boyunca bir dükkana girip de "Şuradan bir çorap ver" diyemedim. Ben insanlara çok saygı duyarım. Tezgahtar da benim için mukaddes bir mahluktur. Korktuğum için, hayatım boyunca birisi bana çorap aldıysa giydim, almadıysa giymedim. Bu giydiklerimi eşim aldı. Allah razı olsun. Tuttuğu altın olsun. Ben hazır elbise giymeyi sevmiyorum, hala sevmiyorum. Terzime giderim. Yıllarca kolalı gömlek giydim.

Küfür maskenin, bağırıp çağırmanın arkasına saklanmaktır. Ben kimsenin karşısında bacak bacak üzerine atıp oturamam. Saygısızlık gibi gelir. Bazen çocuklar gelir bana... bu galiba insan sevgi saygısından geliyor. İsterseniz aşağılık duygusu da diyebilirsiniz. Aşağılık duygusu olduğuna da kani değilim, çünkü ben dahiyim.

Ben kafamı ikiye bölerim. Kendi aptallığıma bir isim bulmam lazım ya, zeka ayrı şey, akıl ayrı şey derim. Ben zekiyim, akılsızım. Rahatladım. Bir baktım benim aklım da varmış. Ben aklı kullanmaya pek karar vermemişim. Zeka daha işime gelmiş. İnsan neyi severse onu kullanmalıdır. Bundan sonra hem zekamı, hem aklımı kullanacağım. Ben aklamı zekayla kullanırsam ve zekamı aklın denetimine verirsem benden korkun. Korkun derken, kötü bir şey yapmayacağım. Bundan sonra çok farklı bir Ertem göreceksiniz.

Arabesk bir müzik deyimi değildir, bir hayata bakış felsefesidir. Arabeskten önce de batılı olmakla olmamak diye ikiye ayrılırdı. Türkiye'de 1900'lü yıllardan 1970'li yıllara kadar doğuya yönelik olanlar alaturka, batıya dönük olanlarda alafranga diye tabir edildiler. 70'den sonra katlar daha iyi ayrıldı. Türkiye'nin bir kısmı arabesk oldu, diğer kısmı kendine bir isim veremedi, ben "İlericiler" diyorum onlara. Türkiye de ekonomi de ikiye bölündü, din de, ilericilik gericilik de. Kim kimden ileri kim kimden geri belli değil.

*(hazırlayan: **metin üstündağ**)*

88 Yaşım

Ben, bugüne bugün 88 yaşına basmış, daha doğrusu basılmış bulunuyorum Bu yaş, beni çok yaş bir duruma sokuyor. Bu yanyana iki sekiz var ya, onlara ye değiştiriyorum, olmuyor. Oysa, geçen yıl yaşım 87 idi. 7'yi başa alınca 78'lik olabiliyordum.

Ama 88'de böyle bir şans yok. 8'lere istediğim kadar yer değiştireyim, birini sağa birini sola koyayım, 88'den kurtulamıyorum. Ama buna hayıflanmıyorum. Çünkü yaşım isterse yüz olsun, umurumda değil. Neden; içinde 18 yaşında bir genç yuvalanmakta.

Bu 18'lik delikanlı yok mu, bana kimi kez, yaşımı başımı unutturup çılgınlıklar yaptırmaya kalkışıyor. "İhtiyar olsam da gönlüm tazedir" dedirterek.

Peki ne yapar benim gibi sunturlu bir yaşa demir atmış bir insan?

Benim yaşımdaki çoğu insan, geleceği geçmişinde arar durur, yani anılarına, gelenek göreneklerine bağlı olarak sürdürür yaşamını.

Bense "buruk bir özlem" diye tanımlayacağım anılarımla yaşamaya çalışırken, anılarda yaşamaktan kaçınır oldum.

Bağrımda tahtını kurmuş olan o 18 yaşındaki **sanal** delikanlıya uyup, kafamla, yüreğimle geleceğin aydınlık günlerine gönül bağlıyorum, umutla sönmeyen bir umutla, iyi mi?

VEDAT GÜNYOL

kıldan tüyden bir
antoloji **bıyıklıyken**
Haz: met üst

Mehmet Çağçağ

Bıyıklarımla en fazla çıkma aşamasında uğraştığımı hatırlıyorum. Biraz erken çıkarmak için jilet, bıçak, cam gibi bilumum kesici aletlerle, her fırsatta kanatırcasına canhıraş bir şekilde kazıdım.

Daha sonra 1977'de öğrenci olarak Akademi Resim Bölümü'ne girdim. Bir yandan da ergenlikten, olgunluğa geçiş dönemim. Bu dönemde bıyığı, dönemin ruhu ile devrimci arzular ve de Anadolu kültürünün bir dayatması, delikanlılığa, erkekliğe geçiş olmak üzere çift koldan baskıya uğradığım için bıraktım. Fakat bıyık bıraktığımda hüsrana uğradım. Çünkü bıyıklarımı Nietszche tadında beklerken, Süheyl Eğriboz tadında, seyrek ve antikarizmatik bir şekilde çıktı. Ve ben de kesip kurtuldum. O dönemden kalma iki fotoğrafım var. Birini annem çok sevdiği için saklıyor. Öbürünü de ise İbrahim Tatlıses ile beraber olduğu için ben saklıyorum.

Bu fotoğraf 1980 - 82 arasında Gırgır Dergisi'nde çekilmişti. İbrahim Tatlıses o zamanlar henüz daha şöhret aşamasındaydı, Gırgır'ı ziyaret etmişti. Kendisini yazıp çizmemizi rica etmiş ve biraz sohbetten sonra gitmişti. İbo şimdi Leman'a da, Öküz'e de hiç gelmiyor. *(bakınız şekilde görüldüğü gibi İbrahim Tatlıses ve benim bıyıklarım)* Sonra ben bıyıklarımı kestim. Bir daha da bıyık bırakmadım. Bilakis, bıyık alerjisi başladı ve hâlen bu alerjim gitgide katlanarak fobiye dönüşme boyutlarında devam ediyor. Bu, hayatımızın içine edenlerin büyük bir bölümünün bıyıklı, bilhassa hilâl bıyıklı olması dolayısıyla olsa gerek.

Fakat atla, deve de değil. Mesela Hûlusi Kentmen'in, otel kapı görevlilerinin ve Albırt Aynştayn'ın bıyıklarına kurban olayım.

ÖKÜZOCAK 1999

küçük İskender

- Meraktan ya da kıl'llanmaktan olsa gerek yaklaşık on yedi yaşlarında bıraktım ilk kez bıyığı. Belki aileden ve çevreden gelen politik abi'lik özentisiydi başta. Zaten hep başta kaldı. En fazla bir ay taşıdım bıyığı. Baktım ki müslüman militanlarınki gibi çıkıyor, kestim; kestirip attım! Kıllanmaktan önce akıllanmak gerektiğini kavramam uzun sürmedi açıkcası. Sanırım, artık bir tek 'canım çok sıkkın olduğu zamanlarda' tıraş olmuyorum. Bu bir tür simgeye dönüştü. Bıyıklı sakallı görenler anlıyorlar ki, İskender'in keyfi yok!

- Bıyığın bir kültür göstergesi olarak lanse edilmesi hiç iç açıcı değil! Birinin ayna karşısına geçip yüzüne yakışacak bir bıyık türü bulmaya çalışması da ayrıca çok komik ve eğlenceli! Sokakta gördükleri afişlere kadın-erkek ayırmadan bıyık yapan bir milletin bıyık kompleksi sanırım sosyologları çoktan harekete geçirmiş olmalıydı. Kendi bıyığımı niye kestiğimi bilmiyorum. Zaten en fazla yirmi gün durdu. Bir ibnenin bıyığının halka ne gibi bir faydası olabilir ki?! Bir daha bıyık bırakmayacağım. Neden mi?! Simgeci takılmak, şekil yapmak ve bunlarla yetinmek beni aşıyor.

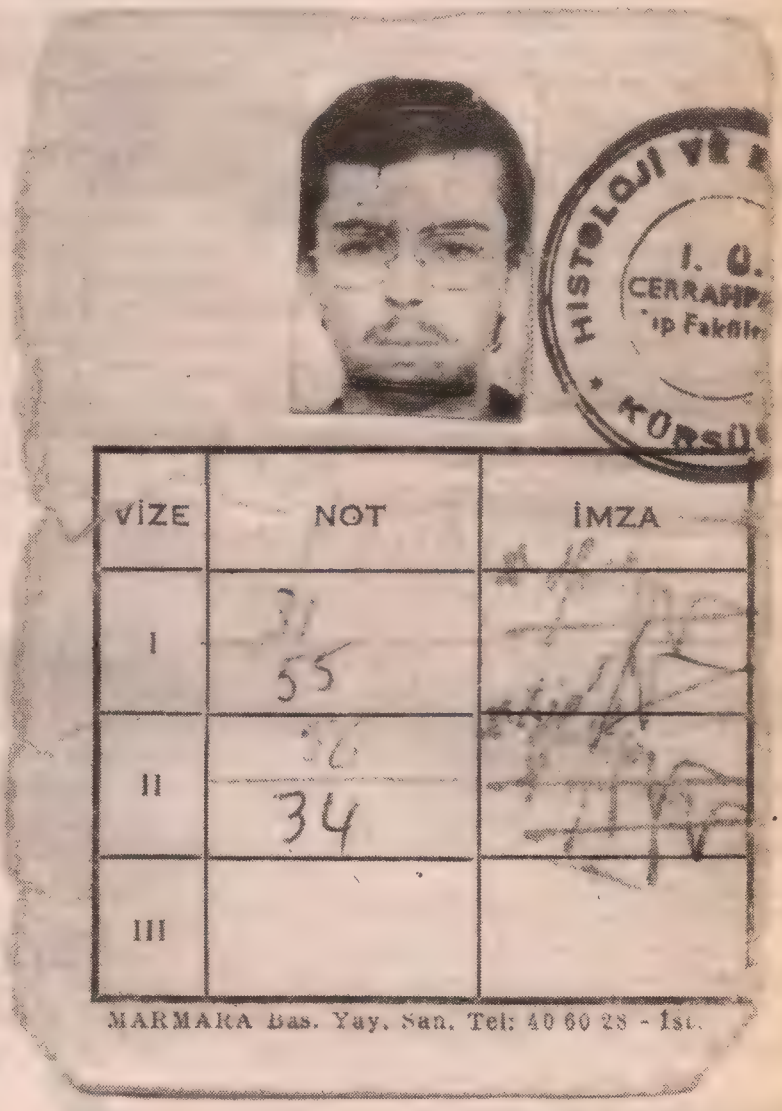

ÖKÜZARALIK 1998

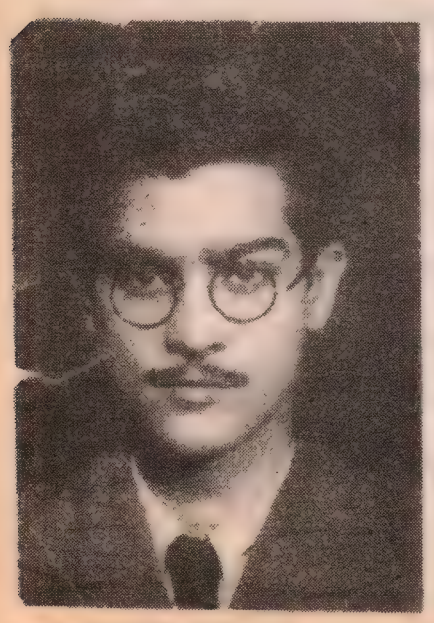

Eflatun Nuri

- 1946 yılında Güzel Sanatlar Akademisi'ne gidiyordum. ***Günseli Başar*** *adında bir arkadaşım vardı. Bir gün "****Eflatun, ben Beyoğluna "İnci" pastahanesine gitmek istiyorum; hani tabak içinde yuvarlak bir şeyler var, onların üzerine kepçeyle çukulata gezdiriyorlar ya (Profiterol) işte ondan canım istedi, sen de gelir misin paralar benden****" dedi. Paranın lafı mı olur.* ***Günseli****'nin yanında* ***İstiklal Caddesi'****nde yürümek ne demek. Akademinin en güzel kızıydı. Neyse* ***Günseli'yle*** *Taksime geldik. Herkes bizi kesiyordu. İmam Adnan Sokağı'nı geçerken bir ses duydum:*

- ***Ufff! Anam... Kıza bak oğlanı al!.*** *Baktım üç ayı gibi palabıyıklı, iri yarı adam... Bir kişi olsa hadi giriş, olacak şey değil. İsteyerek duymamazlıktan geldim. Bu yetmiyormuş gibi öbürü:*

- ***Ağbi erkek kızdan daha güzel!..*** *demez mi? Tepem fena halde attı.* ***Günseli*** *kolumdan çekti.*

- ***Eflatun yürü n'olur, değmez serseri onlar****, dedi. Aradan yıllar geçti* ***Günseli Başar*** *ilk önce Türkiye güzeli oldu, daha sonra da Avrupa güzeli seçilmez mi? Şu allahın işine bak! Demek ben kız doğsaydım dünya güzeli olacakmışım!*

Ne yapabilirdim doğa hakkımı yemişti... Ben de o ara bir halt yemeden, acele tarafından bıyık bıraktım.

Bırakış o bırakış. 71 yıldır bir tomar kılı, tüyü taşıyorum dudaklarımın üstünde, burnumun altında. Bundan sonra keser miyim, kesmez miyim. Kısmet!..

ÖKÜZŞUBAT 1999

öküz

tüm öküz logo altları

öküz1: bedenime sahip olabilirsin ama ruhuma asla

öküz2: senin annen bir melekti yavrum

öküz3: ne olur hakikati söyleyin doktor bey, ölecek miyim

öküz4: kanımız yerde mi kalacak oğul, er kişi değil misin

öküz5: çocuklar, mahmut hoca iyileşmiş, dın dın dını dını dın dın dın dın dın

öküz6: dur, kıpraşma sen de zevk alacaksın yavrum

öküz7: sen muhtar emmi, sen öğretmen efendi, sen himmet dayı bu devran daha ne kadar sürecek

öküz8: ah ulan kahpe felek, âleme kavun yedirdin bize de kelek

öküz9: üstlendiğin vazife çok mühim kemal, bu görevi layıkiyle yapacağından eminim

öküz10: saadet dolu yuvamıza kara bir gölge düşürdün

öküz11: yaa jüstinyanus, işte buna osmanlı tokadı derler

öküz12: biz ayrı dünyaların insanlarıyız sevgilim

öküz13: bu resimdeki amca kim anne

öküz14: benim de senin yaşlarında bir oğlum vardı evladım

öküz15: aman tanrım, göremiyorum göremiyorum.. kör oldum

öküz16: aman allahım, ne kadar da mesudum

öküz17: son nefesimde her şeyi itiraf etmek istiyorum, kâtil benim

öküz18: ben hayatın sillesini yemiş, mahvolmuş bir adamım

öküz19: fakirsin sen.. fakir.. fakir.. fakir.. fakir.. fakir.. fakır.

öküz20: orada bir köy var uzakta, o köy bizim köyümüzdür

öküz21: beni paranla satın alabileceğini mi sandın

öküz22: yalnızlığım benim, süpürge saçlım, ne kadar kötü kokarsak, o kadar iyi

öküz23: bana yıllar önce çılgıncasına sevdiğim bir insanı hatırlattınız

öküz24: vaay be demek ikimiz de aynı insanı sevdik ya

öküz25: hepinizi birden döverim üleeeen

öküz26: ışıklar sönmesin looo, hele loo loo loo, kibar yarim esmerim loo

öküz27: hem okudum hemi de yazdım, yalan dünya senden bezdim

öküz28: beni türk hekimlerine emanet ediniz

öküz29: tavuk çiftliği kuralım ete para vermeyelim...

öküz30: öğretmenin vurulduğu yerde gül bitmez

öküz31: bir zamanlar fakir ama gururlu bir genç vardı, hatırlıyor musun

öküz32: the memleketimiz için temiz bir sayfa ya açacağız ya açacağızdır

öküz33: ben üzerime rahat bi şeyler giyiniyim, sen de kendine bir ayran hazırla

öküz34: ho, ho, ho şi minh.. iki üç daha fazla vietnam, ernesto'ya bin selam

öküz35: aşk hiçbir zaman pişman olmamaktır

öküz36: nisan mayıs ayları, gevşer gönül yayları

öküz37: sirpinma senin de hosuna gidezek

öküz38: benzin dökem, kiprit çakam, kalem tutan ellere

öküz39: bir zamanlar ben de deli gibi sevdim

öküz40: onunla evlenemezsin, o senin kardeşin

öküz41: bunu bir vazife telâki ediyorum babacığım

öküz42: aman tanrım göremiyorum, kör oldum galiba

öküz43: eski ekibi topluyoruz buhran abi, temas muhakkak

öküz44: avrupa avrupa duy sesimizi, bu gelen öküz'ün ayak sesleri

öküz45: bir gün belki hayatta, ayi yeyi yeyi ya

öküz46: kız dimedim, dul dimedim, eevleeendim

öküz47: ordunun dereeleeeriii aksa yukarıı aksaa

öküz48: beni böyle sev seveceksen olduğum gibi göreceksen

öküz49: kendimi emdirtmem sana, çeker giderim

öküz50: masallara kanma kuşum, üzerse eller, yorulursun

öküz51: kötülere zalımlara yenilmedim, ayaktayım

öküz52: hasretin yüreğimin bekçisidir sevgilim

öküz53: umuudumuu çaaldıın, beni benden aaldıın

öküz54: haaaksızsın, ölüm gibi zamansıızsın

öküz55: gel a bööööle gel a bööööle bu yana, bi şey diyeyim sana

öküz56: noel-i şerifleriniz hayırlı olsun efendim

öküz57: sebep olan kebap olsun bir kaşık suda boğulsun

öküz58: nayda nayda ninayda hoy nanayda cilveloy nanayda

öküz59: dudağına reçel bulaşmış sordu bez nerede

öküz60: bitirek de gidek dümtitek titek düm düm tek

öküz61: hani çocuklar gibi zaman nedir bilmezken

öküz62: hayat bazen tatlıdır, sevenler kanatlıdır

öküz63: hep birlikteyiz sanki seninle ben ve dünya

öküz64: orda kimse var mıı, orda kimse var mııı

öküz65: leke, kırmızı leke, bin yıldır peşimde

öküz66: keke sesini duymuşam, sen mi geldin, tez mi geldin

öküz67: karşıma bir daha çıkma sakın, bence bu asrın hatası olur

öküz68: sen sandığım şey, belki benim yüreğimdi

öküz69: doğu - batı sentezinden kimseye zarar gelmez

öküz70: bir kıvılcım düşer önce, büyür yavaş yavaş

öküz71: beni kutlamalısın, sigarayı bıraktım

öküz72: aşklar aynı ama, hep aynı, hep aynı

öküz73: elbette bazen çiçek açıp bazen solacağım

öküz74: güz gülleri gibiyim, hiç bahar yaşamadım

öküz75: salla beni sevgilim, gönül salıncağında

öküz76: birçok karınca gördüm, hiçbirini ezmedim

öküz77: bıraaak kendiiniii, son yıldızıız seniinleee

öküz78: burası kaçıncı koğuş benim abim

öküz79: penceresiz kaldım anne

öküz80: bas bas paraları leylaaya, bir daha mı gelicez dünyaaya

öküz81: tafo tut.. onlar için şukulata, benim için sütlaç

öküz82: memeler başkaldırmış.. kavuşmuyor düğmeler

öküz83: sirpinma, senin de hosuna gidezek

öküz84: laraday doy doy laraday doy laraday laraday laraday doy

öküz85: lay lay lay lay lay lay lay lay laay yaşaa feneerbahçeee

öküz86: işte kuzu kuzu geldim, ister at, ister öp beni

öküz87: umudum yarınlarda, taaaatiiildeeyim

öküz88: çık, güzelim çık ortaya çık aştan saklanmak ne demek

öküz89: yıllar geçse de ardından bu kalp seni unutur mu

öküz90: azar azar, kader bize ne yazar

ÖKÜZMAYIS 1996 - ÖKÜZKASIM 2001

Kanat Güner

✖ Otoriteden, faşistlerden, polisten, zabıtalardan korkmayız; sadece ve sadece kendi beyin hücrelerimizden korkarız.
✗ **Gri hücrelerimizi zaptetmek, sakinleştirmek için uğraşırız.**
✖ Havalandırmalı yerleri sevmeyiz.
✗ **Üç öğün yemek yemeyiz.**
✖ 40 cc su yeter bize, çok sık yıkanmayız, ama kokmayız da.
✗ **Kedi köpek besler, onlara da kafa yaptırırız.**
✖ Dans ederken birbirimizi ezeriz.
✗ **Güzel söveriz, terminolojimiz geniştir.**
✖ Sigara dumanını içimize kadar çekeriz.
✗ **Aklımız bel altına kaymayacak kadar yukarda takılır.**
✖ Acı eşiğimiz yüksektir.
✗ **Şişe bira içer, etiketini yırtarız,**
✖ Meslek odamız, sendikamız, grev hakkımız yoktur.
✗ **Tırnaklarımız ve saçlarımız uzun ve kirlidir.**
✖ Yazın bile uzun kollu giyeriz.
✗ **Nöbetçi eczaneleri muhakkak biliriz.**
✖ Çocukları, delileri, tinercileri, dilencileri, çingeneleri severiz.
✗ **Tekel'e çok şey borçluyuz, ama Tekel bize daha çok şey borçlu.**
✖ WC'ye giren arkadaşımızı bir daha göremeyebiliriz.
✗ **Sevgi denildiğinde kilitleniriz.**
✖ "Size söylüyorum, biz ölmeyiz" diye şarkılar söyleriz.
✗ **İnsana ait hiçbir şey bize yabancı değil, hele ölüm hiç değil.**
✖ Günaydın, tünaydın, hanfendi, beyfendi, rica etsem gibi kelimeleri yaşamayız.
✗ **Öbür taraf varsa, orda muhteşem konserler olmalı, Morrison, Hendrix, Cobain bizi bekliyor.**
✖ Ayık veya değil, yaratıcıyız ama siz cesedimizle bile baş edemeyeceksiniz.
✗ **Vergi ödemez, oy vermez, fiş almayız; çünkü hiçbir torbacı yazarkasa kullanmaz.**
✖ Kısacası milyonlarcası ölmüş gri hücrelerimizle bile sizden çok daha farkındayız...

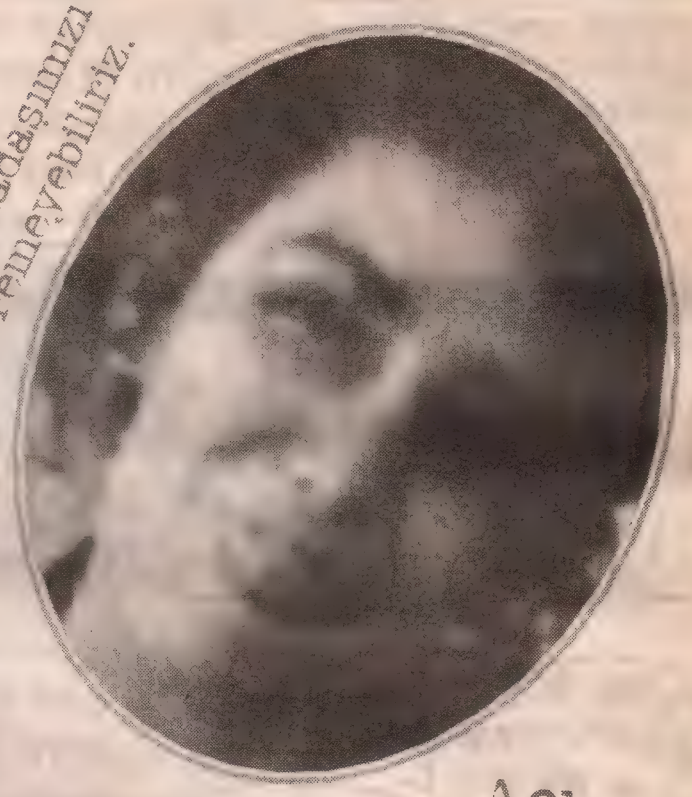

Acı eşiğimiz yüksektir.

"Hayatta her şeyin, kurulan hayallerin şekline göre oluştuğuna çok sonra uyandım. Anneme, aileme duyduğum nefret yüzünden tek istediğim şey, bu ülkeye adımı bırakmaktı. Eğer onlardan önce geberirsem, bir yerlerde beni anacak çok insanlar olduğunu biliyorum. Ama, onları anacak bir evlat olmadığını çok iyi bildiklerinden de eminim."

Mehmet Kartal

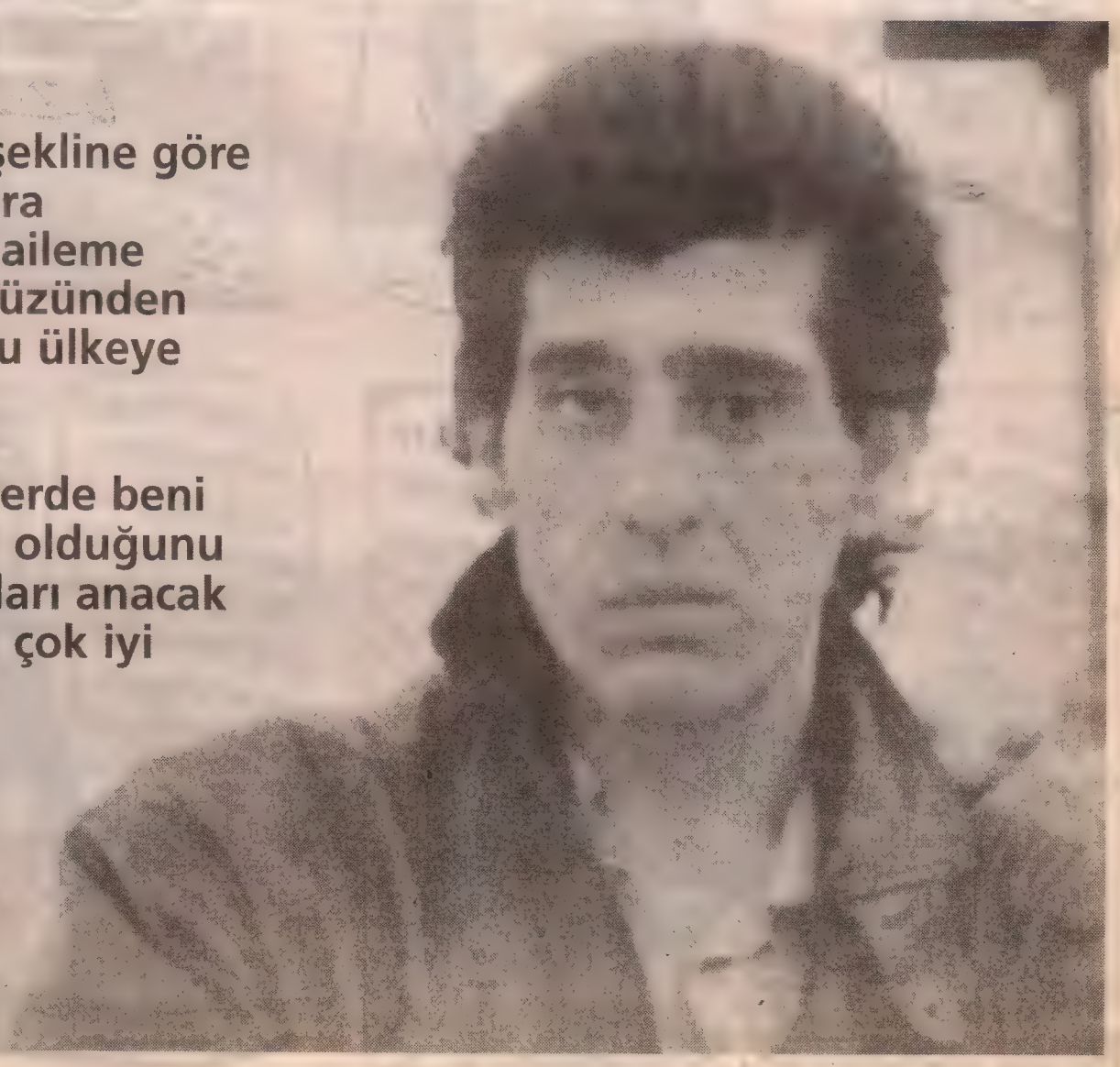

Can Baba, Eşber Aabi ve Met üst..

Yaş Bir İş Yaşlanmak Be Eşber

Gençken
kurşunî bir kumruydu
Her dem dem çeken
İhtiyar oldu, ihtiyar
Ağarmış bir güvercin şimdi
Paçalı donlarıyla
Sabahları sırılsıklam
Altmış altıları

CAN YÜCEL

ÖKÜZKASIM 1999

Bir Öküz Hikayesi

ani bir aşkla başladı her şey

durup dururken bir dergi çıkardık... durup dururken çok eğlendik, çok güldük, çok yorulduk

ustalarımızın ayağına gittik, hastanelerde yaş günleri kutladık

binlerce insanın önüne çıktık, güle oynaya, olmayan özeleştirimizi verdik

çok afedersiniz, eşşekler gibi çalıştık, köppekler gibi de içtik

çok uzak şehirlerden söyleşilere çağrıldık, üşenmedik, her yere gittik

ayaküstü kokteyllere katıldık, edebiyat dünyasına şopar neşe getirdik

tecrübelerimizi başka dergilerle de paylaştık

hakkımızda davalar açıldı, mahkemelere çıktık, reklam etmedik

o kadar çok sevildik ki; bir panelde deprem oldu, kimse bizi terketmedi

yıllarca görüşmeyen şair abileri yanyana getirdik

daralınca, efsane ustamıza gittik, türlü tavsiyeler aldık

aramızdan ayrılanları unutmadık

anlamlı geceler düzenledik, yol'larda yürüdük, duvar'lardan geçtik

çocuklarımız, büyüyünce hatırlamayacakları güzel günler geçirdi

biz oturduk ara sıra şirin kasabalarda, çay içtik

velhasılı, her hakikatli aşk gibi bitmedi bu hikaye, dönüştü

JENERİK

Agah Özgüç
Ahmet Erhan
Altay Öktem
Ayhan Bozkurt
Ali Kemal Yılmaz
Adnan Özer
Ali Eroğlu
Ayfer Tunç
Ali Yavuz
Aydın Ilgaz
Ahmet Dürüst
Adnan Azar
Albert Kamu Vicdanı
Atilla Atalay
Ali Kırca
Altay Martı
Attila Ilhan
Aslan Özdemir
Atilla Kanbir
Aydın Şahin
Ali Ekber Uslu
Ali Ulvi Ersoy
Alihan Irmakkesen
Arkadaş Z. Özger
Ayhan Erdoğan
Ahmed Arif
Atanur Gökçe
Aydın Çubukçu
Ayten Mutlu
Ayhan Kurt
Akın Ok
Ahmet Hakan
Ali Sürmeli
Arif Damar
Ann Chamberlin
Atilla Birkiye
Arslan Eroğlu
Ahmet Yılmaz
Abdülkadir Bulut
Ahmet Yıldız
Ahmet Yılmaz
Ahmet Tulgar
Ahmet Çadırcı
Arzu Okay
Allen Ginsberg
Alp Tamer Ulukılıç
Ayça Şen
Aytaç Arman
Akgün Akova
Ali F. Çelikten
Aysun Demir
Aygül Yapıcı
Ahmet Cemal
Alexander Laurence
Ahmet Eroğlu
Ahmet Altan
Aziz Sivaslıoğlu
Ali Erdoğan
Ali Rıza Erdoğan
Ali Poyrazoğlu
Ahmet Kaya
Albert Einstein
Aytaç Arman
Ayşe Düzkan
Akın Birdal
Ali Günvar
Ayşe Sarp
Aydın Engin
Asaf Halet Çelebi
Aydın Çubukçu
Ahmet Say
Ali Nesin
Ayşe Yaltırım
Alihan Irmakkesen
Aziz Nesin
Asım Bezirci
Asaf Koçak

Asuman Sivri
Ahmet Erkanlı
Ayşe Funda Aras
Ahmet Özyurt
Abdülkadir Budak
Aykut Kocaman
Akrep Nalan
Aydın Boysan
Ahmet Vefik Alp
Ayla Önder
Akif Kurtuluş
Ahmet Güngören
Aysel Gürel
Ahmet Ümit
Arife Kalender
Arzu Okay
Arzu K. Ayçiçek
Ahmet Soysal
Ayşegül Bezci
Ayşegül
Aziz Gültekin
Ahmet Tezcan
Ayça Atikoğlu
Andaç Gürsoy
Aslı Erdoğan
Ahmet Ot
Mehmet Ot
Ahmet Gölbaşı
Aydın Esen
A. Muradoğlu
Andy Warhol
Atanur
Ahmet Kekeç
Afşar Timuçin
Adnan Şahbaz
A. Faruk Akgören
Ayşe Arman
Abdurrahman Dilipak
Ayfer Albayrak
Aret Gıcır
Alper Çeker
Abidin Dino
Ali Köktürk
Tüm Buzağılar
Ve tüm Boynuzu
Terleyenler
Bahadır Baruter
Birnur Şener
Berfi Dicle Öğüt
Barbara Pusch
Blues Baba
Bahadır Boysal
Behçet Necatigil
Bülent Saka
Bob Dylan
Bobby Sands
Bayram Uslu
Bekir Yıldız
Bedri Rahmi
Bal Kırdar
Bozkurt Nuhoğlu
Berat Günçıkan
Belkıs Çakır
Behçet Aysan
Bahar Ak
Boris Vian
Bejan Matur
Bülent Somay
Burhan Günel
Balkan Naci İslimyeli
Bülent Üstün
Banu Akın
Berhan Şimşek
Buket Uzuner
Barış Bardakçı
Bülent Berkman
Behçet Nacar

Can Yücel
Cezmi Ersöz
Can Barslan
Cüneyt Özdemir
Çiğdem Anat
Can Dündar
Can Kozanoğlu
Cemil Gezmiş
Celal Başlangıç
Cevat Çapan
Cemal Süreya
Cüneyt Aydın
Cemal Nadir Güler
Cevdet Zanbay
Celalettin Benzer
Cahit Sıtkı Tarancı
Cesare Pavese
Cemil Meriç
Charles Bukowski
Cahit Külebi
Carina Thuijs
Cüneyt Arkın
Charlie
Cemal Vanlı
Cüneyt Arcayürek
Cengiz Bektaş
Çetin Altan
Coşkun Özarı
Çiğdem Sezer
Ceylan Özerengin
Cengiz Uğur
Çağatay Aydın
Cavit Kürnek
Can Bahadır Yüce
Can Ataklı
Celal Sılay
Cem Erciyes
Celal Üster
Cemil Kavukçu
Cenk Koyuncu
Cebrail Okçu
Demet Demir
Didem Madak
Derviş Zaim
Doğan Hızlan
Devrim Sevimay
Duygu Asena
Defne Sandalcı
Deniz Türkali
Davut Genç
Derya Sayın
Devrim Özdinç
Dilek Güneşer
Deniz Kutlukan
Deniz Mukan
Damla Koray
Deniz Yüce
Doğu Yücel
Doğu Perinçek
Defne Gürsoy
Denizali Perhan
Eflatun Nuri
Ece Ayhan
Eşber Yağmurdereli
E. Emine
Elif Şafak
Enis Batur
Ercan Kesal
Ekrem Galip Yalıner
Ender Özkahraman
Erdal Belenlioğlu
Erkan Aktaş
Enver Ercan
Ergin Günçe
Erdil Yaşaroğlu
Elif Nur Orbay
Emil Galip Sandalcı

Erdal Belenlioğlu
Edip Cansever
Ercan Akyol
Emin Karaca
Engin Turgut
Erdoğan Aktaş
Enis Akın
Ertekin Akpınar
Ertan Aydın
Esin Afşar
Emine Ocak
Edip Akbayram
Ercan Süt
Ertuğrul Kürkçü
Erdal Ayrancı
Erhan Akyıldız
Emine Algan
Ezgi
Eduardo Galeano
Erol Çabuk
Erkin Koray
Ege Madra
Ertem Eğilmez
Erdal Doğan
Emre Aygen
Ece Temelkuran
Extramücadele
Ece Ülker
Eda Çakı
Erkan Oğur
Erdal Tosun
Erkan Yücel
Erendiz Atasü
Ender Sarıyatı
Erhan Karadağ
Erkal Yavi
Etyen Mahçupyan
Ebru Özyurt
Emin Yaraş
Ender Emiroğlu
Fazıl Hüsnü Dağlarca
Fatih Solmaz
Ferzende Kaya
Ferhan Şensoy
Fikret Başkaya
Feyhan Güver
Fikret Bekler
Frederich Nietzsche
Fikret Özdemir
Fenasi Kerim
Frederic Stratigot
Fikret Demirağ
Faruk Yılmaz
Fatoş Güney
Feyza Hepçilingirler
Fatih Kaçan
Füruzan
Feride Çiçekoğlu
Fikret Tunçel
Füsun Akatlı
Fethi Naci
Feyza Günel
Faruk Ayhan
Figen Şakacı
Feridun Düzağaç
Ferruh Doğan
Faize Özdemirciler
F. Canan Atalay
Gülay Batur
Gani Müjde
Gülten Akın
Güngör Tekçe
Güven Erkin Erkal
Güler Yücel
Gülten Kaya
Gürcan Türeci
Gönül Kıvılcım

Güneri İçoğlu
Gökhan Dabak
Gülşah Tağaç
Gürbüz Çapan
Gülender Akça
Gülsün Karababa
Güven Kıraç
Güven Turan
Gülseli İnal
Günel Altıntaş
Gökalp Baykal
Gül Abus Semerci
Gürdal Tosun
Gaffar Karadoğan
Gonca Özmen
Gündüz Vassaf
Güldal Kızıldemir
Gülbahar Divriğili
Halil Turhanlı
Haydar Ergülen
Halil İbrahim Özcan
Halit Çapın
Haldun Taner
H. Avni Cinozoğlu
Hacer Yıldırım
Hasene Türkoğlu
Hüseyin Alemdar
Hafız
Halim Şefik
Güzelson
Hilmi Yavuz
Hüseyin Kuzu
Hakkı Devrim
Hürriyet Şener
Hikmet Altınkaynak
Huriye Özkan
Hasret Gültekin
Handan Metin
Hasan Yalçın
Hale Soygazi
Hasan Pulur
Hikmet Çetinkaya
Hulki Aktunç
Hüseyin Düz
Hülya Koç
Hülya Taşoğlu
Hakan Ulaçoğlu
Hüseyin Yurttaş
Haluk Levent
Hüseyin Peker
Hasan Ali Toptaş
Hasan Türköz
Haluk Gerger
Hakan Nurcanlı
Herman Taşçıoğlu
Hikmet Temel Akarsu
Hasan Sutay
Hüseyin Sorgun
Handan Şenköken
Hüseyin Şeref
Hatice Meryem
İsmail Beşikçi
İhsan Oktay Anar
Işık Yurtçu
İlhan Berk
İsmet Arasan
İlhami Çiçek
İsmet Çelik
İshak Alaton
İnci Türk
İpek Çalışlar
İsmet Sungur
İsa Çelik
İnci Asena
İlhami Vanlı
İzzet Yasar
İmgehan Lirikboy
İlhan İrem

İzel Rozental
İnci Aral
İsmet Berkan
İlhami Algör
İbrahim Altun
İhsan Yılmaz
Jaklin Çelik
Jale Güven
Jean Genet
Jorge Amado
John Berger
Jacques Roubaud
Julide Kural
Jülide Ergüder
José Bové
John Fante
Kanat Güner
Kemal Varol
Kutlu Esendemir
Kemal Gökhan
Kemal Siyahhan
Kutlukhan Perker
Kinyas Bülbül
Küçük İskender
K.Serhat
Kutlu Adalı
Kaygulu Abdal
Komet
Kadri Çavuşoğlu
Kadime Arslan
Kaya Sürel
Kader Öztürk
Koray Kaya
Kemal Urgenç
Kemal Nebioğlu
Kazım Koyuncu
Kerem Eksen
Kaan Çaydamlı
Karacaoğlan
Kürşad Oğuz
Lale Müldür
Levent Erseven
Lase Söderbörg
Lin Yutang
Leyla Şahin
Lütfü Oflaz
Levent Tülek
Leyla Umar
Mehmet Kartal
Murathan Mungan
Mehmet Çağçağ
Muhsin Kızılkaya
Metin Celal
Meral Onat
Mine Söğüt
Mevlüt Gülveren
Memed Erdener
Musa Ağacık
Mansur Şebboy
Müge İplikçi
Mine G. Kırıkkanat
Muazzez İlmiye Çığ
Murat Yalçın
M. Arif Derbend
M. Kamil Doruk
M. Yılmazyıldırım
Metin Kaygalak
Mehmet Atak
Metin Demirhan
Mahmut Temizyürek
M. İlhan Erdost
M. Ali Aybar
Mustafa Irgat
Musa Kart
Mıgırdıç Margosyan
Mesut Kara
Mehmet Coşkun
Murat Yüceşan
Mehmet Yaşın

Musa Anter
Menderes Samancılar
Mustafa Güleç
Mehtap Kandemir
Melih Cevdet Anday
Metin Eloğlu
Mehmet Sarsmaz
Mustafa Öncül
Miguel Angel De Rus
Metin Fidan
Melda Davran
Metin Kaçan
Mehmet Duru
Metin Solmaz
Murat Yalçın
M. Ketençoğlu
Müjdat Gezen
Mihri Belli
Mert Hoşgör
Memet Fuat
Mesut Ceylan
Meryem Göktepe
Murat Beşer
Mehmed Uzun
Mehdi Başpınar
Metin Eşrefoğlu
Mehmet Başaran
Müzeher Vâ-Nû
Mıgırdiç Margosyan
M. H. Doğan
Metin Altıok
Muhlis Akarsu
M. Leyla Akarsu
Menekşe Kaya
Murat Gündüz
Muammer Çiçek
Mehmet Atay
M. Ali Birand
Merdan Yanardağ
Mustafa Denizli
Mefi A.
Mehmet Altan
Murat Özarı
Mehmet Altundal
Metin Münir
Müjgan Halis
Marc Fourreau
Muzaffer İzgü
Murat Sohtorik
Melisa Özcan
Mustafa Öncül
Muammer Kotbaş
M. Cemil Açıkkol
Melih Kibar
Mehmet Güleryüz
Mahir Kaynak
Munise Kaplan
Metin Kurt
M. Şevki Okutan
Murat Öksüz
Mehmet Esen
Mustafa Alpay Ziyal
Musa Fırat
Metin Hakyeri
Mahir Günşiray
Murat Çelik
Musa Kart
Musa Tekin
Metin Üstündağ
Nil Pınar Arın
Nuri Kurtcebe
Nihat Genç
Nihat Ziyalan
Nalan Türkeli
Nesimi Çimen
Nurcan Zamur

Nevzat Çelik
Necip Fazıl Kısakürek
Nazım Hikmet
Nilgün Marmara
Nejat Yavaşoğulları
Naciye Yüceşan
Neşe Düzel
Necmettin Çobanoğlu
Nuran Maraşlı
Nazan Öncel
Nurcan Şahin
Nemrut Zemberek
Nadın Boyacıyan
Nazım Alpman
Nilay Özer
Nur Saka
Nur Akalın
Nilgün Üstün
Nahit Fıratlı
Neyyire Özkan
Nilüfer Açıkalın
Nadire Mater
Nikos Mihailidis
Neşe Yaşın
Nazif Topçuoğlu
Nur Subaşı
Nazmiye Güçlü
Necati Tosuner
Nilay Örnek
Nevval Sevindi
Oğuz Aral
Okay Temiz
Onur Caymaz
Oktay Güzeloğlu
Orhan Pamuk
Oha Kıvanç
Oktay Taftalı
Özen Yula
Ömer Uluç
Oray Eğin
Orhan Alkaya
Ohannes Şaşkal
Orhan Koçak
Ömer Laçiner
Orhan Açar
Oruç Güvenç
Ömer Hidayet
Oktay Rifat
Oğuzhan Akay
Osman Gür
Oğuz Atay
Oğuzcan Bilgin
Oya Gürel
Özdemir Asaf
Özdemir İnce
Osman Hakan A.
Osman Şahin
Orson Welles
Özgür Mumcu
Octavio Paz
Orhan M. Arıburnu
Oya Gökbayrak
Oral Çalışlar
Onat Kutlar
Orhan Veli
Özlem Şahin
Oktay Ekinci
Ömer Madra
Oya Uysal
Ömer Leventoğlu
Ozi
Okşan Özferendeci
Onur Güçel
Özcan Karabulut
Ömer Çam
Oruç Arıoba
Ömer Ayhan

Oğuz Özdem
Özcan Ünlü
Oktay Okçu
Oylum Gölbaşı
Panter Emel
Pınar Selek
Plantu
Peri Öztürk
Perihan Mağden
Paul Strathern
Pir Sultan Abdal
Pat Modiarity
Pınar Kür
Pablo Neruda
Perihan Savaş
Pedro Almodovar
Pınar Çelikel
Polat Sabuncu
Ragıp Duran
Rahmi G.Öğdül
Rewhat
Reşat Çalışlar
Roland Topor
Romina
Ramize Erer
Rıfat Ilgaz
Robert Crumb
Ruken Arslan
Refik Erduran
Roni Margulies
Ramiz Bilgin
Rıza Külegeç
Reha Avkıran
Sunay Akın
Selim Temo
Server Tanilli
Şeyhmus Diken
Şebnem İşigüzel
Şavkar Altınel
Sina Akyol
Sefa Kaplan
Şerafettin Kaya
Süreyyya Evren
Suzan Samancı
Simurg İbrahim
Sema Kaygusuz
SenemKaragözoğlu
Sosyolog Ecevit
Sezai Sarıoğlu
Sedat Akçelik
Suzan Çark
Sylvia Plath
Sadık Hidayet
Sait Faik Abasıyanık
Süavi Süalp
Soner Günday
Sami Baydar
Suzan Erbaş
Semra Can
Sema Duran
Sinem Küskü
Serdar Çelik
Serdar Özçelik
Sezai Karakoç
Selmi Andak
Seral Cumalı
Şenay Aydemir
Selahattin Duman
Sönmez Yıkılmaz
Senem A. Ertürk
Süveyda Ahker
Sevim Şengül
Sencer
Savaş Ay
Serdar Turgut
Sarp Bengü
Sami Karaören
Şükran Soner
Serpil Canik

Sait Metin
Seher Gül Ateş
Serkan Doğan
Sıdıka Su
Selçuk Erdem
Salah Birsel
Şopar Hasan
Şeref Özsoy
Sefa Fersal
Süheyl Uygur
Seyhan Gemici
Sumru Yağmurdereli
Suat Derviş
Semih Gümüş
Sennur Sezer
Selahattin Özpalabıyıklar
Sonat Antepli
Sabri Kaliç
Sermet San
Şengün Kılıç
Senem Tolunay
Şaban Altay
Şemsi Yastıman
Semih Balcıoğlu
Süleyman Çobanoğlu
Semir Aslanyürek
Sefer Tabakoğlu
Selçuk Altun
Sefa Sofuoğlu
Semih Poroy
Şeref Bilsel
Şükrü Erbaş
Selim İleri
Safai
Sead Halilagiç
Sevgi Özcan Güven
Serdar Koçak
Sibel Torunoğlu
Savaş Ezgi
Tuncel Kurtiz
Tuncay Akgün
Turhan Günay
Timur Danış
Tuncer Erdem
Togan
Tuğrul Tanyol
Tezer Özlü
Turgut Uyar
Tan Cemal Genç
Turgay Fişekçi
Tuğrul Eryılmaz
Tanzer Ercanpolat
Turgut Çeviker
Tekin Gönenç
Tolga Erdinç
Talat Sait Halman
Tevfik Ekici
Tülin Er
Tom Waits
Tomris Uyar
Tayfun Özyurt
Turgay Nar
Tarık Tolunay
Tomris Özden
Tunca Arslan
Turhan Selçuk
Tanju Çolak
Turgut Yüksel
Tarhan Onur
Tarık Ali
Tuncer Doğan
Tan Oral
Tayfun Pirselimoğlu
Turhan Feyizoğlu
Turgay Kantürk
Tamer Kaan

Turgut Berkes
Teoman
Tayfun Gönüllü
Tosun Toraman
Ümit Kıvanç
Uğur Yağmurdereli
Ufuk Uras
Uğur Mumcu
Umay Umay
Ülkü Tamer
Ünsal Öztürk
Ümit Ünal
Uğur Kaynar
Ünal Cengiz
Ümit Otan
Umur Hozatlı
Ünal Temizyürek
Ufuk Uyanık
Ünsal Oskay
Ümit Karabacak
Vivet Kanetti
Vedat Özdemiroğlu
Vedat Türkali
Woody Allen
Volkan Hacıoğlu
William Burroughs
Vesile Özdem
Vedat Günyol
Veysi Sarısözen
Vecdi Çıracıoğlu
Vedat Sakman
Vecdi Erbay
Yılmaz Güney
Yasin Adıyeke
Yeşim Çobankent
Yılmaz Erdoğan
Yavuz Taran
Yıldırım Türker
Yaşar Akşahin
Yusuf Alper
Y.K.Karaosmanoğlu
Yılmaz Arslan
Yakup Coşar
Yusuf Atılgan
Yasemin Kale
Yıldız Cıbıroğlu
Yaşar Kemal
Yavuzer Çetinkaya
Yeşim Özkan
Yasemin Sivri
Yurdagül Erkoca
Yalçın Dal
Yalçın Bayer
Yıldız Kenter
Yavuz Erten
Yalçın Küçük
Yağmur Alaz
Yelda K. Reynaud
Yeşim Koç
Yonca Akpınar
Yaşar Seyman
Yelda Karataş
Yakup Karahan
Yüksel Bayram
Yılmaz Odabaşı
Yasemin Boran
Yaşar Miraç
Yaşar Kurt
Zeki Beyner
Zeki Demirkubuz
Zafer Aknar
Zeki Müren
Zühtü Bayar
Zeynep Köylü
Zeki Coşkun
Zeynep Oral
Zafer Temoçin
Zeynep Akkuş
Zuhal Halıcı

Sayı: 90 / Kasım 2001 • Ayda Bir Yayımlanırdı • **İmtiyaz Sahibi:** Mehmet ÇAĞÇAĞ • **Yayıncı:** LM Basın Yayın Ltd. Şti. • **Genel Yayın Yönetmeni ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:** Metin ÜSTÜNDAĞ • **Yayın Koordinatörüydü:** Hatice MERYEM • **Haber Merkeziydi:** Oylum GÖLBAŞI • **Grafik Uygulamacıydı:** Cebrail OKÇU • **Düzeltmendi:** Ahmet ERHAN • **Dizgiciydi:** Zuhal HALICI • **Haberleşmeciydi:** Ali Ekber Uslu • **Satışçıydı:** Cüneyt AYDIN • **İşletmeciydi:** Orhan AÇAR • **Müessesesese:** Ali YAVUZ • **Bina Görevlisiydi:** Tamer KAAN • **Halkla İlişkilerdi:** Suzan ERBAŞ • **Telefon numarasıydı:** 292 95 65 (4 HAT) Dahiliydi 117 / 118 **Faxtı:** 251 57 54 • **Adresti:** İstiklal Cad. İmam Adnan Sok. No:20 80800 Beyoğlu - İst. • **Baskıydı:** Ilıcak Matbaası • **Dağıtımdı:** Bir-Yay • **Reklam Rezervasyonu buraya yapılırdı:** Dilek Güneşer - 292 44 90 (Hatta 3 Hattı) İşte böyleyken böyleydi, sonra da böyle böyle oldu güzel kardeşim...

Akşamsefası

başka türlü bir şey benim istediğim

ÖKÜZ

Fotoğraf: Hatice Meryem

Aralık 1999 kışı... Hatice Meryem, Hüseyin Alemdar ve Metin Üstündağ, şair Ece Ayhan'ı Kadıköy Moda'da bir kliniğe rutin muayenelerinden birine götürürler... Dönerlerken birden akıllarına az aşağıdaki Hayat Kafe'ye düzenli olarak gelen Fazıl Hüsnü Dağlarca düşer... Ve Dağlarca'ya bir sürpriz yapmak isterler.. Ece Ayhan'la birlikte Hayat Kafe'ye giderler.. Dağlarca, karşısında Ece Ayhan'ı görünce çok şaşırır... Tarihi bir andır bu.. Yıllar yıllar sonra ilk defa biraraya gelen şiirin bu iki büyük ismi o gün tek kelime şiirden konuşmazlar, hastalıktan, hayattan bahsederler.. Ve bize de bu tarihi anı ölümsüzleştirmek düşer artık...

Tekrar Görüşmek Üzere Arkadaşlar...

ÖKÜZ

Şimdilik; sadece ÖKÜZ'ü bitiriyoruz, dergicilik hayatımızı değil.. Çok şey söylenebilir, ancak sanki hiç de gerek yok o çok şeyi söylemeye.. ÖKÜZ'ün kapanacak olması, hem de hiçbir maddi, manevi, üretim, tiraj vs. sorunu olmadan kapanacak olması, duyanlarda büyük bir infial yarattı.. Hatta "Bu yaptığınız okuyucuya büyük saygısızlık" diyenler bile oldu.. Fakat biz artık ÖKÜZ'ün işlevini tamamladığını düşünüyoruz.. Bundan sonra dergiyi devam ettirmek, tamamen 'ticaret'e gireceğinden ve biz de okuyucularımızı asla 'müşteri' olarak görmediğimiz için bitiriyoruz ÖKÜZ'ü.. Asıl okuyucuya karşı sorumluluk da budur diye düşünüyoruz.. Başlayışımız gibi bitirişimiz de öküzce oluyor, ne yapalım.. Hem başta da dediğimiz gibi, biz sadece ÖKÜZ'ü bitiriyoruz, dergicilik hayatımızı değil.. Biraz dinlendikten sonra pırıl pırıl, bomba gibi yeni dergilerle yine birlikte olacağız.. O zamana kadar kendinize iyi bakın, eksikliğimizi hissetmeyin, hissettirmeyin.. Tekrar görüşmek üzere.. Hoşçakalın..

ÖKÜZ